

1396-1397

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Ε!

1930

AP 45
217

ΑΓΟΡΑ ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
καθημερινώς παραλαμβάνει

NEA MODELS

από ΛΑΜΠΕΣ

Λεμονόζυγος
ΣΤΑΔΙΟΥ 15^α

ΕΠΟΦΕΛΗΘΗΤΕ

ΕΚΠΤΩΣΙΣ 20%

ΕΙΣ ΤΑ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

ΚΛΩΒΙΑ & ΛΑΜΠΕΣ

ΔΙΑΔΕΣΚΑΛΙΣΣΑ τοῦ Ὁδείου
Ἀθηνῶν παραδίδει μαθήματα πι-
νου μετὰ ἡ ἀνευ θεωρίας κατ' εἰ-
κὸν ἢ κατ' ἰδίαν. Μεσογείων 18Α.

ΚΥΡΙΑ!!!

ΤΗΝ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΑΝ καὶ ΩΡΑΙΟ-
ΤΗΤΑ τοῦ σώματός σας θ' ἀποκτήσετε
ΜΟΝΟΝ ΔΙΑ ΤΟΥ

ΚΟΡΣΕ ΚΑΙ ΣΤΗΘΟΔΕΣΜΟΥ

τοῦ

DOCTEUR MONTEIL-PARIS

Ὁλόκληρος ἐκ θεραπευτικῶν
ΚΛΟΥΤΣΟΥΚ RADIO-ACTIF

Καταργεῖ ὀριστικῶς τὴν ΠΑΧΥ-
ΣΑΡΚΙΑΝ τοῦ σώματος με ἀποτελέ-
σματα ἀπολύτως ἡγυγιμένα.

ΟΙ ΣΠΙΔΕΣΜΟΙ ἐκ Κασοισσῶν
RADIO-ACTIF ἐξαλείφουν ἀποτελε-
σματικῶς ΡΥΤΙΔΑΣ — ΚΙΛΙΑΔΑΣ —
ΠΑΧΙΙ τοῦ προσώπου.

Ζητήσατε καταλόγους δωρεάν
Δ. ΣΚΑΛΙΑΡΙΣ, Ἀγ. Κωνσταντίνου 12
Ἀθ ἡ ν α ι

ΛΟΥΚΑΝΙΚΑ ΦΡΑΓΚΦΟΥΡΤΗΣ

Π. ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΙΟΛΟΥ 79

ΤΗΛ. 12-23

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ

Να βάζετε μόνη Σας τὰ περ-
σινὰ Σας πορεμάτα με Γερ-
μανικὰς βαφὰς μαρκὰς

ARTI

καὶ θὰ γίνεσιν ἐντελὲς και-
νούργια.

Αἱ βαφαὶ ARTI πωλοῦνται
εἰς τὰ Φαρμακεία καὶ τὰ
Ἐμπορικὰ τῆς συνοικίας σας
εἰς 50 μονέρας χρωματι-
σμοῦ.

Γεν. Ἀντιπρόσωπος:
ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι,
Λέκα 21α.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩ-
ΝΟΝ «CONCERT»

ἀποδίδει εἰς ἀφάνταστον ἐν-
τασιν καὶ διαύγειαν καὶ
στεριχίζει λιγώτερα ἀπὸ ὅ,τι
ἐνὰς καλὸς φωνόγραφος.
Τὸ ραδιόφωνον «CONCERT»
εἶνε ὁ ἀπαραίτητος σύντρο-
φος καὶ οἰκτιοῦ.

Πωλεῖται: Γραφεῖον

Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι,
Λέκα 21α.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ εἰς τιμὴν συμφε-
ρουσάν μηχανήματα βιβλιοδετείου.
Πληροφορίαι ἐδὸς Λέκα 7, Γρα-
φεῖα περιοδικῶ «Μπουκέτου».

ΕΤΟΣ Ε'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. — ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 45 (217)

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 3.00

Οἰκονομία

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΑΧ.
ΕΞΑΜΗΝΟΣ
ΕΞΟΤΕΡΙΚΟΥ ΛΙΡΑΙ ΑΓΓΛΙΑΣ
ΑΜΕΡΙΚΗΣ..... ΔΟΛΛΑΡΙΑ
ΑΦΡΙΚΗΣ..... ΣΕΛΙΝΙΑ
ΒΕΛΓΙΚΟΥ ΚΟΚΚΟ.....

150
80
1
6
30
30

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1930.

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7

ΤΥΠΟΓΡ.: ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ 5

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 52—03

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»:

Ἐν Ἀμερικῇ Mr D. Stroumbos 261 w. 85th Str New York U. S. A.

Ἐν Αἰγύπτῳ ὁ κ. Χρ. Σαράφης 12 Cheikh Soliman Pacha Alexandrie.

Ἐν Βελγικῇ Κογκό ὁ κ. Γ. Ἀντωνιάδης B. P. 445 Elisabethville Congo-Belge

ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ

Ἐν Ἀμερικῇ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τῆς «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

NEW YORK NEWS AGENCY

General P. O. Box 497 NEW YORK, CITY

Ὅπου δέον ν' ἀπευθύνονται οἱ ἐνδιαφερόμενοι

ΑΠὸ Οἱ ΒΛΕΠΟ ΚΑΙ ΑΚΟΥΟ

Η ΥΓΕΙΑ ΣΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ

Κατὰ τὸν τελευταῖο καιρὸ ἔ-
χουν σημειωθεὶ στὸν Πειραιᾶ ἀλ-
λεπάλληλα κρούσματα ἐπιδημι-
κῶν νόσων, σφοδρῶν καὶ ἐπικιν-
δύνων. Τὸ περιεργὸν ὅμως εἶνε
σχετικῶς —κατὰ τὴν ἀνακοίνω-
σιν φίλου ἱατροῦ— ὅτι τὸν ἀδε-
νειδῶν αὐτῶν εὐτε ἔνα κρού-
σμ' ἔχει σημειωθεὶ στὰς Ἀθῆ-
νας. Γιατὶ τάχα συμβαίνει αὐτό;
Μήπως γιὰ τὸ Πειραιᾶ εἶνε πε-
ρισσότερο ἀκάθαρτος ἀπὸ τὴν πρω-
τεύουσα; Ἰσως... Ἐτοί ἡ ἀρρώ-
στειες αὐτὲς ἔχουν γίνει ἐνδημι-
κὲς γιὰ τὸ ἐπίνειον καὶ καὶ ἐ-
σο ἐκδηλώνονται με νεὰ κρού-
σματα... Πρέπει ὅμως τὸ κακὸ
κὺτὸ νὰ ἐκλείψῃ. Καὶ γιὰ νὰ γί-
νῃ αὐτό, δὲν ἀπαιτεῖται παρὰ κα-
λὴ θέλησις καὶ δραστηρία συνε-
ργασία τῶν Ἀρχῶν τῆς γείτονος,
ἡ ὁποῖα εἶται ὁ ἀπαιτῶν τὴν
εὐγνώμοσύνην τῶν Πειραιωτῶν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

Ἀπὸ ἑνα χρονικὸ ἀπογευματινῆς
ἐφημερίδος ἀλιεῖομεν δυὸ ιστορικῶς
μαργαρίτας πρώτης τάξεως. Εἰς τὸ
χρονικὸν αὐτὸ δηλαδὴ ἀναφέρεται ὅτι
ὁ περιφημὸς Ἀργανιὸν εἶνε φαντα-
στικὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖο δημιούργη-
σε ὁ Ἀλέξανδρος Δουμάς, ὅπως ἐ-
πίσης φανταστικὸς εἶνε καὶ ὁ Ροβιν-
σὼν Κροῦσσος. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶνε
ἐντελὲς ἀντίθετος. Ὁ Ἀργανιὸν εἶ-
νε ἱστορικὸ, ἱστορικώτατον πρόσωπον,
ἐδρασε ὡς σωματοφύλαξ καὶ ἠφρονεῦ-
θη στὴ μάχην τοῦ Μαΐστριχτ, πολε-
μῶντας ἡρωϊκᾶ. Στὴ Βιβλιοθήκην
μάλιστα τῶν Παρισίων ὑπάρχουν εἰς
χειρόγραφα τὰ «Ἀπομνημονεumatá»
του, τὰ ὁποῖα πρὸ διετίας ἐξέδωσε
σὲ βιβλίον ὁ Παρισινὸς ἐκδότης κ.
Γκαλλιμάρ. Ἐπίσης καὶ ὁ Ροβινσὼν
Κροῦσσος εἶνε ἱστορικὸν πρόσωπον, με-
τὴ διαφορά μόνον ὅτι τὸ πραγματικὸν
τοῦ ὄνομα ἦταν Ἀλέξανδρος Ζελ-
κίος.

Καὶ ἑνας ἀκόμα μαργαρίτης, φι-
λολογικὸς, ἀπὸ ἀπογευματινῆς ἐπίσης
ἐφημερίδας, ἡ ὁποία συνήθως δὲν κά-
νει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ συλλέγῃ
μαργαρίτας τῶν συναδέλφων τῆς.

Εἰς φιλολογικὸν ἄλθεον τῆς ἐφη-
μερίδος αὐτῆς ἀναφέρεται εἰς τὸνον
ἀποκαλύψεως, ὅτι ὁ μέγας Ἀμερι-
κανὸς ποιητὴς Ἐδγὰρ Πόε ἦλθεν
εἰς τὴν Ἑλλάδα. Αὐτὸ εἶνε ἀνακρι-

βές. Ἡ ἀλήθεια σχετικῶς εἶνε ὅτι
ὁ Ἐδγὰρ Πόε ἐπρόκειτο νὰ ἔλθῃ
στὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ πολεμήσῃ μαζὺ
με τὸν Βύρωνα ὑπὲρ τῆς Ἀνεξαρ-
τησίας τῆς. Προηγουμένως ὅμως ἐ-
πῆγεν εἰς τὴν Ρωσσίαν ὅπου ἀνα-
κατέβηκε σὲ μιὰ μυστηριώδη ὑπό-
θεσι πολιτικῆς φύσεως. Αἱ Ρωσσί-
και ἀρχαὶ τὸν συνέλαβαν τότε καὶ,
τῇ ἐπεμέλει τοῦ Ἀμερικανικοῦ Προ-
ξενείου Πετρούπολεως, ἀντὶ νὰ τὸν

ζεῖ δυσμενῶς μάλλον. Ὅλοι θ' ἀνα-
καλύψουν καὶ τὰ ἐλαττώματα του.
Κατ' ἐξαιρέσιν, αὐτὴ τὴν φορὰ ποὺ ἐ-
κυκλοφόρησαν τὰ νέα μεταλλικὰ νο-
μίσματα, ὅλοι ἐνθουσιάστηκαν, μαζὺ
τοὺς. Εἶνε κομψὰ, καλλιτεχνικὰ καὶ
εὐχρηστά. Τὸ μόνον τοὺς κακὸν εἶνε
ὅτι πρέπει νὰ τὰ προσέχῃ κανεὶ, καὶ
νὰ μὴν τὰ μπερδεύῃ με τὰ μονόχρω-
μα καὶ τὰ διχρόχρωμα. Πολλοὶ μάλιστα

ΠΕΝΝΙΕΣ

Ἀσφαλὲς δὲν θὰ ζερετὲ πῶς πα-
δοσφαιρικὰ σωματεῖα καὶ σίλλογοι
ὑπάρχουν στὴ χώρα μας. Ἐ, λοιπόν,
μυθεῖτε τὸ καὶ καταπαλῆτε...
—Στὴν Ἑλλάδα ὑπάρχουν ἐν ὅλῳ
περὶ τὰ χίλια πεντακάσι ποδοσφαι-
ρικὰ σωματεῖα! Εἶνε ἀβίστα χωριά,
τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν δημοτικὸν σχολεῖο,
μὰ ἔχουν τὸ ποδοσφαιρικὸν τοὺς σω-
ματεῖα.

—Μεγάλην αἰσθησὶν στοὺς φιλολο-
γικοὺς κύκλους προκαλεσε τὸ ἐπισεί-
διο τοῦ ποιητοῦ κ. Κώστα Οὐράνη
μετὰ τοῦ νομάρχου Ἀρτῆς κ. Βεζάνη
στὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας.

—Οἱ νεαροὶ μάλιστα λόγιοι εἶνε ἐν-
θουσιασμένοι με τὴν στάσιν τοῦ κ. Οὐ-
ράνη, ὁ ὁποῖος ἀπέδειξε ὅτι οἱ ποιη-
ταὶ δὲν ἔχουν μόνον τὰ χέρια τους γιὰ
νὰ γράφουν στίχους, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ
δίνουν... μπάτσους!

—Ἡ πραγματικὴ ἀφορμὴ ὅμως
τοῦ ἐπισείδιου δὲν ἀνεγάρφη ὁρθῶς
εἰς τὰς ἐφημερίδας. Ἡ ἀλήθεια σχε-
τικῶς εἶνε ὅτι ὁ κ. Βεζάνης εἶχε ἐκ-
δόσει τελευταίως μιὰ κοινὴν γιὰ τὸ
ἔργο τοῦ Παλαμά, τὴν ὁποῖα ὁ κ.
Οὐράνης ἐπέκρινε διὰ τὸν στυλὸν
πρωτῆς ἐφημερίδος κ' εἶται ὁ κ. νο-
μάρχης ἦσαν δυσχερῶς ὑποκείμενους
τοῦ καὶ ζήτοῦσε ἀφορμὴ νὰ ἐκδικηθῇ.

—Ἐνὸς στήν πρωτεύουσα δὲν ὑ-
πάρχει κανεὶς ἀπολύτως δραματικὸς
θίασος, στὸν Πειραιᾶ συνεχίζει ἀπὸ
ἡμερῶν ἐπιτυχῶς τὰς παραστάσεις
τοῦ δραματικοῦ θίασος ἀρτιότατος, ἀ-
ποτελούμενος ἀπὸ τῆς δεσποινίδας Πα-
παδάκη, τὴν κ. Ἀλίκη, τοὺς κ. κ.
Νέζερ, Δανδραῆ, Γαβριηλίδην κτλ.
—Εἶνε δὲ ἀξέπαστος ὁ δῆμαρχος
τῆς γείτονος, γιὰτὶ μετὰ τὴν ὀλικὴν καὶ
ἡλικὴν ὑποστήριξίν του συνετέλεσε ὥστε
ν' ἀποκτήσῃ ὁ Πειραιᾶς ἑνα θεᾶτρο
πρώτης τάξεως.

Η ΕΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ εἰκὼν τοῦ σημερινοῦ ἐξοφύ-
λου τῆς «Οἰκονομίας» εἶνε ἔργο τοῦ
διαπρεποῦς Ἑλλήνου ζωγράφου κ.
Ἰακωβίδου, μετὰ τὸν τίτλον «Ὁ Παπ-
ποῦ καὶ τὸ Μωρὸν».

ΚΟΥΒΕΝΤΟΛΕΣ

—Ἐγὼ, ζερετὲ, ὅλεγε σὲ μιὰ ευ-
γενναστρεφὴ κάποιον κυρία, δὲν λέω
ποτέ μου ψέματα...

—Θὰ σὰ βοηθῶω ἐγὼ νὰ πῆτε,
τῆς εἶπε τότε κάποιος κύριος. Πόσων
ἐγὼν εἶστε;

στεῖλουν ἐξόριστον στὴ Σιθέρια, τὸν
ξανόστευαν κατ' ἐνθῆσαν στὴν Ἀ-
μερικῇ. Ἐτοί τὸ ταξίδι τοῦ μεγα-
λου ποιητοῦ στὴν Ἑλλάδα ἐματαιώ-
θη. Τὸ συνέτο δὲ γιὰ τὴν Ζάκυνθο
τὸ ἔγραψε χωρὶς νὰ ἔχη πατήσῃ πο-
τὲ τὸ πόδι του στὸ ὠραῖο νησί τοῦ
Ἰονίου. Τὸ ἤξερε μόνον ἀπὸ τὴ φή-
μην του.

Αὐτὰ διὰ τὴν ἀλήθειαν.

ΤΑ ΝΕΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Εἶνε ἀλήθεια ὅτι, κατὰ κανόνα,
κάθε φορὰ ποὺ κυκλοφοροῦν καινού-
για νομίσματα, ὁ κόσμος τὰ σχολιά-
ζει.

δίνουν τὰ δεκάδικα γιὰ φράγκα. Προ-
σέχῃ λοιπόν!

ΣΤΙΧΟΙ ΤΟΥ ΚΑΡΡΟΥ

ΣΤΟΝ κ. ΟΥΡΑΝΗ

Οὐράνη, φίλε ποιητά,
δικαίως ἐξέμηνες
κατὰ τοῦ ἀντιπάλου σου
ποὺ ἀνιδῶς ὠλεῖται...
Καὶ μετὰ τοὺς μπάτσους δειγματο-
ποιεῖς εἶνε ὁ Οὐράνης.
τὸν ἔκανε νὰ τοῦ φανῇ
κ' ὁ... Οὐράνης σφαντή!

Ο ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΟΣ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΜΑΣ ΦΥΛΛΟ
ΤΑ ΤΡΟΜΕΡΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΝΕΤΩΝ
ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ.

Αἰματηρὲς καὶ ἀγριεὲς περιπέτειες, σελίδες φρίκης καὶ τρόμου.

Ἐπίσης στὸ προσεχὲς φύλλον τῆς «Οἰκονομίας» ἀρχίζουν
ΤΑ ΤΡΑΓΙΚΩΤΕΡΑ ΕΡΩΤΙΚΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ
ΠΑΛΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ.

Ἐτοιμάζεται τὸ νέο ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ τοῦ «Μπουκέτου».

Πολυτελὲς, καλλιτεχνικὸν, ἀριστοῦργημα ἐκδόσεως.

Μοναδικὸν μέσον ἐμπορικῶν διαφημίσεων.

Οἱ ἀποστέλλοντες 25 δρχ. θὰ τὸ λάβουν μόλις ἐτοιμασθῇ.

Η ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.

ΣΤΑΔΙΟΥ 28β

ΤΗΛ. 58-67

ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑΝ ΚΑΙ ΠΛΟΥΣΙΩΤΕΡΑΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ

ΧΑΡΤΟΥ ΤΑΠΕΣΑΡΙΑΣ

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ
ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ. — ΛΑΜΠΕΣ (ΚΡΕΜΑΣΤΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑΙ)
ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΝ. — ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ

ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ

ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΑΙ

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ ARTI

Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκεῶς παρακαταθήκης: Π. ΤΣΑΓΚΑΡΙΣ, Ἀθῆναι, Λέκα 21α.

ΕΝΑ ΑΛΗΘΙΝΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΖΕΒΑΚΟ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— 'Ο μαρκήσιος Τζοβάνι, μοναχογιός του παλαιού αριστοκράτη της Νεαπόλεως Κυπριάν, σόζεται μία μέρα από βέδωτο πνιγμό από την αγγελική φαρσοπούλα "Έλενα, την οποία και ερωτεύεται με πάθος. 'Ο πατέρας του, ο οποίος θέλει να τον παντρεύει την έδωκε τον δουκίσσα Μαλφιέρα, μάλιστα το μαθαίνει αυτό, γίνεται έμεινε φρενών και επειδή ο Τζοβάνι έπαινε να παντρευτεί την "Έλενα, τον αποκηρύσσει. Συγχρόνως δέ, για να ικανοποιήσει την προσέβλημένη Μαλφιέρα, της δηλώνει ότι θα την παντρευτεί ο ίδιος. Μα την ίδια μέρα, προσβάλλεται από συμφορές και πεθαίνει και έτσι ο Τζοβάνι τον κληρονομεί, γιατί δεν άφησε διαθήκη.

— 'Ο νεαρός μαρκήσιος παντρεύεται κατόπιν την "Έλενα και έπειτα από λίγο καιρό γεννιέται ένα χαριτωμένο κοριτσάκι, η Σπέρτα, που συμπληρώνει την ετυμολογία του. Έξη χρόνια κατόπιν, μία νύχτα εορτής, η Σπέρτα εξαφανίζεται μυστηριωδώς.

— 'Ο πιστός υπηρέτης του μαρκήσιου Ουμμέρτος υποψιάζεται τότε ότι την έκλεψε, κατά διαταγή της Μαλφιέρας, μερικοί ατολγάνοι. Παίρνει λοιπόν τον κύριο του και μερικούς ακόλουθους και όρμουν προς καταδίωξη των ατολγάνων. Μα ενώ τους κυνηγούσε παρουσιάζεται έξαφνα η Μαλφιέρα, η οποία τραβώντας το πιστόλι της τραυματίζει θανάσιμα το μαρκήσιο. Οι ακόλουθοί του, ακούγοντας τον πυροβολισμό, τρέχουν επί τόπου. Εκεί η Μαλφιέρα τους λέει ότι ο κύριός τους απέπληξε 'ν' αυτόκοτονση.

— 'Ο Τζοβάνι παλεύει επί πολλές ημέρες αναίσθητος μεταξύ ζωής και θανάτου. Έλεος ή κατάστασις του βελτιώνεται και όλοι περιμένουν με αγωνία τη στιγμή που θα μπόρεσε να μιλήσει και 'ν' αποκαλύψει την αλήθεια. Μπροστά στο κρεβάτι του πληγμένου βρίσκεται και ο κυβερνήτης της Νεαπόλεως, πολέμης Ρουάν για να πάρει την κατάθεσή του. Μα τα λόγια του Τζοβάνι εινε ακατάληπτα, γιατί ο φτωχός μαρκήσιος είχε τρελλαθεί... Τότε ο πρίγκιψ διατάσσει τη σύλληψη του Ουμμέρτου, επειδή διήνε συκοφαντήσει τη Μαλφιέρα, ότι απέπειράθη να δολοφονήσει τον κύριο του. Συγχρόνως όμως η σατανική δουκίσσα, η οποία καταρρώσε ενταμεταυ να γοητεύσει τον πρίγκιπα Ρουάν, μέχρι του σημείου να την κάνει σύζυγό του, του υποβάλει με τρόπο την ιδέα, ότι η "Έλενα εινε μία τρομερή μάγισσα και τον πείθει να ενεργήσει εναντίον της μυστικής ανακρίσεως. Έξαφνα και ο τρελλός Τζοβάνι εξαφανίζεται απ' το μέγαρό του, χωρίς κανείς να μπόρεσε να τον ανακαλύψει ποτέ...

— 'Επειτ' από λίγες μέρες συλλαβίζονται και η "Έλενα και φυλακίζεται στο μοναστήρι της "Αντονώνας. Μα ενταμεταυ ο λαός της Νεαπόλεως επαναστατεί, απελευθερώνει την "Έλενα και γίνεται εναντίον του ανακτόρου του κυβερνήτου, ο οποίος, περιτρώσε, ετοιμάζεται να δραπέτευση από ένα υπόγειο διάδρομο.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου).

— "Αν μείνουμε εδώ, μάς περιμένει ο θάνατος! έλεγε ο πρίγκιψ Ρουάν στην "Ισαβέλλα εκείνη τη στιγμή. "Ας φύγουμε, αγαπητή μου φίλη, δεν πρέπει να χάνουμε ούτε στιγμή...

Μα καθώς έκανε 'ν' ανοίξει τη μυστική πόρτα, από την οποία θα κατέβαιναν στα υπύρνια, ακούστηκε έξαφνα όχληση στα γειτονικά δωμάτια... Το παλάτι είχε κλεισθεί από το λαό...

— Χαθήκαμε! Ψιθύρισε τρέμοντας ο πρίγκιψ και προσπαθώντας του κάκου 'ν' ανοίξει τη σκοτεινή κλειδαριά.

Μα την ίδια στιγμή το πλήθος είχε πληγεί: στα πλαγιά διαμερίσματα απειλητικό, άγριο, μανιμένο. "Ανέμεσα στο πλήθος αυτό ήταν πολ-

λές γυναίκες, η οποίες είχαν ξεγυρθεί μέσ' στα δωμάτια του ανακτόρου, ψάχνοντας να βρουν τη μισητή ντε Μαλφιέρα και ζητώντας το θάνατό της...

Μα η "Έλενα τις ακολουθούσε και, όταν ο λαός έσπασε την πόρτα των ιδιαιτέρων διαμερισμάτων του κυβερνήτου, προχώρησε πρώτη και στέκοντας μπροστά, έπε επιτακτικά στους φίλους της:

— Σας απαγορεύω να προχωρήσετε... Σας ζητώ το δικαίωμα να μω μόνη μου στο καταφύγιο της έχ' θείας μου.

— Θάνατος στη ντε Μαλφιέρα! μούγκρισε το πλήθος. Ζήτω η Μαντόνα "Έλενα!

— Όστος, η μαρκησία κατώρωσε

πόρτα που οδηγούσε στα υπόγεια του πύργου.

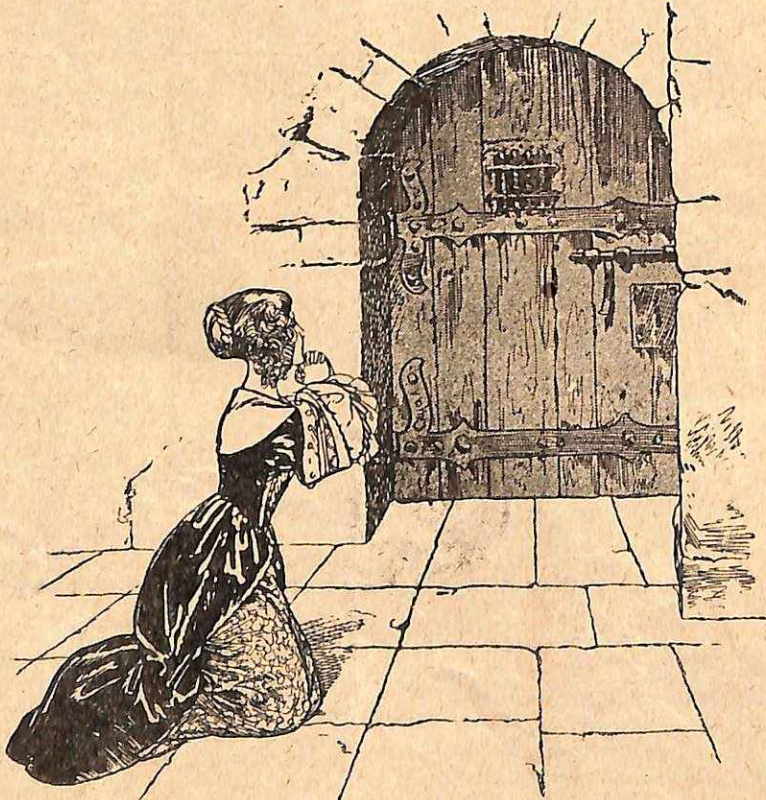
Συγχρόνως είχε γδυθεί και η ντε Μαλφιέρα για να φορέσει μία στολή ιππασίας, μη ξέροντας τί την περιμένει. "Ισως ναφνευε απ' τη Νεάπολι σε λίγο...

— "Ω! μάς περιμένει ο θάνατος! Θά χαθούμε, "Ισαβέλλα, εξ αιτίας σου! της είπε ο κυβερνήτης.

— Ναί, του απάντησε σαρκαστικά η ντε Μαλφιέρα, στέκοντας γυμνή πίσω από ένα παραπέτασμα. "Ακούστε όμωσ τί φωνάζουν!

— 'Ο πρίγκιψ πλησίασε στην πόρτα κι' άκουσε πράγματι το λαό που μούγκριζε:

— Κάτω ο Τύραννος!... Θάνατος στο Ρουάν! και στη ντε Μαλφιέρα!

Η "Έλενα περνούσε πειά τις θλιβερές ώρες της προσευχομένη....

στο τέλος να επιβληθή λέγοντας στο λαό:

— Θά μω μέσα μόνη και θα σάς φωνάξω όταν έρθη η κατάλληλη στιγμή... Είλω να μιλήσω για τελευταία φορά στη γυναίκα αυτή, την οποία έχω κάθε δικαίωμα να μω περισσότερο από σάς...

Και, λέγοντας αυτά, μπήκε όρμητικά μέσ' στο πριγκιπικό διαμέρισμα.

— 'Ο κυβερνήτης είχε μεταστρεφεί, όπως είπαμε, σε υπηρέτη και προσπαθούσε περίτρωσ 'ν' ανοίξει την

Καθώς βλέπτε, πρίγκιψ, εξακολούθησε η ντε Μαλφιέρα ειρωνικά, πωτά ζητούν το δικό σας θάνατο κι' έπειτα το δικό μου...

Μα ο πρίγκιψ Ρουάν δεν την άκουγε... Με κίνδυνο να σπάσει την κλειδαριά, είχε γυρίσει το κλειδί με όλη τη δύναμη των χεριών του. "Έξαφνα τότε η πόρτα της σωτηρίας ανοίξε...

Την έσπρωξε και χώθηκε μέσα, φωνάζοντας στη ντε Μαλφιέρα: — "Ελάτε... "Ελάτε... Σωθήκαμε! Η πριγκηπισσα Ρουάν πούχε ντυ-

θεί προχείρως, ετοιμαζόταν να εξαφανιστεί κι' αυτή, όταν έξαφνα η "Έλενα παρουσιάστηκε μπροστά της. Τότε η ποικιμένη μητέρα γίνθηκε ξαφνικά μία υπέροχη λεία και όρμησε εναντίον της, ύπουλος τίγρης που ήταν έτοιμη να φύγει.

— "Α! Δέν θά μω ξεφύγης αυτή τη φορά! φώναξε η νεαρά μαρκησία, αρχίζοντας την έχθα της από τα χέρια με μία ακατανίκητη δύναμη. Το παιδί μου! Το παιδί μου! Ξαναδώσε μου το παιδί μου!...

— "Η Μαύρη Δούκισσα, η οποία στην αρχή είχε ταραχτεί και τα είχε χάσει από την απροσδόκητη αυτή εμφάνιση, κατόρθωσε 'ν' ανακτήσει άμέσως τη γαλήνη της και την ψυχραιμία της. Πληγή καθώς ήταν, δέν άγνοούσε πως η καρδιά της "Έλενας ήταν μία άδυστος καλοσύνη.

— Πάντοτε εξακολουθεί να σάς τυραννεί η φοιτητή αυτή ύποψια, της απάντησε με προσπολητή συμπόνια. Θά ήμουν τρισευτυχισμένη αν θά μπορούσα να σάς αποδώσω το παιδί σας...

— Δες φέματα, θλίλα! φώναξε η "Έλενα. "Ο Ουμμέρτος, ο οποίος μαρτύρησε εξ αιτίας του, είπε την αλήθεια... Το παιδί μου, δώσε μου το παιδί μου... "Αλλοιώς σε παραδίνω στον όχλο που ζητάει το κεφάλι σου! Το παιδί μου, σου λέω!

— Πιστεύετε στο Θεό; τη ρώτησε ψυχρά η ντε Μαλφιέρα, θέλοντας να παίξει το τελευταίο της ατού...

— Μ' ερώτας αν πιστεύω! είπε η "Έλενα. "Ω! τί βλασφημία! Μα πιστεύω!... Πιστεύω χίλιες φορές... μολονότι μούσπντρυψε την καρδιά μου και μω σπάζε τα σπλάχνα... Μα όταν σε βλέπω, αναίσθητη μπρός στη συμφορά μου, αμφοβάλλω για τη δικαιοσύνη του... "Οχι! "Οχι! Δέν αμφοβάλλω πειά, γιατί η όρχή του έσπασε τρούερη άπάνω σου και ο καρυνός της ελκδικήσώσ του θά σε συντρίψει!

— "Έστω, της απάντησε η ντε Μαλφιέρα, εξακολουθώντας να παίξει το παιχνίδι της. "Έστω... "Ας ήνω εγώ το θύμα, μα σάς δοκίμασι στη σωτηρία της ψυχής μου, την οποία θά παραδώσω σε λίγο στο Θεό, που μάς άκούει και μάς κρίνει, ότι μπορεί να αισθάνηκα λάπος έχθρα εναντίον σας, γιατί κι' εγώ απάντησα το Τζοβάνι—και έζερσε τη δύναμη της αγάπης—μα ποτέ, ποτέ δέν έπεχειρσα το πριγκιπικό έθανόν της ζωής της αγαπημένης σας Σπέρτα. Τού γλυκού αυτός άγγέλου, που θά μπορούσε να σόσει κάθε μίσος, μ' ένα χαμόγελό του... Με πιστεύετε επί τέλους, "Έλενα... Θά πεθάνω σε

λίγο και πρέπει να με πιστέψετε... "Ενα κύμα θαρρών άνέβηκε στα μάτια της μαρτυρικής "Έλενας, η οποία πίστεψε όλα αυτά τα φέματα και τραύλισε:

— Ναί, είμαι ύποχρεωμένη να σάς πιστέψω... Δέν μω μένει λοιπόν πειά 'ν' αγαπήσω τίποτε στον κόσμο!... Φευγάτε! "Εξαφανιστήτε! Σας συγχωρώ! Σας συγχωρώ!...

Και, λέγοντας αυτά, παράτησε από τα χέρια της τη ντε Μαλφιέρα. "Απέδωσε την ελευθερία στη φοιτητή και τρούερη γυναίκα, η οποία εξαφανίστηκε από τη μυστική έξοδο, ψιθυρίζοντας:

— Πρέπει να χάσετε κάθε έλπίδα! "Η κόρη σας πέθανε!...

XX
ΚΑΤΩ ΑΠ' ΤΗ ΓΗ!

— "Ως την ημέρα της επαναστατικής ουέλης, η πριγκηπισσα "Ισαβέλλα άγνοούσε την ύπαρξ του υπόγειου διαδρόμου, μέσ' απ' τον οποίο είχε εξαφανιστεί ο σύζυγός της.

— "Ο πρίγκιψ, ο οποίος ήθελε να παρουσιάζεται ως τρούερς άνθρωπος, της εί-

χε κρύψει το μυστικό αυτό. Γι' αυτό, η ντε Μαλφιέρα, αφού κατέβηκε μία στενή γυριστή σκάλα, ανοιγμένη μέσα στο βάθος του κήπου, στάθηκε, μη ξέροντας προς ποιά διεύθυνση να τραβήξει. "Όστος, προχώρησε στην τύχη μέσ' στο σκοτάδι, ακοντάφτοντας εδώ κι' εκεί, κυριευμένη από έναν έξαφνο τρόμο...

— Πρίγκιψ Ρουάν! άρχισε να φωνάζει. Είμ' εγώ! "Η "Ισαβέλλα! Πού είσθε!... "Οδηγήστε με...

Μα κανείς δέν της άπαντούσε, εκτός από τη βουή του όχλου, που έφτανε κι' ως εκεί κάτω... "Επειτα όλα σάπασαν και η ντε Μαλφιέρα έμεινε μόνη, χαμένη μέσ' στα σκοτάδια...

— "Εν τω μεταξύ, η "Έλενα είχε εξακολουθεί τη μυστική πόρτα του υπόγειου, σόζοντας έτσι την έχθα της. Κατά το σύντομο διάστημα της συνουμλίας της με την ντε Μαλφιέρα, οι επαναστάται που βισκόντουσαν απέξω απ' το διαμέρισμα, άνοπομονούσαν. "Η γυναίκες πρό πάντων είχαν άγριέψει και ήθελαν να μωύν μέσα. Γι' αυτό, η μαρκησία Κυπριάν, μ' σ' στον άπέραντο οίκτο της, αφού έσωσε τη ζωή της ντε Μαλφιέρα, έβλησε να συμπληρώσει το έργο της, αποχρύπτοντας τη φυγή της. Ξαναγύρισε λοιπόν προς το λαό και το φώναξε:

— "Ψάχτε άλλου να τους βρήτε!... Δέν είναι πειά εδώ μέσα!

Μα το πλήθος εινε συλλάβε τους υπηρέτες του κυβερνήτου και άπειλούς του και άπειλούς των τούς σφάζει, αν δέν άπεκάλυπταν το

μέρος όπου είχαν καταφύγει οι κύριοί τους.

Τότε οι δυστυχισμένοι υπηρέτες, φοβισμένοι, τους άπεκάλυψαν την αλήθεια.

— Βρισκόντουσαν εκεί μέσα... έπαν, από την αρχή της επαναστάσεως. Θά έγρυν κρυφτεί σε καμιά γωνία... Δέν μπορούν να δραπέτευσουν... Είνε άδύνατοι!

— "Αμέσως ο λαός εισέφρησε μέσ' στα ιδιαιτέρα πριγκιπικά διαμερίσματα και άρχισε να τα ψάχνει! "Έσπασαν τα έπιπλα, άναποδογύρισαν τα κοσμάτια, τούπησαν τα στρώματα με λόγγες, μα τίποτε!

— "Η μαρκησία Κυπριάν, η οποία μόνη θά μπορούσε να θέσει τους επαναστάτες επί τα ήγνη των φυγών, προσπαθούσε αντίθετως να τους άπομακρύνει απ' αυτούς... Μα δέν το κατώρθωσε.

— "Η λαληλασία είχε διαδεχθεί τώρα τη σφαγή, γιατί τα κακοποιά στοιχεία της πόλεως είχαν άνακαταυτεί μέσ' τον επαναστατημένο όχλο.

— "Έξαφνα τότε άκούστηκαν διαπεραστικές κραυγές:

— Φωτιά! Φωτιά! Το παλάτι καίγεται! "Οποιος μπορεί άς σωθί!

Πανικός γενικός έπακολούθησε έπειτα από τις κραυγές αυτές. Πράγματι το άνακτορο έγχε άρχισει να καίγεται. "Ολοι έφευγαν, άνατρεπόντας οι μιν τους δέ. "Η μαρκησία "Έλενα έμεινε τελευταία, και, όταν όλοι έφυγαν, βγήκε κι' αυτή έξω με βήματα άργά... Μα ο θάνατος της σπάσθηκε

κι' αυτή τη φορά... "Έφτασε στην πρό των άνακτόρων πλατεία, τη στιγμή ακριβώς που τα βασιλικά στρατεύματα, στα οποία είχαν φτάσει μεγάλες ενισχύσεις, έπετίθεντο κατά των επαναστατών, οι περισσότεροι από τους οποίους ήταν άπολοι...

— "Ο λαός μολαταυτα ετοιμαζόταν να πεθάνη ήρωικά... "Αντίκρυς με περιφρόνησι τα όπλα του στρατού.

— "Έλεος! φώναξε η "Έλενα, τρέχοντας άνάμεσα από τα στρατεύματα και το λαό. Στρατιώτες, δέν θά χτυπήσετε 'ν' αδελφια σας, τις αδελφές σας, τις μητέρες σας, τα παιδιά σας!

Μία ανατριχίλα συντάραξε τα πλήθη και στρατιώτες και λαός ψιθύρισαν όλοι μαζί:

— "Η Μαντόνα!...

— "Αμέσως η κάννες των όπλων γόρισαν προς τα κάτω... "Ο άρχηγός των βασιλικών στρατευμάτων ήρθε σε διαπραγματεύσεις με το λαό και έτσι οι επαναστάται που ήταν καταδικασμένοι σε βέδωτο θάνατο κατέβησαν τα όπλα και διαλύθηκαν.

— "Ετσι, χάρις στην επέμβασι της μαρτυρικής "Έλενας, η επανάστασι είχε τελειώσει...

(Ακολουθεί).

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Τά μαθητικά του χρόνια. "Αμελής και άτακτος μαθητής. Ευτυχισμένες στιγμές. Χρόνια φτώχειας και δυστυχίας. Δύο μέρες θεονήστιες. Το πρώτο του διήγημα. Μία άπείρα αυτοκτενίας. "Αποτυχούσε φιλολογικές άπέπειρες Δικηγόρος χωρίς... ύποθέσεις! κ.τ.λ. κ.τ.λ.

— Δημοσιεύουμε σήμερα μία σύντομη αυτοβιογραφία του "Αντρέγιεφ, την οποία έγραψε πού ετών ο μεγάλος Ρώσος συγγραφέας για κάποιο περιοδικό της εποχής του.

— "Εμνήθηκα— γράφει— στα 1871 στην πόλι "Οριόλ, όπου και τελείωσα τις γυμνασιακές σπουδές μου. "Ως μαθητής δέν ήμουν και τόσο επιμελής. Θυμώμαι μάλιστα ότι στην έβδομη τάξη ήμουν ο τελευταίος απ' όλους τους συμμαθητάς μου και έπαιρνα τον χειρότερο βαθμό στη διαγωγή.

— "Η ώραύτερες στιγμές της μαθητικής ζωής μου— τις άναπολώ και σήμερα ακόμα μ' εύχαριστη— ήταν τα... διαλείμματα κι' η σπάνια, δυστυχώς, περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι καθηγητάι μ' έδωζαν έως απ' την παραδοσι για λόγους άταξίας.

— "Επιπλανιόμουν τότε στους μακρούς και γυμνούς διαδρόμους του σχολείου, όπου άπλωνόταν μία άπέραντη σιγή... Στα πλαίσια ύπληγαν πόρτες κλεισμένες και πίσω απ' αυτές η άήθουσα των παραδόσεων, γεμάτες από παιδιά. "Εγώ όμως ήμουν μόνος, έλεος έστος, ετυχισμένος!

— "Ο πατέρας μου πεθάνε, όταν φοιτούσα ακόμα στο γυμνάσιο. "Ο θάνατός του με λυπήσε παραπολι και 'ν' έριξε στη φτώχεια. Την πρώτη χρονιά, στην Πετρούπολι, δυστυχώς, όμ' τόσο από άνείχεια, όσο από νεανική άπειρία. Μπορούσα εν τούτοις, αν μω πήγαινε στο γού, να πουλήσω τα πειστήα ρούχα μου και να ε-ξοικονομώ.

— "Ντεπείμαι όταν θυμώμαι ότι έμεινα δύο μέρες θεονήστιες, εγώ έχω δύο-τρία παντελόνια, δύο πανωφόρια και άλλα ρούχα παραπανιστά. Τότε έγραφα και το πρώτο μου διήγημα, του όποιου ήρωας ήταν ένας πεινασμένος σπουδαστής. Τόν καιρό που το έγραφα, έλκνιγα, και το χειρότερο ήταν ότι η έφημερίδα στην οποία το έδωσα για να δημοσιεύσει το άπέριψε ως άτεχνο!

— "Επειτα πήγα να σπουδάσω νομικά στο Πανεπιστήμιο της Μόσχας. "Εκτε έπέρασα πολύ καλύτερα. Οι συμφοιτητάι μου με ύπεστήριξαν πολύ και συμφωνούσα με τους περισ-

σότερους από αυτούς στις ιδέες.

— "Στά 1894 έπεχείρησα 'ν' άποκτονήσω. "Αλλ' άπέτυχα στην άπόπειρά μου αυτή. "Από τότε έχω καρδιακός και 'ν' πάθισα αυτή η ένοχλεί ακόμα.

— "Στό μεταξυ δοκίμασα δύο-τρεις φορές να γράψω, αλλά χωρίς σπουδαία αποτελέσματα. Καταγινόμενους με μεγαλύτερη εύχαρίστησι και επιτυχία στη ζωγραφική, στην οποία είχα ζήλο από μικρός.

— "Στά 1897, πήρα το δίπλωμά μου και έγινα δικηγόρος. Τότε ανέλαβα να δίνω στην έφημερίδα «Ταχυδρόμο» περιλήψεις από τα πενηνταόσων δι-

κων. Σε όλο αυτό το διάστημα μία μονάχα ύπόθεσι ανέλαβα να ύπερασπίσω, αλλά κι' αυτή την έχασα.

— "Το πρώτο μου διήγημα, παχολινης ύποθεσεως, το έγραφα στα 1898 κατά παράκλησι του άρχισυντάκτη του «Ταχυδρόμου». "Εκτοτε επεδόθη καθολική έφηση στη δημοσιογραφία κι' έγραφα περιλήψεις δικών, λογογραφημάτων και διηγήματα με διάφορα ψευδώνυμα.

— "Στά πρώτα μου φιλολογικά βήματα έσέλιω να δηλώσω ότι με ώφέλησε πολύ με τις καλές του συμβουλές και ο φίλος μου Μάκσιμος Γκόρκυ.

ΓΝΩΜΕΣ ΤΟΥ ΒΟΛΤΑΙΡΟΥ

— "Η αρχή μου εινε να συγχωρώ τους ευστακόμενους εις πλάνην παρακαλώντας να κάμουν κι' αυτοί το ίδιο για μένα.

— "Υπάρχουν μερικοί άνθρωποι που ενώ στη ζωή τους δέν μπορούν να επιβληθούν ούτε στους υπηρέτες των, έχουν την άξίωσι να διευθύνουν τον κόσμο με την πένα τους.

Η ΖΩΗ ΜΙΑΣ ΑΓΙΑΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΡΩΜΑΙΑ
ΕΥΓΕΝΙΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου).

— Εύτυχως πούρθατε εγκαίρως, αδελφές μου, συνέχισε η Μελανία. Μά γλυτώσατε απ' τὰ χέρια του τέρατος αυτού, που μονάχα η μορφή του ε'νε ανθρώπινη...

Η μναγής είχαν πάρει πειά παρ'αλλή, δεν καταλάβαιναν σχεδόν αν δει άκουγαν κι' έδωσαν ήταν αλήθεια.

Κούτ'αζαν μία τη Μελανία και μία τον Εύγένιο και σταυροκοπούσαν προσκυμένους.

Καιμιά δεν τολμούσε να μιλήσει. Μονάχα τὰ χείλη τους εσάλειναν ψιθυρίζοντας προσευχές και δεήσεις στον Κύριο...

Μά ανήματα σ' αυτές βρισκόταν και μία μοναχή που η παραχή της δεν κράτησε πολύ. Η Φιλοθέα. Η Φιλοθέα πούζερε όλη την αλήθεια. Που καταλάβαινε τί είχε συμβεί κι' η καρδιά της σφιγγόταν.

Μά μία άπορία τη βασάνιζε κι' αυτή. Γιατί δεν μιλούσε ο άγιος ήγούμενος;

Γιατί δεν άνοιξε το στόμα του να πη την αλήθεια και να κατακερυνώσει τη Μελανία;

Μά η άπορία της αυτή δεν κράτησε πολύ.

Εφρατικά άκούστηκε η μελωδική φωνή του Εύγενίου, προστακτική, επιβλητική, αυστηρή όσο ποτέ:

— Φτάνει πειά! Άκούστε με...

Η γυναίκα αυτή ψεύδεται. Η γυναίκα αυτή βλαστημάει και μολύνει το άγιο αυτό όικημα, στο όποιο βρισκόμαστε. Δεν ήρθε μόνος μου στο καλλι της...

— Μόνος σου ήρθε, τον διέκοψε η Μελανία.

— Μ' εκάλισε να την δω. Ήταν άρρωστη και δεν άνιστανόταν τον έσωτό της καλλι. Έτσι μου μήνυσε.

Ηρθε να τη δω και μου έπετέθη και γυνώθηκε μπροστά μου, τυφλωμένη από το πάθος της...

— Ψέματα! Ούρλιαξε η Μελανία.

Ο Εύγένιος γύρισε προς τη Φιλοθέα.

— Αδελφή, της είπε, λέγε την αλήθεια, σε προστάζω...

— Ηρθε στο καλλι μου;

— Ναι, άγιο ήγούμενε, αποκρίθηκε η Φιλοθέα.

— Και τί μου είπες;

— Σε παρακάλεσα να ρθης γρήγορα στο καλλι της αδελφής Μελανίας.

— Ηρθες μόνη σου;

— Η Φιλοθέα δίστασε. Έστρεψε όλη.

— Απάντησε, αδελφή, ποιος σ' έπειλε; Ξανάπε ο Εύγένιος.

— Η Μελανία, απάντησε η Φιλοθέα, χωρίς να στρώσει τὰ μάτια της από το πάτωμα που πάγε καρφωμένα.

Η μοναχές άπεθεσαν. Γύρισαν και

κούτ'αζαν όλες τη Μελανία. Μά αυτή δεν τήλασε.

— Λένε ψέματα! φώναξε. Η άδελφή Φιλοθέα λέει ψέματα για να ευχαριστήσει αυτό τον άνανδρο. Μά η αλήθεια θα φανή. Θα φύγω άμέσως αύριο το πρωί από το μοναστήρι. Θα πάω να τον καταγγείλω εκεί που πρέπει. Θα μαρτυρήσω τη βδελυρή πράξη του και θα τον κάθουν, όπως του αξίζει.

— Γυναίκα πονηρή, γυναίκα άμαρτωλή, γυναίκα που σε τύφλωσαν η όρμης της σαρκός σου, κλείσε το άχαλίνωτο στόμα σου, κράτησε τη γλώσσα σου! της φώναξε έρεθισμένος τώρα ο Εύγένιος. Θα φύγεις από το μοναστήρι. Αυτό ε'νε αλήθεια. Άλλά

— Γυναίκα πονηρή, γυναίκα άμαρτωλή, γυναίκα που σε τύφλωσαν η όρμης της σαρκός σου, κλείσε το άχαλίνωτο στόμα σου, κράτησε τη γλώσσα σου! της φώναξε έρεθισμένος τώρα ο Εύγένιος. Θα φύγεις από το μοναστήρι. Αυτό ε'νε αλήθεια. Άλλά

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

Προς τί να δώση και στις μοναχές περισσότερες εξηγήσεις; Θα άρχουσε να διηγηθή τὰ περιστατικά, όπως συνέβησαν απ' την ημέρα που για πρώτη φορά του φανερώσε η Μελανία το πάθος της, για να τον δικαιολογήσουν και να καταλάβουν το καταγρόνιο σχέδιο της μοναχής. Μά δεν το ήθελε...

— Έχοντας ήσυχη τη συνείδησή του, συμβούλεψε τις μοναχές ν' άποστηγιστούν στα καλλι τους και έτσι μαρτυρήσει να φύγουν κι' αυτές.

Η Μελανία λυσώοντας άκόμα από όργη, φώναξε στις αδελφές ενώ έφευγαν:

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

— Μή τον άκούτε, αδελφές! Μή τον πλησιάζετε! Ε'ινε ένας ύποκοι-

που ποτέ ως τώρα δεν είχε δώσει άφορή;

Πίστευαν περισσότερα στα λόγια της Μελανίας.

Ποιος ξέρει;... Ίσως τον πλάνεσε ο Σατανάς τον άγιο ήγούμενο και τον παρέσυρε σε μία τόσο μεγάλη άμαρτία...

Κλεισμένος στο καλλι του, ο Εύγένιος άκούσθηκε το όραμα του κεφάλι στη χείρα του κι' έκλαιγε.

Το φορικό έπεισόδιο που του είχε συμβεί τον είχε εκπληκώσει.

Έκλαιγε για τον έαυτό του που πηλύνθηκε σε μία τόσο βδελυρή ύπόθεση...

— Έκλαιγε για τη Μελανία, την άμαλη και δαμονισμένη αυτή κόρη, που η φλόγα του πάθους της την έκαψε να χύσει τη λογική και την ντροπή της.

Μήπως δεν ήταν κι' αυτός γυναίκα;

Και όμως ποτέ-ποτέ δεν χιόθανηκε τέτοιος άμαρτωλός επιθυμία.

Θύκανε εύθυμισμένος αν μπορούσε ν' άποκαλύψει το φύλο του και στη Μελανία και στις άλλες μοναχές.

Μά αυτό ήταν αδύνατον.

Γονάτισε ύστερα κάτω κι' άφησε τη σκέψη του, την ψυχή του να πετάσουν προς το Θεό.

Την ίδια ώρα, όλομύναχη μέσα στο καλλι της, η Μελανία ντυνόταν μπουρμυζίζοντας θυμωμένη:

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

— Τον εκδιχθήκα! Τον εκδιχθήκα! Θα πάω να τον καταγγείλω στο μοναστήρι που ήταν πριν έρθη εδώ. Θα φτάσω ως την Αλεξάνδρεια. Δεν έχω να φοβηθώ τίποτα πειά. Ποιος δά μ' άνηθή κάτω από τὰ πόδια; Το έγκλημά μου ληρονηθήκε. Με βασάνισε, με περιφρόνησε, με ντροπίασε. Θα μού το πληρώσει. Ά, θα μού το πληρώσει. Δεν θα ήσυχάσω αν δεν τον δω να τον καίνε σαν μάγο, σαν ληστή.

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΝΤΟΝΤΕ

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Η βροχή δεν είχε σταματήσει καθόλου από το πρωί. Έπεφε ραγδαία, συνεχής, μονότονη. Λιγιστοί διαβάτες, που μόλις τους προφύλαγαν ή διαπρέλλες τους, κυκλοφορούσαν στους δρόμους. Έξαφνα, από μια γυναίκα προβάλε μια

γυναίκα ως είκοσιπέντε χρόνων και άρχισε να προχωρή μέσ' τον δρόμο, κάτω απ' τη ραγδαία βροχή χωρίς να φανταίνεται καθόλου πως ενδιαφέρεται γιατί βροχόταν. Τὰ ρούχα της είχαν γίνει μούσκεμα και το νερό έτρεχε απ' το καπέλλο της, που όποιοι είχε αλλάξει το σχήμα.

Η νέα αυτή ήταν ισχνή, χλωμή κι' είχε τὰ μάτια της κατακόκκινα, σαν να τη βασάνιζε κάποια κρυφή άρρώστια. Όστόσο φαινόταν πως ήταν άλλοτε όμορφη, πολύ όμορφη μάλιστα.

Έξακολούθησε να προχωρή κάτω απ' τη βροχή, ενώ οι λιγιστοί διαβάτες που περνούσαν την εκύτταζαν με περιέργεια. Περάτησε άρκετη ώρα, ως δουν έφτασε τέλος στην κεντρική πλατεία της κομποπόλεως.

Εκεί, στάθηκε μπρος σ' ένα σπίτι, πλάι στην εκκλησία. Υψωσε τὰ βλέμμά της προς αυτό κι' έμεινε άρκετη ώρα άκίνητη σ' αυτή τη θέση.

Έπειτα με βήμα κλονισμένο και φοβισμένο διευθύνθηκε, προς την πόρτα του.

Ανέβηκε τὰ τέσσερα σκαλοπάτια της και άπλωσε το χέρι της για να χτυπήσει το κουδούνι.

Μά άμέσως το τράβηξε πάλι πίσω κι' έμεινε εκεί κάτω απ' το κουρνια της πόρτας, που την έπροστάτενε κάπως απ' τη βροχή, άκουμπισμένη στον τοίχο.

Εκεί ήταν άλλοτε το σπίτι της...

Εκεί είχε περάσει εύτυχισμένα τὰ παιδικά της χρόνια, κοντά στους γονείς της, πλούσιους κτηματίες της έπαρχίας, που την έλάτ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ο ΓΑΜΟΣ ΤΟΥ ΝΤΙΝΤΕΡΩ

Η φτωχή χήρα και η όραία κόρη της. Μιά πρότασις γάμου που απορρίπτεται. Ο καινούργιος γείτονας. Η πείνες του νεαρού συγγραφέως. Η πρώτη συνάντησις. Όπου τερμάζεται η γαλήνη της οικογενείας Σαμπιόν. Όταν πρωτανθίσει ο έρως!... Η όραϊες βραδυές των χειμώνα. Η μετακίνησις. Το τέχνασμα του Ντιντερώ. Η χρυσή γλώσσα του νέου λογίου. Η πρότασις του γάμου, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Α'.
Στους αναγνώστες μας δεν μπορεί να είναι άγνωστος ο διάσημος Γάλλος συγγραφέας του 18ου αιώνα Ντιντερώ. Σήμερα όμως θα σας διηγηθούμε μερικές έντελως άγνωστες και εξαιρετικά ενδιαφέρουσες λεπτομέρειες από τη ζωή του.

Στα 1726, η χήρα ενός έμπορου-μένου, ο οποίος λεγόταν Σαμπιόν και ο οποίος, πριν πεθάνει, είχε καταστραφεί σε διάφορες κερδοσκοπικές επιχειρήσεις, εγκαταστάθηκε μαζί με τη νεαρή κόρη της Άννα σ' ένα φτωχικό διαμέρισμα μιάς λαϊκής συνοικίας του Παρισιού. Πθαίνοντας ο Σαμπιόν δεν τους είχε αφήσει πεντάρα. Γι' αυτό η άμοιρη χήρα έκανε ότι μπορούσε για να ανταπεξέλθει στη φτώχεια. Έβαλε ωστόσο της κόρης της γαμμάτα και μία τέχνη και αποχόσαν και η δυό τους με τις δαντέλλες που έπλεκαν και που πουλούσαν σε διάφορα καπστήματα.

Το σπίτι όπου έμεναν ήταν πολύ ήσυχο και ο δρόμος τους άπομερος και σχεδόν έρημος. Η Άννα και η μητέρα της ανέβαιναν και κατέβαιναν αθόρυβα την παλιά σκάλα, εξαίτηναν μονάχα όταν είχαν δουλειά και τις άλλες ώρες εργαζόντουσαν, κλεισμένες στο δωμάτιό τους. Η νεαρή κόρη ήταν πολύ όμορφη, με και πολύ φρόνιμη. Η μητέρα της πάλι ήταν μία αξιοπρεπής γυναίκα, λογική και κάπως περιορισμένη. Οι γείτονες και οι καταστηματάρχαι της συνοικίας είχαν συνήθειες να εκτιμούν και να σεβούνται και τη μητέρα και την κόρη. Ήξεραν ότι η Άννα ήταν πολύ μορφωμένο και πολύ τίμιο κορίτσι. Μία μέρα μάλιστα ένας απ' αυτούς έπληξε και ζήτησε δειλά το χέρι τη-χαριτωμένης αυτής κονητήρας. Η Άννα τον άκουσε με ευγένεια, με και με ευγένεια επίσης απέκρουσε την πρότασή του.

— Δεν θα παντρευτώ, είπε παρά τον άνθρωπο που θα αγαπήσω.
Του χάκου η μητέρα της προτε-πάθησε να την πείση να δεχθ. Η Άννα έμεινε αμετακίνητη και η ζωή τους ξυντόρρισε να κυλά όπως και ποστήτερα, μέχρις ότου ένας καινούργιος γείτονας ήλθε να διαπαρήξη την ήσυχη της μικρής αυτής οικογενείας.

Ο καινούργιος αυτός νεοκτής, ονομαζόταν Ντιντερώ και ήλθαν πώς έκανε το δημοσιογράφο. Ήταν ένας καινοφανής άνθρωπος, τα μάτια του έλαμπαν παράξενα και είχε βάδισμα εξαιρετικά νευρικό. Κάθε ποιά, με τις σάπες φουσκωμένες από μαστι, έβγαιναν από το στωϊκό του δωμάτιο και περπατούσαν στο δρόμο, σαν να ήσαν για να κα-ταλάβει κανένα φρούριο. Ήταν διαρκώς ανήσυχος και φωνάζαν πως κάτι αναζητούσε πάντα... Τις περισσότερες όμως φορές αυτό το κά-

τι δεν ήταν τίποτε άλλο από το τι θα έρωσε εκείνη τη μέρα! Ο κατόπι μεγάλος συγγραφέας, κατά την εποχή εκείνη ήταν ακόμα ένας πύμφοτος νεαρός λόγιος. Πάμ-φωτος μέχρις απελπισίας μάλιστα. Πολύ συχνά του συνέβαινε να μην έχη δακάρα στην τσέπη του και πολ-λές νύχτες κοιμόταν νηστικός. Μία μέρα μάλιστα που το στομάχι του υπέρφερε τρομερά από πείνα, γύρισε περιλυσος στο σπίτι του και μόλις άνοιξε την πόρτα έπεσε κάτω λιπό-θυμος. Η σπιτονοικοκυρά του τον λυπήθηκε και του έδωσε κάτι να φά. Έτσι ο φτωχός νέος συνήλθε.

Πα' όλα όμως αυτά, ο Ντιντερώ είχε το μυαλό του γεμάτο σχέδια και την καρδιά του γεμάτη ελπίδες και ένθουσι-ασμούς. Τον είχαν διώξει από το σπίτι που καθόταν, γιατί δεν μπορούσε να πληρώσει το νοίκι, κι' έτσι πήγε και νοίκιασε μία μικρή κάμαρη στο ίδιο σπίτι όπου έ-μενε η ό-ραία Άννα με τη μητέ-ρα της.

Τη δεύτερη μέρα κιό-λας της έν-καταστάσεώς του σ' αυτό, συνάντησε στη σκάλα τη νεαρή κόρη. Την παρα-κολούθησε με το βλέμμα κι' έπειτα άρχισε να την κατασκοπεύ, ενώ ερ-γαζόταν μέσα στο δωμάτιό της. Ού-ρυνέ! Τι όραία που ήταν! Η καρ-διά του Ντιντερώ είχε αρχίσει κιό-λας να χτυπά δυνατά.

— Οέ μου! Έλεγε μέσα του, είναι στωγή, με είναι ένας άγγελος! Την άγαπώ!... Ναι, τώρα για πρώτη φο-ρά αγαπώ στη ζωή μου!...

Είχε πάρει την απόφασή του... Τι-ποτε παιά δεν θα μπορούσε να τον συγκρατήσει. Κι' άμέσως έτρεξε στη σπιτονοικοκυρά και της εξομολογή-κε τα αισθήματά του. Εκείνη τότε του διηγήθηκε ότι ήξερε σχετικώς με τις νομικές της, του έδωσε μερικά πληροφορίες για την Άννα,

με τίποτε περισσότερο. Και ο Ντιντερώ σκέφτηκε πως έπρεπε να ένε-ργήσει μονάχος του και να παρουσια-στεί αυτοπροσώπως.

Γι' αυτό, κάθε φορά που συναντού-σε στο διάδρομο ή στη σκάλα τη μη-τέρα ή την κόρη, τις χαιρετούσε με σεβασμό και με ευγένεια. Αυτές πάλι του απαντούσαν σόδαρά στο χαιρετι-σμό του. Μία μέρα μάλιστα τόλμησε να χτυπήσει στην πόρτα τους, για να τους ζητήσει τάχα σπύρα.

Η ίδια η Άννα του άνοιξε. Την ημέρα εκείνη ήταν πιο όμορφη από κάθε άλλη φορά. Είχε ξανθά μαλλιά, γαλανά μάτια, δόλοικο λαγύ, σαν του κύκνου. Ο Ντιντερώ μπήκε μέσα και κάθισε για λίγες στιγμές στην καρέκλα που του πρόσφερε η νεαρή κό-ρη. Με μεγάλη συγκί-νησι έρριξε ένα βλέμμα τριγύρω του και είδε ολο-ζώντανη τη φτώχεια που βασιλευε έ-κει μέσα. Του ήρθε τό-τε να πείση άμέσως στα πόδια της Άννας και να της εξομ-ολογήσει τον έρωτά του. Μά αλλοίμο-νο, ήταν έ-νας άγνωστος

και έπρεπε να σηκωθεί, να την ευχα-ριστήσει με ευγένεια για τη μικρή εκδούλευσι που του 'εχε προσφέρει και να γυρίσει στο πενιχρό του δω-μάτιο, όπου ξέσπασε σε αναφυλλητά. Την επομένη, δοκίμασε και πάλι να την ξαναδ. Υπήρχαν τόσες και τόσες μικρές άφορμές για να το πε-τύχει αυτό.

Όταν, κάθε φορά που γύρινε και χτυπούσε σιγά-σιγά τη πόρτα της, η Άννα τον δέχονταν πάντοτε με ένα χαριτωμένο χαμόγελο, με η μητέρα της του έδειχνε πολύ μεγαλειότερη σθεναρότητα. Ποιος ήταν αυτός ο ά-γνωστος που έμπαινε έτσι στο σπι-τικό τους και τι ήθελε από δυό γυ-ναίκες που ζούσαν ελόμενες;

Όστόσο, ο χειμώνας είχε φτάσει σ' αυτό το μεταξύ και μαζί με τον

χειμώνα η σκυθρωπές και η μονότο-νες βραδυές. Μά η μητέρα της Άν-νας είχε επιτρέψει στον νεαρό συγ-γραφέα να πηγαίνει κάθε βράδυ να περνά μερικές ώρες μαζί τους. Τι ευτυχία, και γι' αυτόν και για την όραία του!

Όραίες, αλτρουμόντες ήταν η βρα-δυές εκείνες. Μά έφαγαν, μία μέρα, η μικρή οικογένεια άλλαξε σπίτι. Πήγε και εγκαταστάθηκε σε μία άλ-λη, μακρυνή συνοικία. Η μητέρα της Άννας είχε βοηθήσει τη χρυσή γλώσσα, όπως έλεγε, του λογίου, που ένθουσίαζε τόσο την κόρη τη-καί θέλησε να την απομακρύνει από την έπιρροή του.

Όπως κι' αν είναι, τα προσφυλ-κτικά της μέτρα έπήγαν στα χαμένα, γιατί όχτώ μέρες αργότερα, μητέρα και κόρη συναντήσανε στη σκάλα του καινούργιου σπιτιού τους τον Ντιντερώ.

— Σεις εδώ; τον ρώτησε με έκ-πληξη η μητέρα.
— Ναι, απάντησε εκείνος χωρίς να διστάση καθόλου. Νοίκιασα μία κάμαρη επάνω απ' τη δική σας.

Και χαμογέλασε της Άννας, η ό-ποια επίσης του απάντησε με ένα χα-μόγελο.

Μά η μητέρα είχε υποψιαστεί τό-ρα για καλά και θέλησε να διηγήθ. Μία για πάντα με την κόρη της. Δυό μέρες αργότερα, της έθεσε απότομα το ερώτημα:

— Σου άρέσει;
— Τόν λατρεύω! ήταν η απάντη-σις της νεαρής κόρης.

— Μά αυτός ο νέος δεν έχει κα-νένα επάγγελμα, έφωναξε η χήρα. Τι ζωή μπορεί να σου εξασφαλίσ; Σκέψου καλά, κόρη μου, γιατί πρό-κειται για το μέλλον σου!

— Μαμά, απάντησε απλά η Άν-να, τον αγαπώ!

— Α, τη χρυσή γλώσσα που σε μάγεψε!
Τα πράγματα βρισκότουσαν σ' αυ-τό το σημείο, όταν ο Ντιντερώ πα-ρουσιάστηκε στη μητέρα της αγαπη-μένης του και της τη ζήτησε έπισή-μως. Αντί για κάθε άλλη απάντη-σι, εκείνη του ζήτησε να έπιτύχει προητέρα τη συγκατάθεσι της οικο-γενείας του. Γιατί ο Ντιντερώ είχε οικονομεία στην έπαρχία, είχε πά-ρα αρκετά πλούσια με και πολύ αύ-στηλό, ο οποίος δεν μπορούσε να κα-ταλάβει πως ο γυιός του, αντί να έ-πιδοθεί στο εύπορο και να κάνει πε-ριουσία, κατχινόνταν να γούση διά-φορα πράγματα, που μπορεί να ήταν όραία, με πάντως δεν του εξασφαλί-ζαν το φουά.

Όστόσο, την επομένη κιόλας, ο ά-σπιτος υιός ξεκίνησε για να βοή τον πατέρα του και να του ζητήσει την άδεια να παν-τρευθ. ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η αν-νέχεια.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

Ο θυμός του Πλάτωνος. Πώς έτιμώρησε έναν υπηρέτη του. Ο χαρακτήρ του. Οι μαθηταί του. Έν' ανέκδοτο του Δημοσθένους. Η μα-θητρικς με τ' ανδρικά ρούχα. Ο Σωκράτης και τα έργα του μαθητού του. Η θρησκευτικές δοξασίες του Πλάτωνος. Η τρεις μαθη-τρικς των θεών. Οι δαίμονες που κυβερνούν τον κόσμο. Ο θάνατος του φιλοσόφου, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Β'.

Όπως είπαμε στο προηγούμενο φύλλο, ο Πλάτων δεν έθυμωνε ποτέ. Διηγούνται μάλιστα σχετικώς και το παρακάτω ανέκδοτο: Κάποτε ένας νέος, ο οποίος είχε ανατραφεί κοντά στην Πλάτωνα, όταν ξαναγύρισε στο σπίτι του, έμεινε έκστατικός, βλέ-ποντας μία μέρα τον πατέρα του θυμωμένο.

— Ένα τέτοιο πράγμα, είπε κατ' άλλον, δεν το είδα ποτέ στο σπίτι του Πλάτωνος.

Έν τούτοις κάποια άλλη φορά, ο Πλάτων θυμώσε λίγο έναντιόν ενός δούλου του, ο οποίος είχε διαπράξει κάποιο μανήλο κακόπαισμα. Άλλά δεν τον έτιμώρησε ο ίδιος. Έβγαλε κάποιον άλλον να τον τιμωρήσει, για-τί—καθώς είπε—δεν ήταν άρεκατά θυμωμένος, ώστε να τον τιμωρήσει όπως του ήξερε.

Αν και τον περισσότερο καιρό, ο Πλάτων φαινόταν μαλαγχολικός και πολύ σκεπτικός, εν τούτοις ήταν έ-ξαιρετικά γλυκός στους τρόπους του, προσπαθούσε να κάνει τον εύθυμο και άστεϊζόταν με άθωότητα. Συχνά μάλιστα έσυμβούλευε τους μαθητάς του Σωκράτη και Δίωνα, των οποίων ο χαρακτήρ του φαινόταν εξαιρετικά αυστηρός, να θυσιάζουν κάποτε στάς Χάριτας για να γίνονται ευθυμέτεροι και πιο ευχαρείς.

Ο Πλάτων είχε πολλούς μαθητάς, από τους οποίους διαστυμότεροι έγι-ναν ο άνεψιός του Σπεύσιππος, ο Σε-νοκράτης και ο μέγας Άριστοτέλης. Άνε έτι και ο ποιητής Θεόφραστος συγκαταλέγεται μεταξύ των μαθητών του, έπίσης δέ και ο Διμοσθένης θεω-ρούσε πάντοτε ως διδάσκαλό του τον Πλάτωνα. Όταν μάλιστα ο τελευ-ταίος είχε καταφύγει σ' ένα άγριο νη ή σωή από τα γέλια του Άν-τιπάρου, ο οποίος τον νατεδίωνε, έ-πε σε μία στιγμή που ο διώκτης του του πρότεινε να παραδοθ και να του γυρίσει τη ζωή.

— Δεν είναι ποτέ δυνατόν εγώ, ο οποίος άκουσα τη διδασκαλία του Πλάτωνος περί άθανασίας της ψυχής, να προσκώσω την άισχρή ζωή από τον έμφοδο θάνατο!

Μεταξ των μαθητών του Πλάτω-νος ήταν και δυό γυναίκες, η Αλ-κίβια Μαντινική και η Άξιοθέα Φλιασική, η όποιες ντυνότουσαν σαν άντρες γιατί νομίζαν πως τα ανδρι-κά ρούχα ταίριαζον περισσότερο στη φιλοσοφία.

Ο Πλάτων είχε σε μεγάλη έκτι-

μησι τη γεωμετρία, την όποια θεω-ρούσε απολύτως αναγκαία στη φιλο-σοφία. Είχε γράψει μάλιστα σ'ήν εί-σοδο της Άκαδημίας του το περίφη-μο ρητό: «Μη δεις άγεωμέ-τητος είσιτω».

Όλα τα έργα του Πλάτωνος, πλην των έπιστολών του, από τις όποιες διασώθηκαν μόνο δώδεκα, είναι γραμ-μένα σε διάλογοι. Μολοντί δέ θεω-ρίες, τις όποιες εκθέτει σ' αυτούς ραίνονται ως θεωρίες του Σωκρά-τους, δεν πρέπει να πιστεύουμε ότι

□ □ □ ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΠΛΗΚΕΣ □ □ □

Μία ματιά στο δρόμο

(Του Μπέρν)

αυτό 'ενε αληθινό. Άπλως έγράφε-σαν σύμφωνα με το πνεύμα του α-γάλου διδασκάλου και με τη μέθοδο την όποια αυτός χρησιμοποίησε όταν μιλούσε. Κάποτε μάλιστα ο Σωκρά-της, όταν έδίδεκε τα διάλογα αλά-της ή περί ούλιαν, τον όποιο ο Πλά-των έγραψε όταν ο διδάσκαλός του ήταν ακόμα ζωντανός, διέφυσσε όλα αυτά έργαφοντο εκεί γι' αυτόν και εί-πε:

— Ό άθάνατοι θεοί! πόσα πράγ-

ματα μου αποδίδει αυτός ο νέος, τα όποια εγώ δεν φαντάστηκα ποτέ!

Το ύφος του Πλάτωνος—όπως γρά-φει ο Άριστοτέλης—ήταν κάτι με-ταξύ του ύφους της ποιήσεως και της απλότητας του πεζού λόγου. Ο Κι-κέρων πάλι έκοινε το λεκτικό του τόσο ευνέες, ώστε έλεγε ότι αν ο Ζεύς μιλούσε ποτέ τη γλώσσα των ανθρώπων, δεν θα έφραζόταν διαφο-ρετικά από τον Πλάτωνα. Ο Πα-ναγιώτης τέλος έσυνήθισε να τον όνο-μάζει Όμηρον των φιλοσόφων. Τό-τι-διο έλεγε και ο Κουίντιλιανός, ο ό-

τις ιδέες του Σωκράτους ως άνωτά-τες από κάθε άλλου.

Ο Πλάτων, κατά τον Πλούταρχο, παραδεχόταν τρία πράγματα: Τον Θεό, την Ψλή και την ιδέα. Καί τον μόν Θεό των θεοούσε ως ένα νούν πάνσοφο, την Ψλή ως αίτία κάθε δη-μιουργίας και σθοράς και την ιδέα ως μία ουσία άσώματη, η όποια με-γιστεύεται για να συλλαμβάνουμε την έννοια του Θεού.

Ο Πλάτων έθεωρείτο πάντοτε ότι είχε γνωρίσει τον αληθινό Θεό, που της γεννήσεως του Χριστού, χάρις στη έξοχα πνεύμα του και τη άνοση-σι που έγχε λάβει από τα βιβλία των Έβραίων.

Τό βέβαιον ωστόσο σχετικώς είναι ότι, αν τον έγνωρίσει, δεν τον έπίστε-ψε. Έτσι στην Έπινουίδαν του μι-λάει για τρεις τάξεις θεών: Για τους άνωτέρους, τους κατωτέρους και τους μεσαίους. Σύμφωνα λοιπόν με τις δοξασίες του, οι άνωτεροι θεοί κατοικούν τον ούρανό και βοσκοκνται ύψωμένοι τόσο από τον κόσμο, ώστε οι άνθρωποι δεν μπορούν να έχουν μ' αυτούς καμία άλλη επικοινωνία, παρά με τη μεσιτεία των μεσαίων θεών, οι όποιοι κατοικούν τον αέρα και ποτε όποιας όνυάβει δόξαμενα. Οι δόξαμενα αυτοί είναι οι μεσαίοντες των θεών προς τους ανθρώπους. Έ-τσι μεταδίδουν τις προταγές των θεών προς τους ανθρώπους και μετα-στέλνουν σ'αυτούς τις προσφορές και τις εύχες των ανθρώπων.

Οι δαίμονες έπίσης, κατά τον Πλάτωνα, κυβερνούν τον κόσμο κατά διαπιστώματα, παραστέκουν στους γυναικούς και στις μαντικές και είναι οι άυτονομοί όλων των θανωάτων και των παραδίδων φαινομένων που συνεπέρχονται στη γή. Είνε πολύ πι-σθονό οι ο Πλάτων φαντάστηκε την κακουργία των δαιμόνων, σύμφωνα με τη λαϊκή άποψη της Άνίας Γραφής πε-ρί άνυέλων.

Τους κατωτέρους θεούς, τέλος, τους προσέειπε σ'αυτούς ποταμούς, τους όνο-μάζει ήυθιότες και λέει ότι αυτοί έ-χουν την ιδιότητα να στέλνουν προς ανθρώπους τα όνειρα και να κάνουν μερικά θαύματα, όπως και οι με-σίοι. Διατείνονται ακόμα ότι όλος ο κόσμος είναι γεμάτος από τέτοιου εί-δους ήυθιότες.

Ο Πλάτων πέθανε τον πρώτο γέ-νο-τι- 408ης Όλυμπιάδας, σε ήλι-κία 81 έτών και την ίδια άνοια ή-μερα της γεννήσεώς του.

Ο Γαϊλῆς ἦταν τὸ μεγαλύτερο βωδὶ τοῦ χωριοῦ μας.

Ὅπως τὸ μαῦρο πούδατο λέγεται «λάχων», τὸ μαῦρο τραγὶ «μαῖαγρον», τὸ μαῦρο σκυλὶ «κουράκιον», ἔτσι καὶ τὸ μαῦρο βωδὶ λέγεται «γαϊλῆς».

Ἦταν ἕνα βωδὶ πὺν δὲν εἶχε ταῖρι· σ' ὅλα τὰ προῖχωρα. Κι' ὅταν ἔβγαινε στὴ γάχη καὶ μούγκριζε φουουουου... τὸν ἀκούγαν ὅλο τὸ χωριό κι' ἔλεγαν:

—Ὁ Γαϊλῆς τοῦ Λέτα μούγκρι-
ζει!

Ἀλλὰ καὶ στὸ χωριό δὲν εἶχε ταῖρι. Ὁ Λέτας εἶχε τρία βωδία κα-
ματσά: Τὸ Γαϊλῆ, τὸν Τριγώνη καὶ
τὸ Μελίσση. Ὁ Τριγώνης ἔκρινε ἀπὸ
τὸ πρῶτ' ὡς τὸ μεσημέρι χωράφι μὲ
τὸ Γαϊλῆ, κουράζονταν κι' ἔμπαινε
στὴ θέσι τοῦ Μελίσσης ἀπὸ τὸ με-
σημέρι ὡς τὸ βράδυ, ἐνῶ ὁ Γαϊλῆς
ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὡς τὸ βράδυ δὲν συν-
λάχονταν καθόλου.

Καὶ μὴ νομίζετε ὅτι ὁ Τριγώνης
κι' ὁ Μελίσσης ἦσαν βωδία τῆς ἀ-
ράδας. Καθόλου! Ἦσαν κι' αὐτὰ δια-
λεχτά, ἀλλὰ δὲν μπορούσαν νὰ προ-
σβῶν μὲ τὸ Γαϊλῆ ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὡς
τὸ βράδυ τὸ καλὲναι, κι' ἔτσι ὁ Γαϊ-
λῆς ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὡς τὸ μεσημέρι
ζούσανταν μὲ τὸν Τριγώνη κι' ἀπὸ
τὸ μεσημέρι ὡς τὸ βράδυ μὲ τὸ Μελί-
ση. Ἐνα βωδὶ δὲν μπορούσε νὰ κάνει
χωράφι ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὡς τὸ βράδυ μὲ
τὸ Γαϊλῆ. Ἔσκασε.

Εἶχε κάτι κέρτα—μὲ συμπάθειο
—μὴτ' ὁρῶναι τὸ καλὲναι, καὶ γυρί-
σμενα πρὸς τ' ἄπάνω, ἀντ' ὅλγες,
καὶ δὲν τῶσαν τίποτε χέρι ἄπάνω
του. Μία φορὰ τοῦ ῥίχτηκε ἕνας λύ-
κος. Ὁ Γαϊλῆς κάπως γυρίζε
τὸ λαμπρὸ τοῦ σκύδου τὸ κεφάλι, τοῦ καὶ
τοῦ δίνει μὴ τοῦ κὺρ λυκοῦ στήν
κνήμη μὲ τὸ δεξιὸ κέρατο, πὺν τὸν
πέρσασε πέρα καὶ πέρα καὶ τὸν βά-
σταξε καρφωμένο καὶ μετώρῳ, ὡς πὺν
ἦρθε ὁ βαλῆας καὶ τὸν ἔβγαλε ῥωσι-
ο.

Ἐκεῖ πὺν βροκούσε, δὲν ζύγωνε
ἄλλο βωδὶ κοντά του, κι' ὅταν ὁ βαλ-
μὰς ἔβγαζε τὸ πρῶτ' ὅλα τὰ γελῶδια
μὴ τὴ βοσκὴ ἢ τὰ μάζευε τὸ βράδυ
γὰ τὸ χωριό, ὁ Γαϊλῆς ἦταν μισοστὰ
ἀπ' ὅλα τὰ βωδία, ἀσχηγὸς τῆς ἀγέ-
λης. Νομίζεσ' ὅτι ἄλλα τὰ βωδία
τὸν καταλάβαιναν πὺς ἦταν ἄνωστ-
ρος τοῦ καὶ τοῦ ἔκρινε ὁρόμο.

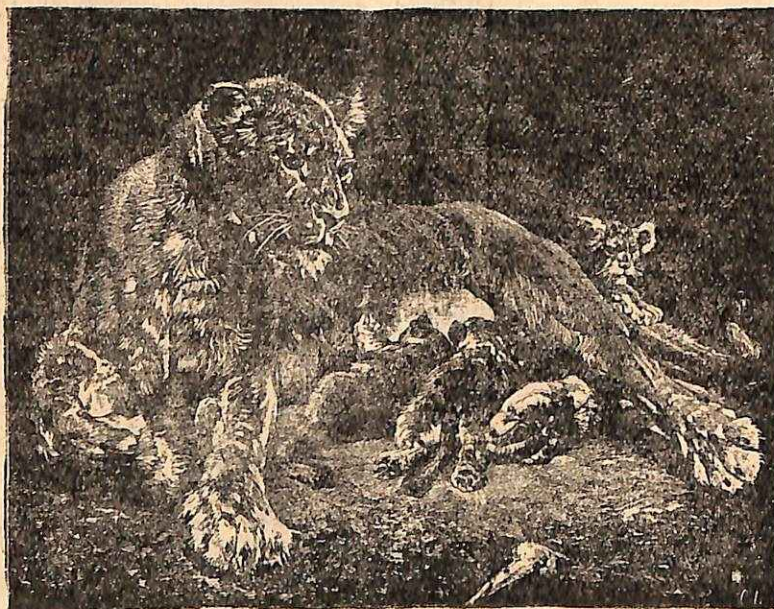
Ὅλοι οἱ Λεταῖοι εἶχαν τὸ Γαϊλῆ
σὺν τὰ μάτια τους! Ὁρῶνταν σ' ὁ-
νόμα τοῦ. Τὸν εἶχαν καμῖαι τοῦς,
θεμέλια καὶ γροντὰ τοῦ σπιτιοῦ τοῦς.
Τὸν εἶχε γεννήσει ὁ Γαϊλῆς ἢ ἄλλο
ἢ μὴνα τοῦ, τὸ μόνον γελῶδι πὺν εἶχε
ῤῥῥῥῥῥ ἀπὸ τὴ λυμὸδρα πὺν εἶχαν
ἀνέει οἱ Ἀρβανίτες, ὅταν βγήκε ὁ
Γαϊλῆς στὰ 1854 νὰ πάρῃ τὰ Γιάννι-

να κι' ἔλκε τὴν Ἠπειρο, ἀλλ' ἀνάθε-
μά τῃ Φραγκιά!

Κάθε πρῶτ' τὸ χειμῶνα, ὅταν τὰ
κακιάτερα παρῆλθονταν, θὰ πῆγαιαν
ὅλοι οἱ Λεταῖοι στὸ κατῶγι, σὺν νὰ
πῶμε νὰ χωρετίσουν τὸν ἀγαπημένο
τοῦς τὸ Γαϊλῆ, κι' αὐτὸς σὺν νὰ κα-
ταλάβαινε, γυρίζε τὸ γροντῆμένο
τοῦ κεφάλι, σὺν ν' ἀντιχρῆστούσε
τοῦς ἀγαπημένους τοῦ πὺν τὸν γάι-
δαῦν, τὸν περιποιόνταν καὶ τὸν ἀγα-
πούσαν τόσο πολὺ.

Ἀλλὰ ξεμείωνε καὶ μὴ μῶντ μέ-
ρα, πὺν ὁ Γαϊλῆς, τῇ στιγμῇ πὺν
μῆλκε μέσα πρῶτος ὁ Κολιός, ὁ πρῶ-
τοζυγῆτος τοῦ σπιτιοῦ, δὲν κούνηθε
κα καθόλου, οὐδὲ γύρισε τὸ γροντῆ-
μένο τοῦ κεφάλι νὰ τὸν ἀντιχρῆστί-
σῃ. —Γαϊλῆ! Γαϊλῆ! τοῦ φώναζε ὁ Κο-
λιός.

□ □ □ ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΥΣΙΝ □ □ □

Ἡ Μητέρα

Κι' ὁ Γαϊλῆς, ἀντὶ νὰ στρέψῃ σὺν
ἄλλοτε τὸ μεγαλόπρεπο κεφάλι τοῦ
χαρούμενο, μ' ἔκρινε τὰ ὄμορφα μά-
τια τοῦ πὺν ἦσαν σὺν ὑποσπῆγγο
μέσα στὰ κατὰμυρα τόνερα, ἀπό-
λυκε ἕνα βαθὺ μούγκρητό, σὺν ἀνα-
στεναγμὸ πόνου.

Ὁ Κολιός πετάχτηκε ἀπ' τὸ κα-
τῶγι, κλαίγοντα καὶ φωνάζοντα:

—Ἀχ! ὁ Γαϊλῆς αὐ! —Ἀχ! ἡ
φύλη μ'!

Στὶς φωνὰς τοῦ Κολιοῦ ὅλο τὸ πι-
τι ἀνταρλόγηκε. Ὁ Γαϊλῆς ἔρω-
στος: Χάλασε ὁ κόσμος! Δὲν μπορού-
σαν νὰ ζωντανεύουν, ὅτι ἦσαν δυνατὰ
νὰ πάθῃ ὁ Γαϊλῆς τίποτε, κι' αὐτοὶ
νὰ ζοῦν σὺν ἄπάνω κόσμῳ. Ἡ Κο-
λιός, ὁ μεγαλύτερος τοῦ σπιτιοῦ, ἔμ-
πνε μὴ φωνή.

—Ἀχ! ἡ σκύλα, πὺν νὰ τὸ βοῇ

ἀπ' τὸ Θεό! Τί μὰς ἔκανε! Ἀχ, πὺν
νὰ τῆς εἶχαν βγαί καὶ τὰ δύο τῆς
τὰ γκαδὰ!

Ἐννοῦσε τὴν Τσίταινα, μὴ καλὴ
χωριανή, ἀλλὰ πὺν μπορούσε νὰ σκί-
σῃ πέτρα μὲ τὸ μάτι τῆς. Δὲν ἦταν
κατὰ βῆθος κακὴ γυναῖκα, δὲν κακο-
μιλοῦσε ποτὶ, οὐτε σὺζανα ἔδανε ἀ-
νάμεσα στοῦς χωριανοὺς, οὐτε εἶχε
μυλῶσει καμμιὰ φορὰ μὲ κανέναν.
Ἀλλ' εἶχε ἕνα μάτι—Θεὸς σχωρέ-
σῃ—πὺν, ὅπως εἶπα, ἔσχιζε πέτρα.

Παιδιά, μορὰ, ἀρνιά, κατσίκια, φο-
ραδάκια, μοσχάρια, κι' αὐτὰ τὰ που-
λάκια τὸν κλωσσοῦν, τὰ παραμεί-
ζαν νὰ κῆν τὰ ἴδῃ ἡ Τσίταινα. Κι' αὐ-
τὴ ἡ κακομοῖρα γνώριζε τὸ κακὸ
πὺν κοιμόταν μὲς' στὸ μάτι τῆς κι'
ἀπόφευγε νὰ τὰ βλέπῃ. Κι' ἂν τὸ-

πὺν νὰ τῆς ρεῖψ' καὶ τὰ δύο τῆς...

Μὴν τὴν παίρνετε τὴ γυναῖκα
στὸ λαμπρὸ σας ἔτσι! Ποιὸς ξέρ; Τάχα
εἶν' αὐτὴ; Δρόμος εἶνε... Μπορεῖ νὰ
ταν καὶ κάνας ξένος. Ρίξτε τὰ κάρ-
θουνα γὰ νὰ βοῆτε ἐκείνον πὺν σὰς
ἔκανε τὸ κακὸ! εἶπε ἡ μάνα μου.

—Ἀλθῆσαι! φωνάζει κάποια ἄλ-
λη ἀπὸ τίς Λεταῖσες. Νὰ ρίξουμε
τὰ κάρθουνα...

—Ἀ! χαλασὰ τοῦς, τί ἔπαθαν...
εἶπ' ἡ μάνα μου καὶ τραβήχτηκε ἀπ'
τὸ παρῶν. Μπαίνοντας μέσα ἔδρα-
σε τὴ ρόκα τῆς στὸ ὦμα κι' ἔτρεξε
στοῦς Λεταῖους, πὺν εἶχαν μαζέψει
κι' ἔλκε πολλὰ χωριανὰ.

Μέσα στὸ σπῆτι ἔτρεγαν τὰ κάρ-
θουνα. Εἶχαν μὴ πέτρα γεμάτη νε-
ρό, παραπάνω ἀπὸ τὴ μέση, κι' ἡ
Κολιός ἔπινε μὲ τὴν τσιμπὰ ἕνα
κάθουνο ἀναμμένο, τ' ὀνομάζε καὶ
τόρριγε μέσα.

Τὸ πρῶτο ἦταν τοῦ Λόλη, τὸ δεύ-
τερο τοῦ Στέργιου, τὸ τρίτο τοῦ Τσά-
λη... Ἐβρίξε ἕξ-ἑπτὰ κατ' αὐτὸν
τὸν τρόπο κι' ὅλα τὰ κάρθουνα στέ-
κονταν ἄπάνω σὺν νερό. Ἐρχεται καὶ
τ' ὄνομα τῆς Τσίταινας...

Τὸ κάρθουνο κάνει ἕνα μεγάλο
«ζαχαζζζ» καὶ καταβαίνει σὺν πά-
το τῆς ποτήρας!

—Αὐτὴ εἶνε! φωνάζαν ὅλες ἡ γυ-
νίκες μ' ἕνα στόμα. Αὐτὴ πὺν νὰ
τῆς εἶχε ρεῖψ' τὸ στομάχι τ'!

—Τρέξε, φώναζε ἡ Κολιός σὲ μὴ
ἀπ' τίς νυφῆδες, πὰρ' ἕνα φλυτζάνι
καὶ πετάξ' στὴν ἀντίχρῆσιν νὰ τῆς
πάρῃ σιὰλ' νὰ ποτίσουμε τὸ βωδὶ!

Μία γειτονίσσα ἔφερε φωλιὰ ῤυ-
νηψὺ πὺν στοίγει πολὺ στίς βασκα-
νιές. Κουνηγὸς ἦταν ἕνα εἶδος μελι-
σιοῦ, πὺν χτίζει τὴ φωλιὰ τοῦ στίς
γωνίες μὲ πηλὸ, σὺν τὸ χαλιδόνι καὶ
καλῦτερα, κι' ὅταν τοῦ ἔρχεται τὸ
τίλος τῆς ζωῆς τοῦ σφαλῆει τὴ θύ-
ρα τῆς καὶ πεθαίνει. Αὐτὴ τὴ φωλιὰ
τὴν ἀναλοῦν σὺν νερό μαζὺ μὲ τὸ
σῶμα τοῦ κουνηγὸ πὺν εἶνε μέσα,
φύσιν καὶ στεγνωμένο, καὶ τὴ δίνουν
στὸ βασκαμμένο ἄνθρωπο ἢ ζῶο νὰ
τὸ πῇ.

Σὲ μὴ στιγμῇ τὸ σῶμα τῆς Τσί-
ταινας, τὸ νερό ἀπ' τὰ κάρθουνα, τὸ
ἀνάλομα τῆς φωλιᾶς τοῦ κουνηγὸ,
καὶ τὰ τρία μαζὺ τῆρῶν σὺν στομά-
τι τοῦ ἀρῶστου βωδιοῦ μὲ τὸ χωνί.

—Ὁ! αὐτὰ καλὰ εἶνε, εἶπε ἡ
μάνα μου, ἀλλὰ χρειαζόνταν πλεόν-
τερο τ' ἀρωματικά. Πρέπ' νὰ φωνάζε-
τε τὸν παπὰ νὰ διαβάσ' τὴν εὐχὴ τῆς
βασκαλίας...

—Τί μ' κάθαι, μορῆ, σὰ νύφ' ἀπὸ
Δευτέρα; Πὰρ' ἕνα φλυτζάνι καὶ πε-
τάξ' νὰ πᾶς σιὰλ' ἀπ' τὴν ἀντί-
χρῆσιν, πὺν νὰ τῆς εἶχαν ρεῖψ' τὰ φο-
τερά τ'!

Ἡ μάνα μου, ἀκούοντας τὸ ῥα-
βαλῖο, βγήκε σὺν παραδοῖ καὶ ῥω-
τήσε:

—Τί πάθαι καὶ ῥαβαλίζεστε
ἔτσι;

—Τί πάθαι! ἀπολογήθηκε ἡ
Κολιός. Ἀρρωστος, ὁ Γαϊλῆς ἀπὸ
μάτι, ἀπὸ βασκαλῖα! Μὰς τὸν ἔφαγε

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἡ ἀνεψία τοῦ Ναπολέοντος καὶ ὁ Ταῖν. Πὺς τὸν παρηγόρησε ὁ Ρενάν. Ὁ Λιστ καὶ ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας. Ἡ αὐτοθυσία μιᾶς σύζυγου. Πὺς σῶθηκε ὁ Γουλιέλμος ὁ Κατακτητὴς ἀπὸ βέβαιο θάνατο. Μὲ τὸ σπαθὶ μὲς' εἰς τὴ θάλασσα. Ἡ μουσικὴ τοῦ Καρόλου 12ου. Πὺς γελοιοποιήθηκε ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνο-
μίας τοῦ Παρισιοῦ. Τὸ πάθημα τοῦ πρίγκηπος, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὁ περιφημὸς Γάλλος ἀκαδημαϊκὸς Ἰμπόλυτος Ταῖν, μετὰ τὴ δημοσίευσιν τοῦ βιβλίου τοῦ γὰ τὸ Ναπολέοντα, σὺν ὅποιον ἔλεγε μαρκεῖς πικρὰς ἀλή-
θειες γὰ τὸν μεγάλο Κορσικανὸν, βρήκε ἕνα ἀπόγευμα σὺν σπῆτι τοῦ
Ταῖν κατὰ μιᾶς ἀνεψίας τοῦ Ναπο-
λέοντος, ἡ ὁποία τοῦ ἔδῃλωνε μὲ λί-
γα λόγια ὅτι δέχοτο καὶ τοῦ γὰ
πάντα τίς φιλικὰς σκέψεις πὺν εἶχαν.

Ὁ Ταῖν στενοχωρήθηκε πολὺ γὰ
τὴ διασκέδασιν τῆς φίλης τοῦ, τὴν ὁ-
ποία ἐκτιμοῦσε ἐξαιρετικὰ καὶ ἐγνώ-
ριζε ἀπὸ ἀρχαῖον καιρὸ.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρας ἀντά-
μωσε σὺν ὁρόμο τοῦ τὸν Ρενάν, σὺν
ὅποιον ἀνέφερε τὸ περιστατικὸν καὶ τοῦ
εἶπε:

—Ποτὲ μοῦ δὲν θὰ παρηγορηθῶ,
ἐπειδὴ χάριν ἐνὸς βιβλίου ἔχασα μὴ
παλὰ μοῦ φίλν.

Μὴν τὸ παίρνεις κατὰκαρδὰ, φί-
λε μου, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ αἰσθητικὸς
συγγραφεὺς τοῦ περιφημοῦ «Βίου τοῦ
Ἰησοῦ». Ἐγὼ γὰ τὴν ἴδια αἰτίαν ἔ-
χασα μὴ ἄλλα μεγαλειότητα κυρία...

—Ποιᾶ;
—Τὴν Ἐκκλησίαν!

Ὅταν ὁ Λιστ ἔπαιζε πιάνο, δὲν
ἐπέτρεπε σὲ κανέναν νὰ τὸν διακό-
πῃ. Ἡ ἐπιθυμία τοῦ αὐτοῦ ἦταν
γνωστὴ στοῦς φίλους τοῦ καὶ ἐτη-
ρεῖτο μὲ θρησκευτικὴν εὐλάβειαν.

Μία βραδυὰ, ὁ Λιστ προσεκλήθη
νὰ παίζῃ σὲ μὴ βασιλικὴ ἐσπερίαν,
ἡ ὁποία δινόταν πρὸς τιμὴν τῆς βα-
σιλίσσης τῆς Ἀγγλίας.

Ἀλλὰ, μόλις ὁ Λιστ κάθισε μπρὸς
στὸ πιάνο, ἡ βασίλισσα, πὺν ἦταν
νευρική, παραπονέθηκε γὰ τὴ θερμώ-
τητα τῆς αἰθούσας. Ἐνῶς αὐλικὸς ἔ-
σπευσε τότε ν' ἀνοίξῃ τὰ παράθυρα.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ βασίλισσα φοβήθη-
κε μήπως σχηματισθῇ ρεύμα, διέταξε
τὸν ἀκόλουθόν τῆς νὰ τὰ κλείσῃ πά-
λι. Ἐτσι δημιουργήθηκε ἀρκετὴ ἀνα-
στασία στὴν αἰθούσα καὶ οἱ ἀκροαταὶ
ἐμποδίστηκαν νὰ προσέξουν τὴν μου-
σικὴν.

Τρία-τέσσερα παλληκάρια πῆραν
σύνεργον καὶ πῆγαν ἐξω ἀπ' τὸ χωριό
νὰ σκάσουν τὸ λάκκον τοῦ Γαϊλῆ. Σὲ
λίγῳ ἡ γυναῖκα ἔφεραν τριχίες κι'
ἔρχονταν νὰ δένουν τὰ ποδάρια τοῦ
φύσιν/ζώου, χωρὶς τὰ πισινὰ καὶ
χωρὶς τὰ μπροστινὰ.

Κι' ὅταν τελείωσε τὸ δέσιμο τῶν
ποδαρίων, πεντέξ' ἔπαισαν τὴν πι-
σινὴν τριχίαν καὶ πεντέξ' ἡ μπροστι-
νὴν κι' ἔρχετο τὸ ζῶδι. Ἐκείνη τὴ
στιγμὴ ἡ Λεταῖσος εἶπαν τὰ ὕστερ-
νὰ τοῦς μοιρολόγια γὰ τὸν ἀγαπημέ-
νον τοῦς τὸ Γαϊλῆ!

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

ΣΟΦΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

—Ὅποιος κάνει ὅ,τι θέλει, δὲν
κάνει πάντα ὅ,τι πρέπει.

—Ταπεινὸν καὶ πτωχὸν ἀνὴρ πο-
τὴ γεραιότερα.

—Ὅταν ἔχῃς πολλοὺς φίλους,
εἶνε σὺν νὰ μὴν ἔχῃς κανέναν.

μου τὴ ζωὴ τοῦ, ἔστω κι' ἂν πρέ-
κειται νὰ σωθῇ ὁ πατέρας μου! εἶπε
ὁ γυιὸς τοῦ. Ὁ ἀπομύζῃσιν ἐγὼ τὴν
πληγὴν τοῦ.

Ἀλλ' ἡ μητέρα τοῦ Σαβίλλη, μό-
λις ἔκρινε τὰ λόγια τοῦ αὐτοῦ, πῆγε
κοντὰ σὺν ἀνείσθητο σύζυγόν τῆς,
τοῦ βύζαζε κρυφὰ μὲ τὸ στόμα τῆς
τὸ δηλητήριον καὶ τὸν ἔδωκε. Πληρω-
σε ὅμως τὴ σωτηρίαν τοῦ μὲ τὴ θυ-
σία τῆς δικῆς τῆς ζωῆς.

Ὅταν ὁ Κάρολος ΙΒ' τῆς Σουη-
δίας ἐξεστράτευσε ἀνέναντον τῆς Δε-
νίας, βλέποντας ὅτι τὰ κέραια τοῦ,
ἐπειδὴ τὰ νερά ἦσαν ῥιχὰ, δὲν ἔφα-
ναν ἀρκετὰ κοντὰ στὴν Κοπεγχάγη
τὴν ὁποία ἤθελε νὰ καταλάβῃ, ἔ-
ριψαν καὶ ἔπαισε μὲς' εἰς τὴ θάλα-
σαν. Τὸ νερό, τοῦ ἔφτανε ὡς εἰς μὴ
στῆ... Ἀμέσως οἱ ὑπονομοὶ τοῦ. οἱ ἄ-

Ἐπειδὴ ὁ Λιστ ἔπαιζε πιάνο, δὲν
ἐπέτρεπε σὲ κανέναν νὰ τὸν διακό-
πῃ. Ἡ ἐπιθυμία τοῦ αὐτοῦ ἦταν
γνωστὴ στοῦς φίλους τοῦ καὶ ἐτη-
ρεῖτο μὲ θρησκευτικὴν εὐλάβειαν.

Μία βραδυὰ, ὁ Λιστ προσεκλήθη
νὰ παίζῃ σὲ μὴ βασιλικὴ ἐσπερίαν,
ἡ ὁποία δινόταν πρὸς τιμὴν τῆς βα-
σιλίσσης τῆς Ἀγγλίας.

Ἀλλὰ, μόλις ὁ Λιστ κάθισε μπρὸς
στὸ πιάνο, ἡ βασίλισσα, πὺν ἦταν
νευρική, παραπονέθηκε γὰ τὴ θερμώ-
τητα τῆς αἰθούσας. Ἐνῶς αὐλικὸς ἔ-
σπευσε τότε ν' ἀνοίξῃ τὰ παράθυρα.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ βασίλισσα φοβήθη-
κε μήπως σχηματισθῇ ρεύμα, διέταξε
τὸν ἀκόλουθόν τῆς νὰ τὰ κλείσῃ πά-
λι. Ἐτσι δημιουργήθηκε ἀρκετὴ ἀνα-
στασία στὴν αἰθούσα καὶ οἱ ἀκροαταὶ
ἐμποδίστηκαν νὰ προσέξουν τὴν μου-
σικὴν.

Τρία-τέσσερα παλληκάρια πῆραν
σύνεργον καὶ πῆγαν ἐξω ἀπ' τὸ χωριό
νὰ σκάσουν τὸ λάκκον τοῦ Γαϊλῆ. Σὲ
λίγῳ ἡ γυναῖκα ἔφεραν τριχίες κι'
ἔρχονταν νὰ δένουν τὰ ποδάρια τοῦ
φύσιν/ζώου, χωρὶς τὰ πισινὰ καὶ
χωρὶς τὰ μπροστινὰ.

Κι' ὅταν τελείωσε τὸ δέσιμο τῶν
ποδαρίων, πεντέξ' ἔπαισαν τὴν πι-
σινὴν τριχίαν καὶ πεντέξ' ἡ μπροστι-
νὴν κι' ἔρχετο τὸ ζῶδι. Ἐκείνη τὴ
στιγμὴ ἡ Λεταῖσος εἶπαν τὰ ὕστερ-
νὰ τοῦς μοιρολόγια γὰ τὸν ἀγαπημέ-
νον τοῦς τὸ Γαϊλῆ!

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Ὅταν ὁ Γουλιέλμος ὁ Κατακτη-
τὴς πληρώθηκε ἀπὸ ἕνα φαρμακωμέ-
νο βέλος, οἱ γιατροὶ ἀνῆλθαν σὺν
γυιὸ τοῦ καὶ δὲν ὑπῆρχε ἐλπίδα νὰ
ἐπιζῇ, παρὰ μόνον ἂν βρισκόταν
ἕνα ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος θὰ δέχονταν
ν' ἀπομύζῃσιν αἷμασιν τὴν πληγὴν τοῦ.

Δὲν εἶμαι τόσο σκληρὸς, ὥστε
νὰ διατάξω νὰ θυσίασῃ ἕνας ὑπῆκοός

Ὅταν ὁ Γουλιέλμος ὁ Κατακτη-
τὴς πληρώθηκε ἀπὸ ἕνα φαρμακωμέ-
νο βέλος, οἱ γιατροὶ ἀνῆλθαν σὺν
γυιὸ τοῦ καὶ δὲν ὑπῆρχε ἐλπίδα νὰ
ἐπιζῇ, παρὰ μόνον ἂν βρισκόταν
ἕνα ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος θὰ δέχονταν
ν' ἀπομύζῃσιν αἷμασιν τὴν πληγὴν τοῦ.

Δὲν εἶμαι τόσο σκληρὸς, ὥστε
νὰ διατάξω νὰ θυσίασῃ ἕνας ὑπῆκοός

Ὅταν ὁ Γουλιέλμος ὁ Κατακτη-
τὴς πληρώθηκε ἀπὸ ἕνα φαρμακωμέ-
νο βέλος, οἱ γιατροὶ ἀνῆλθαν σὺν
γυιὸ τοῦ καὶ δὲν ὑπῆρχε ἐλπίδα νὰ
ἐπιζῇ, παρὰ μόνον ἂν βρισκόταν
ἕνα ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος θὰ δέχονταν
ν' ἀπομύζῃσιν αἷμασιν τὴν πληγὴν τοῦ.

Δὲν εἶμαι τόσο σκληρὸς, ὥστε
νὰ διατάξω νὰ θυσίασῃ ἕνας ὑπῆκοός

Ὅταν ὁ Γουλιέλμος ὁ Κατακτη-
τὴς πληρώθηκε ἀπὸ ἕνα φαρμακωμέ-
νο βέλος, οἱ γιατροὶ ἀνῆλθαν σὺν
γυιὸ τοῦ καὶ δὲν ὑπῆρχε ἐλπίδα νὰ
ἐπιζῇ, παρὰ μόνον ἂν βρισκόταν
ἕνα ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος θὰ δέχονταν
ν' ἀπομύζῃσιν αἷμασιν τὴν πληγὴν τοῦ.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΑΡΤΕΜΙΣ ΝΤΕ ΜΟΝΣΟΡ

Συνέχεια εκ του προηγούμενου).

Ο Μπουσού όμως δεν ανησυχούσε καθόλου, γιατί είχε αναγνωρίσει το δούκα του Άνζου με την ακολουθία του.

— Έ! Ύψηλότετε! φώναξε.

Ο πρίγκιψ αναγνώρισε τη φωνή του και του απάντησε άμεσως γοητευμένος:

— Εσύ είσαι, Μπουσού! Έγώ νόμισα πως είχες πληγωθεί θανάσιμα και πήγαινα τη στιγμή αυτή ακριβώς στο σπίτι σου.

— Μά την πίστι μου, Ύψηλότετε, είπα ο Μπουσού, αν δεν εμείς αυτή τη στιγμή σκοτωμένοι, δεν φταίει κανένας άλλος εκτός από μένα... Λίγο όμως έλειψε να με κάνουν να χάσω όλο το αίμα μου...

— Σου όρκίζομαι, Μπουσού, φώναζε ο πρίγκιψ, ότι θα πληρώσω ακριβώς το αίμα μου και ότι θα τους κάνω να μετρήσουν τις στάλες του...

— Ω, ναι! του απάντησε ο Μπουσού με τη συνήθισμένη του αθροιστική, το λέτε τώρα αυτό, μα στον πρώτο από τους έχθρους μου που θα συναντήσετε, θα χαμογελάσετε μ' έγχαριδίστε...

— Θα το δούμε αυτό, είπε ο πρίγκιψ.

— Έπειτα με φωνή χαμηλή επρόθεσε:

— Εξώ τους δολοφόνους σου.

— Μπ! έκανε ο Μπουσού. Η Ύψηλότες σας ενδιαφέρθηκε τόσο να μάθη πληροφορίες;

— Όχι, τους είδα, είπε πάλι ο πρίγκιψ.

— Πώς; έκανε ο Μπουσού ξαφνιασμένος.

— Ναί, είχα κι' εγώ φασαρίες μαζί τους. Τους συνάντησα στην Πόλη του Άγιου Αντωνίου και λίγο έλειψε να με σκοτώσουν επί τόπου...

— Έν τω μεταξύ, ο πρίγκιψ και ο Μπουσού, τον οποίο συνόδευε πάντοτε η Γωάννα ντε Σαιν-Λούκ, είχαν φτάσει μπρος στα ανάκτορα του Λούβρου.

— Σας αφήνω, Ύψηλότετε, επε έκει ο Μπουσού. Θέλω να πά δω λέξεις σε κάποιον.

Και, επωφελομένους της εισόδου του πρίγκιψος και της ακολουθίας του, πήγε στην μεγάλη αίθουσα του ανάκτορου, αυτός, ακολουθούμενος από την Γωάννα, τράβηξε προς τα διαμερίσματα.

V

Ο Μπουσού διευθύνθηκε κατ' ευθείαν προς την αίθουσα των παντοπλών και, αφού τη διέσχισε, πήγε και χτύπησε την πόρτα ενός αντιθαλάμου, μόνον στον οποίο νόμιζε πως βρισκόταν ο Σαιν-Λούκ.

— Ένας αξιωματικός άνοιξε την πόρτα και φώναξε ξαφνιασμένος:

— Ο κ. ντε Μπουσού!

— Ναί, εγώ ο ίδιος, αγαπητέ μου κ. ντε Ναυαί, απάντησε ο ιππότης.

— Επιδιώκω να μιλήσω στον κ. ντε Σαιν-Λούκ.

Καί, γυρίζοντας προς την Γωάννα ντε Σαιν-Λούκ, επρόθεσε:

— Έμπα μέσα, Ζάν...

Μόλις μπήκαν μέσα, ο Μπουσού έδειξε στην Γωάννα ένα παραπέτασμα, πίσω από το οποίο έκείνη πήγε και στάθηκε.

Την ίδια στιγμή ακριβώς, ο Σαιν-Λούκ μπήκε από μια άλλη πόρτα, ενώ ο αξιωματικός, από διακριτικότητα, άπεσέρθη.

— Α! είδατε σεις, κύριε ντε Μπουσού! είπε ο Σαιν-Λούκ.

— Έγώ ο ίδιος, αγαπητέ μου Σαιν-Λούκ, και σας ευχαριστώ πολύ για την υπηρεσία που μου προσφέρατε...

— Α! είπε ο Σαιν-Λούκ, ήταν

— Μά ο ακόλουθος αυτός θα σ' ενθουσιάσει...

— Μά όχι... όχι... δεν τον θέλω.

— Άφες να τον ιδής πρώτα...

— Όχι!...

— Έμπρός, ακόλουθε! φώναξε τότε ο Μπουσού χωρίς ν' απαντήσει στον Σαιν-Λούκ. Έλα δώ, ακόλουθε!...

— Άμέσως η Γωάννα έφυγε από το παραπέτασμα, πίσω απ' το οποίο ήταν κρυμμένη.

— Ω! ω! έκανε ο Σαιν-Λούκ κατόπληκτος, αναγνωρίζοντας τη σύζυγό του κάτω από τη στολή του ακόλουθου...

— Έ λοιπόν; του είπε ο Μπουσού γελαστός, θέλεις τώρα να διώξουμε τον ακόλουθο;

— Όχι, μα το Θεό, όχι! του απάντησε ο Σαιν-Λούκ.

— Πές μου λοιπόν δεν εκανόνισα

πέρηκ, ο ντ' Ο, ο Μωζέρον και

Κέλος παραχώνευαν τον Μπουσού κοντά στη Βασιλίσση...

— Ποιος σας το είπε αυτό;

— Τους είδα εγώ ο ίδιος με τα μάτια μου... Με πήραν αλίστα για το Μπουσού και μου είχτηκαν...

— Σας είχτηκαν;... Σ' έσας;

— Ναί, σέ μένα!

— Και τί πήγαινες να κάνεις στην Πόλη του Άγιου Αντωνίου;

— Τι σας ενδιαφέρει; είπα περήφανα ο δούξ του Άνζου.

— Θέλω να το μάθω! επέμεινε ο βασιλεύς. Είμαι περίεργος σήμερα...

— Έ, μάλιστα τότε πως πήγαινα στο Μανασσή...

— Στο Μανασσή! έκανε ξαφνιασμένος ο βασιλεύς. Σ' ένοχ' Ε-βραίο!

— Γιατί; Σας φαίνεται περίεργο αυτό; Μήπως έσείς δεν πήγαίνετε στον Ρουτζιέρι; το δηλητηριώστη!...

— Έγώ πήγαίνω όπου θέλω... Είμαι ο βασιλεύς!

— Αυτό δεν είχε απάντησι; Είνε υπεκφυγή!...

— Άς τ' αφήσουμε αυτό... είπα ο βασιλεύς. Όσοσο επιμένω ότι ο Μπουσού προκάλεσε τους ευνουμένους μου...

— Ο Μπουσού;

— Ναί...

— Και πού έγινε αυτό;

— Στο γυρό του Σαιν-Λούκ...

— Ο Μπουσού προκάλεσε πέντε ανθρώπους! Άδωναντον... Ο Μπουσού μπορεί να είνε γενναίος, αλλά δεν είνε τρελλός.

— Έκείνη τη στιγμή ακριβώς, παρουσιάστηκε ο Μπουσού, γυμνός με ε-ξαιρετική χάρη.

— Μεγαλειότατε, είπα υποκλινόμενος μπρος στην 'Ερρίκο Γ', ευχαριστήθητε να δεχθήτε τα ταπεινά μου σέβη...

— Δέξολε! Νά τον! είπα ο βασιλεύς.

— Η Μεγαλειότης σας, όπως φαίνεται, μόνον έκανε την τιμή να μιλήσει για το υποκείμενό μου...

— Ναί, που απάντησε ο βασιλεύς, και είμαι πολύ ευχαριστημένος που σας βλέπω, γιατί, παρ' όλα αυτά που είπα, είστε υγιεινότερος και ροδονκινός... Όσοσο, έπειδή σας έπεσε ησαν, κύριε ντε Μπουσού, χάνετε μου τα περσόνά σας και θα σας απονείμω δικαιοσύνη...

— Δεν θα σας παραπονέθω, Μεγαλειότατε, είπα τολμηρά ο Μπουσού. Θα έκδικηθώ μόνος μου... Και αν μου κόψετε το δεξί χέρι για να μ' ευχαρίστετε να το κάνω αυτό, θα έκδικηθώ με το αριστερό...

— Ο 'Ερρίκος Γ', ακούγοντας τα λόγια αυτά, κατσοφισμένος, ενώ ο Μπουσού, αφού έκανε μια βαθειά υπόκλιση, χαμογελώντας ειρωνικά, βγήκε έξω. (Ακολουθεί).

Ήταν ο δούξ του Άνζου με την ακολουθία του...

πολύ φυσικό αυτό... Δεν θα ήθελα καθόλου να δω σκοτωμένο ένα γενναίο ευγενή σαν κι' εσάς. Μά διηγήθητε μου την περιπέτειά σας.

— Δεν προσφάνω τώρα, αγαπητέ μου Σαιν-Λούκ. Ήθελα εδώ για άλλη υπόθεση... Θέλω να σου δώσω έναν ακόλουθο, ο οποίος θα σ' ενθουσιάσει!

— Σε μένα;

— Ναί... είπα γελώντας ο Μπουσού. Έναν υπέροχο νέο;

— Εύχαριστώ, έκανε ο Σαιν-Λούκ. Συγχαίνομαι τους ακόλουθους.

— Μπ! επέμεινε ο Μπουσού. Αυτός δεν μοιάζει διόλου με τους άλλους.

— Μπουσού, είπα νευρικά ο Σαιν-Λούκ, δεν κάνεις καλά να με πειράζεις έτσι...

— Μά γιατί δεν θέλεις τον ακόλουθό μου;...

— Δέν τον θέλω.

— Σας βεβαιώνω, Μεγαλειότατε, φώναξε ο δούξ του Άνζου, ότι ο ντ' Επερνόν, ο Σοφ-

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΟΥ ALFRED VALLETTE

Ο ΠΡΟΔΟΜΕΝΟΣ

Όταν ο Μάρκελλος γύρισε από την καθημερινή δουλειά του, βρήκε την καμαρούλα του αδειανή. Πρώτη φορά συνέβαινε ένα τέτοιο πράγμα.

Η Γαστάνα γύριζε πάντοτε πριν απ' αυτόν. Όσοσο ακούμπησε το βιολί του άπάνω στο τραπέζι και, βγάζοντας από την τσέπη του μια χούφτα από νομίσματα, άρχισε να μετράει τις εισπράξεις της ημέρας του. Έμεινε ευχαριστημένος απ' αυτές κι έπειτα κάθησε στο κρεβάτι του, περιμένοντας την επιστροφή της φίλης του...

Εσκόπευε να της προτείνει ν' άρχισουν να εργάζονται μαζί, ενώ ως τώρα δούλευαν χωριστά. Χώριζαν το μεσημέρι και ξαναβλεπόντουσαν το βράδυ στη φτωχική καμαρούλα τους.

Από δώ και πέρα, όπως εχε υπ' όψη του ο Μάρκελλος, θα γύριζαν μαζί στα διάφορα κέντρα. Η Γαστάνα θα τραγουδούσε κι' αυτές θα τη συνόδευε με το βιολί του. Έτσι η εισπράξεις τους θα μεγάλωναν και δεν θα χωρίζαν ποτέ πια...

Άλλήθεια, πόσο την αγαπούσε ο Μάρκελλος τη Γαστάνα... Αδύνη είχε μονάχα στον κόσμο και αυτή μόνο τον αγαπούσε. Άλλα τί έκανε απόψε τόσο άργα έξω;... Γιατί δεν εγύριζε ακόμα;

Ανέσυχος, ο νέος σηκώθηκε και κότταξε το ρολόι του. Η ώρα ήταν μισή μετά τα μεσάνυχτα.

— Αυτό είνε πρωτοφανές! Πρωτοφανές! φηβόρισε και άρχισε να κόβει βόλτες μέσ' στο δωμάτιο. Έπειτα άνοιξε το παράθυρο και προσπαθούσε να ξεχωρίσει μέσ' στο σκοτάδι τη Γαστάνα. Έμεινε εκεί μια δλόκληρη ώρα, μα η ελπίη του δεν φαινόταν πουνθενά.

Μήπως την εσκότωσαν;... Μήπως της συνέβη κανένα δυστύχημα; αναλογίστηκε με την καρδιά σφιγμένη από την αγωνία.

Το αίμα του τώρα χτυπούσε δυνατά στους κρανίους τους κι' ένα νευρικό ρίγος τον έκανε να τρέμει σύγχυτος. Σέ λίγο άρχισε και πάλι να κούβει βόλτες μέσα στο δωμάτιο, έχοντας τα χέρια του σταυρωμένα και τα μάτια του απλανή... Τό κεφάλι του έβραζε...

Ήταν πια ή ώρα δούμισι... Έξαφνα ένα κλάξι στάθηκε στην πλατεία... Μ' ένα πήδημα ο Μάρκελλος βρόθηκε μπρος στο παράθυρο... Μά, αλλοίμονο! δεν ήταν εκείνη...

— Όταν, τέλος, άρχισε να ξεμερωνή, μ' ή μπουσώντας πια να συγκρατηθώ, ξέσπασε σε λυγμούς... Έκλαιε, έκλαιε δυο ώρες δλόκληρες... Έπειτα, αναγκώνοντας την ενεργητικότητά του, βγήκε έξω για να βοή τη Γαστάνα.

Με τα μακρά του μαλλιά ανακατωμένα, με τα μάτια του βλοσυρά, με τα χαρακτηριστικά του αλλοιωμένα, φαινόταν σαν τρελλός... Οί διαβάτες μάλιστα στεκόνοτουσαν και τον εκότταζαν ξαφνιασμένοι.

Έπληξε στη Διεύθυνση της Αστυνομίας, όπου υπεριστοι γαλοί: αστυνομικοί, οί οποίοι καθάριζαν τα νύχια τους, μόλις καταδέχτηκαν να του άπαντήσουν... Έπληξε στα κέντρα όπου συνήθιζε να τραγουδά η Γαστάνα, έπληξε στο Νεκροταφείο, μα τίποτε, τίποτε... Πουνθενά δεν μπόρεσε να λάβη έστω και μια πληροφορία για την αγαπημένη του...

Ξαναγύρισε κατά το βράδυ στην καμαρούλα του, εξαντλημένος, νηρητός, ελπίζοντας να ξαναβρω εκεί τη Γαστάνα, μα τίποτε...

Έπληξε πια να κοιμάται και να τρώει και έπειτα από λίγες μέρες άρρώστησε βαρεια. Ο σπιτυνοικοκύρης του, μη θέλοντας να τον ιδώ να πεθαίνει στο σπίτι του, φρόντισε και τον έστειλε σε κάποιο νοσοκομείο...

Μόλις και μετά βίας, ο φτωχός Μάρκελλος ξέφυγε από το θάνατο... Κατά την άρρώστειά του, στα συνεχή παραληρήματά του, δεν έκανε τίποτε άλλο παρ' να φωνάζει τη Γαστάνα, την όποία ενόμιζε για πεθαμένη, με τα γλυκύτερα ονόματα.

Η άπείραντη δόνη του συγνά προκαλούσε το έλεος, ή όποια τον επεριοποιείτο...

Η άγία η του ήταν τόσο μεγάλη, ώστε ούτε μια στιγμή δεν άμφέβαλε για την πρόσ αυτόν πίστι της Γαστάνας.

Δέν μπορούσε να σανταστή ότι ήταν δυνατόν να τον εγκαταλείψει ή φίλη του προς χάριν ενός άλλου...

Όταν ανέρωσε κάπως, βγήκε απ' το νοσοκομείο, όπου είχε μείνει δυο δλοκληρές μήνες. Τράβηξε κατ' ευθείαν για την καμαρούλα του, όπου έυαθε ότι ο σπιτυνοικοκύρης του είχε πουλήσει τα πράγματά του για να πληρωθεί το ένοίκιο του τελευταίου μηνός.

Ο Μάρκελλος δέν είχε τότε ούτε πνιγάρια άπάνω του, άλλ' έπειδή πλήρωνε άλλοτε το νοίκι του ταχυικά, ο σπιτυνοικοκύρης του πού ήταν κατά βάθος αγαθός άνθρωπος, δέχτηκε να του παραχωρήσει πάλι το δωμάτιό του. Έκανε μάλιστα και κάτι καλύτερο. Του έδωσε δυο χρήματα του χρειάζοντουσαν για ν' αγοράσει ένα βιολί.

Έτσι ο Μάρκελλος ξαναέχισε την παλιά του ζωή. Μά τώρα ήταν όλο-

μόναχος και πένθος βαρύνόσκαπε την καρδιά του. Κάθε φορά που έμπαινε σε κανένα κέντρο, στο όποιο είχε μπει άλλοτε μαζί με τη Γαστάνα, άφθονα δάκρυα κυλούσαν στ' αδυνατισμένα μάγουλά του. Η όψις του είχε μεταβληθεί εντελώς και ρυτίδες βαθιές αλλάωναν το μέτωπό του. Τα μάτια του είχαν βουλιάζει: μέσα στις κόγχες τους και το χρώμα του είχε γίνει πελιδινό...

Γιά το ντύσιμό του δέν φρόντιζε πια καθόλου και έφτανε να τον ιδώ κανείς για να καταλάβη ποιά δόνη και ποιά απόγνωση έκλεινε μέσα στην καρδιά του...

Έτσι πέρασε το καλοκαίρι και ο χειμώνας... Άλλά σ' όλο αυτό το διάστημα, ή θλίψη του δέν είχε λιγοστέψει καθόλου. Άπανταντίας μεγάλωνε ήμέρα με την ήμέρα...

Ένα βράδυ, καθώς ο Μάρκελλος γύριζε στο σπίτι του, τον ερώναζαν έξω από ένα πλυσίνο σπίτι, του όποίου τα παράθυρα ήταν καπνιστά.

— Άκουσε, Γαστάνα, απάνω να μάς παίξης κανένα κομμάτι.

Γιατί να μην πάη;... Μήπως αυτή δέν ήταν ή δουλειά του;

— Άνέθηκε λοιπόν στο σπίτι και σέ λίγο βρόθηκε σέ μια μεγάλη αίθουσα, όπου πολλοί άνδρες και γυναίκες κουδέντιασαν.

— Γύρω από ένα μεγάλο τραπέζι, στο άποδο ύπληχαν ακόμα λείψανα πλουσίους δειπνούν...

Άσκητοί όπο τους άγνοσε και τις νέες ήταν μερπισμένοι. Οί πού νηφάλιζαν βουλιόχουσαν μεταξύ τους. Η γυναίκες σπριζόντουσαν στους ώμους των φίλων τους ή καθόντουσαν στα γόνατά τους... Άλλες πάλι χόρευαν και τραγουδούσαν.

Ο Μάρκελλος έγινε δεκτός μ' ενθουσιασμό.

— Παίξε μας ένα τραγούδι της πατρίδας σου! του είπα αυτός που τον είχε καλέσει.

Ο Μάρκελλος άρχισε να παίζει κάποια ναπολιτανική καντασόνεττα. Όταν τελείωσε, ένας νέος κύριος φώναζε ενθουσιασμένος:

— Μπράβο, Γαστάνα!... Δόστε σαιμάνια σ' αυτό το βιολιστή! Ζήτω ή ιταλική μουσική!

Έπειτα γυρίζοντας προς μια γυναίκα, ή όποια καθόταν σέ γόνατα

του παρακλιθέντος του, πρόσθεσε: — Ζήτω και ή ώμορφος Ιταλίδες!

— Ναί, ζήτωσαν. Γαστάνα μου! φώναζε ο φίλος της νέας. Έχεις άπόψε σέ μάτια που όλη την ήδυπάθεια και τη θερμότητα του ουρανού της Ναπαλίας!

Η Γαστάνα—γιατί αυτή πραγματικά ήταν—άνταμιψε το σίλο της μ' ένα φίλημα...

Ο Μάρκελλος άφες να πάη το ποτήρι του απ' το χέρι του. Στεκόταν γλωμός, άμυλητος κι' άκίνητος και είχε καρφώσει τα μάτια του άπάνω στή νέα γυναίκα, την όποία δέν είχε δει εδώς εξ άρχης μέσα στις άλλες.

Έξαφνα όμως ώρμησε μπροστά, τράβηξε τη Γαστάνα από την άγκυλιά του φίλου της και, στήνοντάς την όρθια μπροστά του, τραβίλασε: — Εσύ!... Εσύ!... Εσύ!

Αυτή αναγνώρισε τον παλιό της φίλο... Μά συνήλθε άμέσως από την ταραχή της και προσπομένη την κατάπληκτη, τον ερώτησε: — Τι με θέλετε;...

— Έν τω μεταξύ είχε σηκωθεί και ο νέος της φίλος και, δείχνοντάς της το Μάρκελλο, της είπα: — Τόν ξέρεις αυτόν τον άνθρωπο;

Η Γαστάνα τότε, λαβαίνοντας ύφος γυναικός που είχε προσβληθεί, τράβηχτηκε πίσω και ενώ τα μάτια της έδειχναν τη μεγαλειότητα περιφρόνησι, είπα αδιάφορα: — Και πού θέλετε να τον ξέρω αυτό τον αλήτη;...

Μια κραυγή ξέφυγε άμέσως από το στήθος του Μάρκελλου, κραυγή όργης, ντροπής κι' απελπισίας. Έκρυψε το πρόσωπό του μέσα στα χέρια του και τρεκλίζοντας έφυγε δυο μπουρούσε γρηγορότερα απ' το σπίτι αυτό, όπου είχε διαβεί ότι είνε πολύ πιο λίγο δυνήρο να κλαίη κανείς ως πεθαμένη την αγαπημένη του γυναίκα παρ' να τη βεηνάη ζωντανή...

Η Γαστάνα, μέσ' στη θεατική πρωινή της σουαλέττα, έαπλωμένη σ' ένα κομψό τούρικο ντιβάνι του μπουπουάρ της, διάβαζε επιπόλαια κάποια εφημερίδα, όταν εξαφνα τα μάτια της έπεσαν στην ακόλουθη είδησι:

— Άλλες περί την 5 μ.μ. όραν μερικοί αλλεϊς άνδρεςσιν εν τώ Σηκουάνα τό πτώμα ενός Ιταλού μουσικού, ο όποιος, ως εξημερίδωσαν ή 'Αστυνομία, όνομάζεται Μάρκελλος Δ. Κατά πσαν πιθανότητα, πρόκειται περί αυτοκτονίας. Τό πτώμα μετεφέρθη εϊς τό Νεκροτομείον...

Μια έλαφρά ρυτίδα αλλάωνσε για μία στιγμή το μέτωπο της Γαστάνας. Έπειτα όμως με μια αδιάφορη κίνησι, πετάξε κάτω την εφημερίδα, και, ανδρόντας ένα τσιγάρο, άρχισε να παίζει με κάποιο σκυλάκι του καναπέ, τό όποιο ήταν ή τελευταία της άγνη...

ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΜΙΑ ΠΕΡΙΦΗΜΗ ΠΛΑΣΤΟΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΣΤΟΝ 16^{ΟΝ} ΑΙΩΝΑ

Μιά μυστηριώδης υπόθεση που αναστατώνει την Τουλούζη. Ή εξαφάνισις του Μαρτίνου Γκέρρα. Ήπειτα από οχτώ χρόνια. Ή πρώτες αμφοβολίες. Ή πρώτη δικαστική απόφασις. Ήκατον πενήντα μάρτυρες αλληλοσυγκρουόμενοι. Όπου το δικαστήριο δεν ξέρει τί ν' αποφασίσω. Ή εμφάνισις του πραγματικού Μαρτίνου Γκέρρα. Ή αντιπαράστασις του με τους συγγενείς του. Μιά περίεργη καταδικαστική απόφασις, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ός γνωστόν, εδώ και λίγα χρόνια, διόκληρη ή Γαλλία απασχολείται με την υπόθεσις του μυστηριώδους Μπρουνέρι Κανέλλα, ενός ανθρώπου δηλαδή ο οποίος είχε χάσει τη μητέρα του και για τον οποίο άλλοι λένε ότι είναι ο καθηγητής Μπρουνέρι κι' άλλοι ο τυπογράφος Κανέλλα. Μιά παράμοια λοιπόν υπόθεσις αναστάτωσε κατά τον 16ον αιώνα την γαλλική επαρχία της Τουλούζης.

Το 1539, ο Μαρτίνος Γκέρρα, γιός κάποιου μεγαλοκτηματίου της κομπελίας Αρτιγκέ, παντρεύτηκε με μία ωραία συμπατριώτισσά του, τη Μπερτράνδα ντε Ρόλς, απ' την οποία απέκτησε κι' ένα παιδί. Αίγιον καιρό αργότερα όμως, ο Μαρτίνος έφυγε να πουλήσει χρυσά μιά μεγάλη ποσότητα σιταρι από τα χτήματα του πατέρα του και να σπαταλήσει τα χρήματά που εισέπραξε. Τότε, για ν' αποφύγη την τιμωρία που του έτοιμάζε ο πατέρας του, σκαρώθηκε, έφυγε από την πατρίδα του κι' έγινε άφαντος. Έπί οχτώ ολόκληρα χρόνια δεν έδωσε κανένα απόλυτος σημείο ζωής. Κανείς δεν ήξερε αν ήταν ζωντανός ή πεθαμένος.

Ήπειτα όμως, όταν πια ο πατέρας του Μαρτίνου πέθανε, οι συγγενείς του και οι άλλοι χωριανοί τον είδαν ξαφνικά μιά μέρα να εμφανίζεται και πάλι στο χωριό. Είχε παχυνει λίγο εν τώ μεταξύ, και, ενώ τον καιρό που έφυγε ήταν ανούστακο νέος άκομα, τώρα σκέπαζε το πρόσωπό του πυκνή γενειάδα. Όστόσο ο συγγενείς του τον αναγνώρισαν αμέσως. Ή γυναίκα του, ή τέσσερες αδελφές του και ο αδελφός του πατέρα του Πέτρος Γκέρρα, τον υποδέχτηκαν με μεγάλη χαρά.

Ο Μαρτίνος εγκατεστάθηκε στο σπίτι του κι' άρχισε να ζήσους κι' ευτυχισμένα με τη γυναίκα του, με την οποία απέκτησε και άλλα δυο παιδιά ακόμα.

Έχε περάσει πια αρκετός καιρός, όταν ξαφνικά οι συγγενείς του Μαρτίνου και πρό πάντων ο θείος του Πέτρος, άρχισαν να ψιθυρίζουν ότι δε, ήταν αυτός ο πραγματικός Μαρτίνος Γκέρρα, αλλά κάποιος άπατεών, που τους είχε ξεγελάσει! Τό είπαν αυτό και στη γυναίκα του Μπερτράνδα, ή οποία απλόκη χωρική καθώς ήταν, τό πίστευσε και έξω φρενών με τη ιδέα ότι ζούσε κι' έναν ξένο, με τον οποίο είχε αποκτήσει και παιδιά, έσπευσε να καταγγείλει τό πράγμα στις Αρτές. Ή άστυνομία τότε συνέλαβε τον δήθεν Μαρτίνος. Αυτός όμως επέμενε ότι είναι πραγματικά ο Μαρτίνος Γκέρρα και ότι όλα αυτά την ιστορία την είχαν δημιουργήσει οι συγγενείς του και ο θείος του. Ο οποίος, στο διάστημα της απουσίας του, διαχειριζόταν την περιουσία του και τώρα δεν ήθελε να τού δώση λογαριασμό της διαχειρίσεώς του. Για να πείσει

μάλιστα τους δικαστές του ότι αυτός ήταν πραγματικά ο Μαρτίνος Γκέρρα, άρχισε να τους μιλάει για τό παρελθόν του και για τό παρελθόν των συγγενών του, για την ήμερομηνία και τις λεπτομέρειες του άρραθώνος του και τού γάμου του και της γεννήσεως του πρώτου παιδιού του. Τά ήξερε όλα και δεν έσφετε έξω πουθενά.

Τέλος, εξήτησε να εξετασθή κατ' αντιπαράστασιν με τη γυναίκα του και με όλους τους συγγενείς και τους γνωρίζους του. Έκατον πενήντα μάρτυρες πέρασαν τότε απ' τό δικαστήριο κι' εξετάστηκαν. Απ' αυτούς οι σαράντα βεβαίωναν ότι στο πρόσωπό του αναγνωρίζουν τον Μαρτίνος Γκέρρα, άλλοι πενήντα έλεγαν ότι ο κατηγορούμενος ήταν κάποιος Άρνάλδος ντε Τίθ, απ' την κομπελία Σάτζια και οι υπόλοιποι δεν μπορούσαν να πουν με βεβαιότητα αν ήταν ο Γκέρρα ή ο Τίθ.

Εκτός αυτών όμως, ένας στρατιώτης ανέφερε ότι ο πραγματικός Μαρτίνος Γκέρρα βρισκόταν εγκατεστημένος στη Φλάνδρα, και είχε ένα ξύλινο πόδι, γιατί είχε χάσει τό άλλη-

θινό στη μάχη του Αγίου Λαυρεντίου, στην όποια έπολέμησε.

Τό δικαστήριο δεν ήξερε τί να άποφασίσω και έκλινε μάλλον να δεχθή την άποψη ότι ο κατηγορούμενος ήταν πραγματικά ο Μαρτίνος Γκέρρα, πρό πάντων για ν' άποκατασταθή ή τιμή της Μπερτράνδας και των δυο παιδιών που είχαν γεννηθεί μετά την επάνοδο του κατηγορουμένου, όταν ξαφνικά συνέβη κάτι άπροσδόκητο που έδωσε την όριστική λύσι στο πολύπλοκο ζήτημα.

Μιά μέρα δηλαδή παρουσιάστηκε στο δικαστήριο ο άνήπρος της Φλάνδρας, για τον οποίο ο στρατιώτης είχε καταθέσει πώς ήταν ο πραγματικός Μαρτίνος Γκέρρα.

Ο νεοελλών έδήλωσε πώς είναι ο πραγματικός Γκέρρα κι' εξήτησε να εξετασθή κατ' αντιπαράστασιν με τον κατηγορούμενο, με την Μπερτράνδα, με τις τέσσερες αδελφές του, καθώς και με όλους τους άλλους μάρτυρες. Ή αίτησίς του, φυσικά, έγινε δεκτή. Και τότε όλοι ανεξαιρέτως άνεγνώρισαν ότι αυτός ήταν πραγματικά ο Μαρτίνος Γκέρρα.

□ □ □ ΑΠ' ΤΗ ΓΑΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ □ □ □

Τό γκρέμισμα των μαγάρων των βασιλοφρόνων άριστοκρατών υπό τού όχλου, τή όποιά έπιδείξει τού τρομοκράτου Κολό ντ' Ερμουά.

Ή αδελφές του έπασαν άδιστάκτως στην άγκυλιά του ζητώντας του συγγνώμη, γιατί ε'χαν περάσει έναν άλλο για τόν αδελφό τους. Τό ίδιο έκανε και ή γυναίκα του, άλλ' ο Γκέρρα την άπόβησε περιφρονητικά και της εφώναζε μπροστά στο δικαστήριο :

— "Όλοι οι άλλοι, άκόμα και ο πατέρας και ή μητέρα ενός ανθρώπου, μπορούν να ξεγελαστούν και να περάσουν έναν άλλο για τό γιοί τους. Αλλά μιά γυναίκα δεν γελιέται ποτέ της και δεν παίρνει άλλον για τόν άρραδα της. Για να δαγής τόν ξένο, όλ πη ήτι τόν ήθελες!

Μετά την εμφάνισις του πραγματικού Μαρτίνου Γκέρρα, ο κατηγορούμενος ώμελόγησε πια συντετριμμένος ότι ήταν ο Άρνάλδος ντε Τίθ. Είπε ότι ένα λάθος μερικίων συμπατριωτών του Γκέρρα, τους οποίους είχε συναντήσει στην Πικαρδία και οι οποίοι τον πέρασαν πώς ήταν ο Μαρτίνος Γκέρρα, τον είχε εξωθήσει να διαπράξη την πλαστοπροσωπεία του. Απ' αυτούς επίσης έμαθε την ιστορία τού σκάνδαλου. Αργότερα μάλιστα πήγε στη Φλάνδρα όπου γνώρισε και τόν ίδιο τόν Μαρτίνο, και έζησε μαζί του αρκετόν καιρό. Χάρις δε στη συναναστροφή του αυτή είχε μάθει τό καλύτεστα για τούς συγγενείς και τούς γνωρίζους του, για την παιδική του ήλικία, κ.τ.λ. Έτσι, όταν πια ο Άρνάλδος ένόμισε ότι ήξερε όσα του χρειαζόντουσαν για να πείζη τό ρόλο του, ξεκίνησε για την Αρτιγκέ, με την πρόθεσι να παρουσιάσθω Μαρτίνος Γκέρρα.

Ήπειτα από την όμολογία εκείνη, τό δικαστήριο, στις 12 Σεπτεμβρίου 1560, έξέδωσε την άκόλουθη άποφασι :

«...Κηρύσσει τόν κατηγορούμενο ένοχο άπάτης, πλαστονομίας και πλαστοπροσωπείας, κλοχίας, κλοπής, έεροσυλίας, άρπαγής και εξαπατήσεως των μελών τού δικαστηρίου. Τόν καταδικάζει να κάνει τις κανονικές μετάνοιες έμπρός στην έκκλησία της Αρτιγκέ, και έπειτα γονατιστός, με τό πονακίμο μόνον, ξυπόλητος και ξεκούφωτος, με τό σχοινί περασμένο στον λαιμό και κρατώντας στο χέρι του ένα κερι άναμμένο, να ζητήσει συγγνώμη από τόν Θεό, από τόν Βασίλεά, από την Δικαιοσύνη και από τούς δύο συζύγους, τόν Μαρτίνο και την Μπερτράνδα Γκέρρα. Μετά τούτο, θα παραδοθή στον δήμιο για να τόν περιφέρει στους κεντρικούς δρόμους και τό στανροδόμια της πόλεως, πάντοτε με τό σχοινί περασμένο στο λαιμό του, και στο τέλος θα δηγηθή άπέναντι απ' τόν σπείρι τού Μαρτίνος Γκέρρα, όπου θα κρεμασθή στην άγκυρή και τό σώμα του θα καή».

Ή φοβική αυτή ποινή εξετελέσθη με όλες τις λεπτομέρειες.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ ΠΟΛΥΤΙΜΟΝ ΦΥΤΟΝ

Πώς εισήχθησαν οι μεταξοσκώληκες στην Ευρώπη. Ή ξυπνάδα δύο Βυζαντινών καλοήφων. Οι Όλλανδοί και τα μωσχοκαρύδα. Πώς παρήβαιναν τ' άγριοπερίστερα τις απαγορευτικές διαταγές. Πώς άφηρεσαν οι Γάλλοι τό μονοπώλιο των γαρυφαλλίων από τούς Όλλανδούς. Πώς έγινε γνωστό τό κρεμζι. Τό κινίνο και ο Άγγλος Λέτζερ. Τό κατέρωμα τού μαύρου ύπνρετου, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Σ' όλους θα είναι γνωστό ότι οι μεταξοσκώληκες εισήχθησαν αλαθρεμπορικώς στην Ευρώπη. Πρό της εισαγωγής του στην Ευρώπη, τό πολύτιμο αυτό σκουληκάκι ήταν, επί χιλιόδες έτών, άποκλειστικό μονοπώλιο των Κινέζων, οι οποίοι φύλαγαν τό θησαυρό τους ζηλότυπα, άπαγορεύοντας αυστηρά την εισαγωγή των αυγών των μεταξοσκωλήκων.

Αυτό έξακολουθούσε ως ότου δύο έξυπνοι Έλληνες μοναχοί από τό Βυζάντιο κατέρωσαν να μπουνε κυρτά στην Κίνα και να κλέψουν αυγά μεταξοσκώληκων, τό όποια έκρυψαν με σκα στις κουφάλες των ραβδίων τους.

Έτσι, κατέρωσαν να εισαγάγουν τόν μεταξοσκώληκα στην Ελλάδα, απ' όπου διεδόθη σ' όλο τόν κόσμο.

Με τό ίδιο περίπου σύστημα, δηλαδή λαθρεμπορικώς, εισήχθησαν στην Ευρώπη και σ' άλλα μέρη τού κόσμου και διάφορα πολύτιμα φυτά, τό όποια απέδιδαν στις χώρες όπου καλλιεργόντο άνυπολόγιστα κέρδη. Στην Κεϋλάνη, π. χ., οι Όλλανδοί κατακτητάι άπαγόρευαν επί ποινή θανάτου και τό άλλο ξεφλούδισμα ενός κανελλόδενδρου από έναν ξένο. (Γιατί, ως γνωστόν, ή κανέλλα δεν είναι τίποτε άλλο παρά ο φλοιός ενός δένδρου). Μερικοί όμως τολμηροί Γάλλοι κατέρωσαν να κλέψουν σπόρους τού κανελλόδενδρου και να τό κάνουν έτσι γνωστό σ' όλο τόν κόσμο.

Έπίσης οι ίδιοι οι Όλλανδοί, οι οποίοι κατείχαν άλλοτε τό Ινδικό άρχιπέλαγος, άπαγόρευαν αυστηρά την καλλιέργεια των δένδρων που παράγουν τό γαρυφαλλά και τό μωσχοκάρυδο σε κάθε άλλο νησί, εκτός από τας νήσους Μπάντα, Άμπόιντα και Σαπάραν. Αυτό δε τό έκαναν για να μη διαδοθή ή καλλιέργεια και να παραμείνουν έτσι τό είδη αυτά πολύτιμα. Όπου τυχόν μάλιστα ύπήρχαν τέτοιες φυτείες, τις κατέστρεψαν. Παρ' όλην όμως την άπαγόρευσι της εξαγωγής των σπόρων των δένδρων αυτών, ύπήρχαν και μερικοί άκούσιοι παραβάται της έντολής, κι' αυτοί ήσαν... τ' άγριοπερίστερα.

Τά πουλιά αυτά ξετρελλαινούνται για τα μωσχοκαρύδα. Πήγαιναν λοιπόν στα δένδρα και έτρωγαν σπόρους, οι οποίοι, δια της φυσικής όδου, έπεφταν πάλι στην έπιφάνεια της γής και συνέβαινε συχνότατα να φυτρώσουν σε μέρη όπου ήταν άπηγορευμένη ή καλλιέργεια των γαρυφαλλίων και των μωσχοκαρυδών.

Οι Όλλανδοί όμως είχαν ύπ' όψει τους και την περίπτωση αυτή και έπέβαλλαν αυστηρότατες ποινές σ' όσους διατηρούσαν μυστικά φυτείες άνεπτυγμένες κατ' αυτόν τόν τρόπο. Την έποχή εκείνη μισό κιλό μωσχοκαρύδο έστοίχιζε 20 όλλανδικά δουκάτα, πόσόν δηλαδή μυθώδες!

Γι' αυτό, δεν πρόκει να σάς φανή παράδοξο πώς ένα τέτοιο προλόν ήταν τόσο πολύτιμο για τό κράτος που τό παρήγαγε και τόσο περιζήτη-

το απ' όλα τ' άλλα κράτη. Γι' αυτό και ο Γάλλος Πουάβε, διοικητής των νησιών τού Μαυρικίου, τό όποια βρίσκονται στην ίδια περιοχή με τό νησί άπου εφόντο τό μωσχοκαρύδα, άποφάσισε πάση θυσία ν' άφαιρέσει από τούς Όλλανδούς τό μονοπώλιο της καλλιέργειας τους.

Κατά τό 1770 λοιπόν έστειλε στην νήσο Μπάντα δύο ίστιοφόρα υπό την διεύθυνσι δύο ικανωτάτων πλοιάρχων, οι οποίοι έπεισαν μερικούς ίθαγενείς να τούς παραχωρήσουν, αντί άδρότατης άποβής, αρκετούς σπόρους μωσχοκαρυδιάς και γαρυφαλλιάς από τις ίδιαις φυτείες τους.

Οι Γάλλοι έπήραν πράγματι τούς σπόρους και άμέσως πάλι ξανοίχτηκαν στο πέλαγος για να ξαναγορίσουν στας νήσους τού Μαυρικίου. Οι Όλλανδοί όμως, των οποίων είχε κινηθεί ή ύποψία, τούς κατέδιωξαν με ένα πλήθος πολεμικά πλοία. Μά οι Γάλλοι, χάρις στην ταχύτητα των δικών τους πλοίων, κατέρωσαν να διαφύγουν. Έτσι μπόρεσαν να εισαγάγουν σε όλες τους τις άποικίες των Δυτικών Ινδιών την καλλιέργειαν τού μωσχοκαρύδου, ή όποια από τότε προ-

ώδεσε καταπληκτικά.

Λίγα χρόνια αργότερα, ένας άλλος Γάλλος, ο Μενονβίλλ, κατέρωσε κι' αυτός λαθρεμπορικώς να άφαιρέσει από τούς Ισπανούς τού Μεξικού τό μονοπώλιο τού κρεμζιού.

Τό κρεμζι, ως γνωστόν, τό παράγει ένα έντομο και δεν είναι τίποτε άλλο παρά ή φλούδα τήν όποια έρίνει ή κάμπια τού έντόμου αυτού, μόλις έξελιγθή σε παταλούδα. Τή φλούδα αυτή τή χρησιμοποιούν στη βιομηχανία για την κατασκευή τού πορφυρού χρώματος και για τη βαφή διαφόρων γλυκισμάτων, σιροπιών κτλ.

Οι Ισπανοί, οι οποίοι έμαθαν τό κρεμζι από τούς ίθαγενείς τού Μεξικού, είχαν άπαγορεύσει την εξαγωγή τού έντόμου που τό παράγει επί ποινή θανάτου. Έπίσης με την ίδια ποινή είχαν άπαγορεύσει και την εξαγωγή τού νοπάλ-κάκτου, τού φυτού δηλαδή τό όποιο άποτελούσε την κυριότερη τροφή τού έντόμου αυτού, όπως τα φύλλα της μουριάς άποτελούν την κυριότερα τροφή τού μεταξοσκώληκος.

Όστόσο, ο Μενονβίλλ, ύστερα από πολλά προσπάθειες, έτόνισεν ότι τούς δυο γιούς του, οι οποίοι τού ήταν πιστοί και άφοσιωμένοι, γιατί τούς έόρετο με καλосήνη και, όσάκις άρρώσταναν, τούς περιποιείτο και τούς έδινε φάρμακα. Τους είχε κάνει μάλιστα πολλές φορές καλά από διάφορα αρρώστειες και έτσι ο Μενονβίλλ και οι γιοί του τόν θεωρούσαν για γινάρι. Μιά μέρα λοιπόν τούς είπε ότι χρειαζόταν μερικούς σπόρους τού καλύτερου είδους τού κινινόδενδρου για να ετοιμάσει ένα φάρμακο και τούς ρώτησε, αν θα μπορούσαν να τόν βοηθήσουν και να τού παραστήσουν μερικούς.

— Αν, κύριε, τού άπάντησε ο Μενονβίλλ, τούς χρειαζόσαι στα άλλα θέα γι' αυτό τό σκοπό, τότε να είσαι βέβαιος ότι θα σου βοηθώ!

Έννεα ολόκληρα χρόνια χρειαστήκαν για να πραγματοποιήσω ο ύπηρετής την υπόθεσίς του. Τέλος, μιά μέρα, έπήγε στον κύριο του ένα σακκούλι, τό όποιο περιείχε σπόρους από κινινόδενδρο και ζύγισε είκοσι κιλά. Για τό σακκούλι αυτό, ο Λέτζερ έπλήρωσε στον ύπηρετή του διακόσια ισπανικά τάλληρα, κατέρωσε δε χορίς να γίνει αντίληπτός, να τό μεταφέρει στην Ιάβα, όπου παρέδωσε τούς σπόρους τού κινινόδενδρου στο διευθυντή τού Βοτανικού Κήπου τού Μπουϊντεντσαχ.

Από τούς σπόρους αυτούς εφύτρωσαν 149 κινινόδενδρα, τό όποια, μετά 14 χρόνια, δηλαδή τό 1876, είχαν πολλαπλασιασθή σε δύο εκατομμύρια! Ή εξαμετική αυτή έπιτυχία της καλλιέργειας τού κινινόδενδρου στην Ιάβα συνέτελεσε ώστε να μειωθή σε άφάνταστο σημείο ή εξαγωγή τού κινίνου από τή Νότιο Αμερική.

Οι Όρεινοί αυτοχειριαζόμενοι στη σκάλα τού Επαναστατικού δικαστηρίου, τό όποϊόν τούς κατέδικασε πρό όλίγου εις θάνατον, με ένα και τό αυτό έγκρεμίδιον!

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑΣ

ΤΑ ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Το πορτραίτο του παναρχαίου Αιγυπτίου και το μοντέλλο του. «Ο σείχης του χωριού». Τα ωραία μοντέλλα των Ελλήνων. Τα πορτραίτα των Ρωμαίων αυτοκρατόρων. Πώς άλλαξαν τα κεφάλια τους. Οι ιδιαίτεροι ζωγράφοι των μεγάλων ανδρών. Η μαρτυρική όψη της πόδας. Για να μην κουρασθή το μοντέλλο! Πώς διασκεδάζει ο Βάν Ντάιχ τα μοντέλλα του. Το πορτραίτο του πρεσβευτού, κτλ.

Το πορτραίτο του παναρχαίου Αιγυπτίου και το μοντέλλο του. «Ο σείχης του χωριού». Τα ωραία μοντέλλα των Ελλήνων. Τα πορτραίτα των Ρωμαίων αυτοκρατόρων. Πώς άλλαξαν τα κεφάλια τους. Οι ιδιαίτεροι ζωγράφοι των μεγάλων ανδρών. Η μαρτυρική όψη της πόδας. Για να μην κουρασθή το μοντέλλο! Πώς διασκεδάζει ο Βάν Ντάιχ τα μοντέλλα του. Το πορτραίτο του πρεσβευτού, κτλ.

Ο πιο αρχαίο είδος της ζωγραφικής είναι το πορτραίτο. 'Από την εποχή που οι άνθρωποι ζούσαν μέσα σε σπηλαία, έννοιαν την ανάγκη να αποτυπώνουν και να αποθανατίζουν τη μορφή τους επάνω σε πέτρες, σε τοίχους ή και σε κομμάτια ξύλου.

Μά και σήμερα ακόμα, που η ζωγραφική έχει υποστεί τόσες μεταβολές κι' έχει εξελιχθεί σε τέτοιο σημείο, το πορτραίτο εξακολουθεί να υπάρχει και να υφίσταται πάντοτε όσο υπάρχουν άνθρωποι. Αυτό δε συμβαίνει, γιατί το πορτραίτο είναι μια από τις μεγαλύτερες επιτυχίες που εφημέρισε ο άνθρωπος στο ποίον της τέχνης. Χάρη στο πορτραίτο, δικαιώνεται η μορφή μας και κολακεύεται η ανθρώπινη ματαιοδοξία μας.

Επίσης στο πορτραίτο ξαναβρίσκουμε τις μορφές των προσφιλών μας, τους οποίους έχουμε χάσει, καθώς και τις μορφές ανθρώπων που έζησαν σε περασμένα χρόνια και που αλλιώς θα μας έμειναν πάντοτε άγνωστες.

Γι' αυτό ακριβώς το λόγο ένα πορτραίτο πρέπει να μοιάζει όσο το δυνατόν περισσότερο με το πρόσωπο που εικονίζει. Αυτό όμως δεν πραγματοποιείται. 'Από την αρχαιότητα, οι ζωγράφοι έδωσαν όλη τους την τέχνη προσπαθώντας να εμπίπτουν την απόλυτη ομοιότητα του πορτραίτου με το πρωτότυπό του. 'Υπάρχει μάλιστα ένα χαρακτηριστικό ανέκδοτο σχετικώς που μας δείχνει σε τι σημείο τελειότητας είχαν φτάσει στο ζήτημα αυτό οι αρχαίοι Αιγύπτιοι.

Πρό τριών ή τεσσάρων χιλιάδων ετών πρὸ Χριστού, είχε πεθάνει κάποιος ευγενής Αιγύπτιος ονόματι Ραμκέ. 'Όταν τον έθαψαν, έβαλαν στον τάφο του πλάι και μία ξύλινη προτομή του. 'Επί μερικές χιλιοετηρίδες, ο Ραμκέ και το πορτραίτο του αναπαύθηκαν ήσυχοι μὲς στον τάφο τους. Πρὸ ὀλίγων ὧρας ἑξῶν, ο τάφος αὐτός ανακαλύφθηκε ἀπὸ τοὺς ἀρχαιολόγους καὶ οἱ Φελλάχοι ξέθαψαν τὸ ξύλινο ἀγάλμα. 'Αλλά, μόλις τὸ ἐβγάλαν ἔξω καὶ τὸ καθάρισαν, ἄρχισαν ὧρα νὰ φωνάζουν κατὰπληκτοί:

— Καλά, αὐτὸν τὸν γνωρίζουμε! Δὲν εἶνε πεθάνει; Εἶνε ὁ σείχης τοῦ χωριοῦ μας!

Πράγματι, δὲ ἐξακρίβωσαν ὅτι ὁ σείχης ἀυτοῦς καταπληκτικὰ μὲ τὸν Ραμκέ, ὁ ὁποῖος εἶχε πεθάνει πρὸ ἑξή χιλιάδων ἐτῶν!

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, οἱ ὁποῖοι περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο ἐθαύμαζαν τὰ ὠραῖα ἀθηναϊκὰ σῶματα, συ-

Ἡ ἀρχαιότερη προτομή τοῦ κόσμου. Ὁ Αἰγύπτιος εὐγενὴς Ραμκέ πρὸ μοιάζει μ' ἕναν... σύγχρονο σείχη!...

βόησαν ἕναν μεγαλοφυῆ συνδυασμό. Πουλοῦσαν δηλαδὴ γιὰ ὅσους δὲν εἶχαν πολλὰ χρήματα ἀγάλματα χοντὰ, κεφάλια. Κι' ἔτσι, ὅσους ἀλάτρε οὗτοκράτορες, δὲν εἶχε κανεὶς παρὰ νὰ πετάξῃ ἀπὸ τὸ ἀγάλμα τοῦ τοῦ κεφαλὴ τοῦ παλινοῦ αυτοκράτορος, νὰ προμηθευθῇ ἕνα κεφάλι τοῦ νέου καὶ νὰ τὸ τοποθετήσῃ στὸ σῶμα τοῦ... ἐκπτώτου!

Πορτραῖτα ὅμως εἶνε κυρίως τὰ ἔργα τῆς ζωγραφικῆς. Τὸ μάλαρο καὶ ὁ χαλκός, ὅσο κι' ἂν εἶνε καλοδουλεμένα, δὲν ἀποδίδουν ποτὲ τὴν

ἐκφρασι ἑνὸς ἀνθρώπου τόσο ζωντανά, ὅσο τὴν ἀποδίδουν τὸ πινέλο καὶ τὰ χρώματα. 'Εξ ἄλλου, ἕνα πορτραῖτο ζωγραφικῆς στοιχεῖται ἀπείρως λιγότερα καὶ γίνεται πολὺ εὐκολότερα καὶ γρηγορώτερα ἀπ' ὅτι μὴ προτομὴ ἢ ἕνα ἀγάλμα. 'Ετσι, ἀπὸ τότε ποὺ ἀνεκαλύφθη ἡ ἐλαιογραφία καὶ τελειοποιήθηκαν τὰ τεχνικὰ μέσα, τὸ ζωγραφικὸ πορτραῖτο ἄρχισε νὰ κατακτᾷ ὁλοένα καὶ περισσότερο ἔδαφος. 'Απὸ τὸν Κάρολο Ε' ὡς τὸν Λουδοβίκο ΙΔ' κι' ἀπὸ τὸν Πάπα 'Ιούλιο Ι' ὡς τὸν Μαζαρίνο, ὅλοι οἱ μεγάλοι καὶ οἱ ἱσχυροὶ τῆς γῆς εἶχαν ἰδιαίτερους ζωγράφους στὴν υπηρεσίαν τους, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔκαναν ἄλλη δουλειὰ παρὰ νὰ ζωγραφίζουν τὰ πορτραῖτα τὰ δικά τους καὶ τῶν με-

Ὅταν βλέπῃ κανεὶς ἕνα ὠραῖο πορτραῖτο ἑτοῖμο, δὲν συλλογίζεται παρὰ τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ ζωγράφου, ὁ ὁποῖος τὸ ἔκανε καὶ πῆρε ἕνα σεβαστὸ πρῶτον καὶ τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ ἀπεικονισθέντος ποὺ ἀπεκτᾷ ἕνα τόσο ὠραῖο ὁμοίωμα τοῦ ἑαυτοῦ. Κανένας ὅμως δὲν σκέπτεται τίς ὥρες τῶν μαρτυρίων ποὺ ἐτέδωξαν τὸς ὁ ζωγράφος ὅσο καὶ τὸ μοντέλλο του. Ἔως ὅτου νὰ τελειώσῃ, τὸ πορτραῖτο.

Τὸ μεγαλύτερο ἀπὸ τὰ μαρτυρία αὐτὰ εἶνε ἡ πόδα. 'Όταν ἕνας ἄνθρωπος καθίσει ἐπὶ πολλὴν ὥρα ἀκίνητος, προσπαθώντας νὰ διατηρῇ διαρκῶς τὴν ἴδια ἐκφρασίαν, ἀναγκαστικῶς ὁ ἄνθρωπος αὐτός θὰ κουρασθῇ καὶ θὰ νευρίσῃ στὸ τέλος. 'Ετσι, ἡ ζωντανὴ καὶ ζωερὴ ἐκφρασις τοῦ προσώπου θὰ ἐξαφανισθῇ καὶ τὸ μοντέλλο θὰ ἀποκτήσῃ ὕψος ἡλίθιο καὶ βέβαια ἀπληγόν. Αὐτὸ εἶνε λοιπὸν ἐκεῖνο ποὺ φοβοῦνται οἱ ζωγράφοι περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο. Οἱ μεγάλοι μάλιστα προσωπογράφοι προσπαθοῦσαν μὲ κάθε τρόπο νὰ διασκεδάσουν τὰ μοντέλλα τους γιὰ νὰ τὰ κάνουν νὰ μὴν κουρασθῶν. 'Ετσι, ὁ Βάν-Ντάιχ, ὅταν ἤθελε νὰ ζωγραφίσῃ κανέναν πορτραῖτο, προσκαλοῦσε τὸ μοντέλλο σὲ γεῦμα κατὰ τὴν διάκριαν τοῦ ὁποῖου ἐκλεκτοὶ μουσικοὶ ἐπαίξαν διάφορα κομμάτια καὶ δὲν ἐργάζονταν παρὰ μὴ ὥρα μόνον.

Ῥώτερα ἔπειαν ἄλλο πορτραῖτο γιὰ νὰ μὴν κουρασθῇ τὸ μοντέλλο του καὶ γιὰ νὰ μὴν κουρασθῇ κι' ὁ ἴδιος.

Οἱ ζωγράφοι γενικῶς ἔχουν τὴ συνήθειαν νὰ τραγουδοῦν ἢ νὰ συρίζουν κατὰ τὴν ὥρα ποὺ ζωγραφίζουν.

Εἰπίσης, καὶ οἱ σιχατζήδες ἔχουν τὴν ἴδια συνήθειαν κατὰ τὴν ὥρα ποὺ βάζουν τοὺς τοίχους μὲ τις ρυθμοὺς τους. Μερικοὶ μάλιστα ἀποδίδουν τὸ κέφι αὐτὸ σὲ μὴ ἐλαφρὰ μὲθῃ ἢ ὅποια προκαλεῖται ἀπὸ τίς ἀναθυμιάσεις τοῦ νεφθοῦ ποὺ ὑπάρχει στὴ λαδομπογιά. 'Όπως κι' ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, οἱ ζωγράφοι συνήθιζον νὰ τραγουδοῦν ἐνὸς ἑορτάζονταν, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ ζωγράφου Τερμπόρ.

Ὁ Τερμπόρ εἶχε ἀναλάβει κάποτε νὰ κἀν τὸ πορτραῖτο τοῦ Ἰσπανοῦ πρέσβους στὸ Παρίσι. Μόλις ὅμως ἄρχισε ἡ πόδα, ἄρχισε κι' αὐτὸς τὸ τραγοῦδι. Ὁ πρέσβης, ὑπερήφανος καὶ εὐερέσιτος σὰν Ἰσπανὸς ποὺ ἦταν, θεώρησε τὸ πρᾶγμα προσβλητικὸν καὶ σηκώθηκε νὰ φύγῃ. Ὁ ζωγράφος ὅμως ἔτρεξε πίσω του καὶ τοῦ ζήτησε συγγνώμην, προσθέτοντας γιὰ δικαιολογίαν του, ὅτι τραγουδοῦσε χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ὅταν ἡ δουλειὰ του πήγαινε καλά.

— Ἄν ἔχη ἔτσι τὸ πρᾶγμα, εἶπε τότε ὁ Ἰσπανὸς πρέσβης ἱκανοποιημένος, μπορεῖτε, κύριε Τερμπόρ, νὰ τραγουδάτε ὅσο σᾶς κάνει κέφι.

Ὁ Κάρολος Ντυράν, ἕνας ἀπὸ

Τὸ μεγαλύτερο ἀπὸ τὰ μαρτυρία αὐτὰ εἶνε ἡ πόδα. 'Όταν ἕνας ἄνθρωπος καθίσει ἐπὶ πολλὴν ὥρα ἀκίνητος, προσπαθώντας νὰ διατηρῇ διαρκῶς τὴν ἴδια ἐκφρασίαν, ἀναγκαστικῶς ὁ ἄνθρωπος αὐτός θὰ κουρασθῇ καὶ θὰ νευρίσῃ στὸ τέλος. 'Ετσι, ἡ ζωντανὴ καὶ ζωερὴ ἐκφρασις τοῦ προσώπου θὰ ἐξαφανισθῇ καὶ τὸ μοντέλλο θὰ ἀποκτήσῃ ὕψος ἡλίθιο καὶ βέβαια ἀπληγόν. Αὐτὸ εἶνε λοιπὸν ἐκεῖνο ποὺ φοβοῦνται οἱ ζωγράφοι περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο. Οἱ μεγάλοι μάλιστα προσωπογράφοι προσπαθοῦσαν μὲ κάθε τρόπο νὰ διασκεδάσουν τὰ μοντέλλα τους γιὰ νὰ τὰ κάνουν νὰ μὴν κουρασθῶν. 'Ετσι, ὁ Βάν-Ντάιχ, ὅταν ἤθελε νὰ ζωγραφίσῃ κανέναν πορτραῖτο, προσκαλοῦσε τὸ μοντέλλο σὲ γεῦμα κατὰ τὴν διάκριαν τοῦ ὁποῖου ἐκλεκτοὶ μουσικοὶ ἐπαίξαν διάφορα κομμάτια καὶ δὲν ἐργάζονταν παρὰ μὴ ὥρα μόνον.

Ῥώτερα ἔπειαν ἄλλο πορτραῖτο γιὰ νὰ μὴν κουρασθῇ τὸ μοντέλλο του καὶ γιὰ νὰ μὴν κουρασθῇ κι' ὁ ἴδιος.

Οἱ ζωγράφοι γενικῶς ἔχουν τὴ συνήθειαν νὰ τραγουδοῦν ἢ νὰ συρίζουν κατὰ τὴν ὥρα ποὺ ζωγραφίζουν.

Εἰπίσης, καὶ οἱ σιχατζήδες ἔχουν τὴν ἴδια συνήθειαν κατὰ τὴν ὥρα ποὺ βάζουν τοὺς τοίχους μὲ τις ρυθμοὺς τους. Μερικοὶ μάλιστα ἀποδίδουν τὸ κέφι αὐτὸ σὲ μὴ ἐλαφρὰ μὲθῃ ἢ ὅποια προκαλεῖται ἀπὸ τίς ἀναθυμιάσεις τοῦ νεφθοῦ ποὺ ὑπάρχει στὴ λαδομπογιά. 'Όπως κι' ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, οἱ ζωγράφοι συνήθιζον νὰ τραγουδοῦν ἐνὸς ἑορτάζονταν, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ ζωγράφου Τερμπόρ.

Ὁ Τερμπόρ εἶχε ἀναλάβει κάποτε νὰ κἀν τὸ πορτραῖτο τοῦ Ἰσπανοῦ πρέσβους στὸ Παρίσι. Μόλις ὅμως ἄρχισε ἡ πόδα, ἄρχισε κι' αὐτὸς τὸ τραγοῦδι. Ὁ πρέσβης, ὑπερήφανος καὶ εὐερέσιτος σὰν Ἰσπανὸς ποὺ ἦταν, θεώρησε τὸ πρᾶγμα προσβλητικὸν καὶ σηκώθηκε νὰ φύγῃ. Ὁ ζωγράφος ὅμως ἔτρεξε πίσω του καὶ τοῦ ζήτησε συγγνώμην, προσθέτοντας γιὰ δικαιολογίαν του, ὅτι τραγουδοῦσε χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ὅταν ἡ δουλειὰ του πήγαινε καλά.

— Ἄν ἔχη ἔτσι τὸ πρᾶγμα, εἶπε τότε ὁ Ἰσπανὸς πρέσβης ἱκανοποιημένος, μπορεῖτε, κύριε Τερμπόρ, νὰ τραγουδάτε ὅσο σᾶς κάνει κέφι.

Ὁ Κάρολος Ντυράν, ἕνας ἀπὸ

Τὸ μεγαλύτερο ἀπὸ τὰ μαρτυρία αὐτὰ εἶνε ἡ πόδα. 'Όταν ἕνας ἄνθρωπος καθίσει ἐπὶ πολλὴν ὥρα ἀκίνητος, προσπαθώντας νὰ διατηρῇ διαρκῶς τὴν ἴδια ἐκφρασίαν, ἀναγκαστικῶς ὁ ἄνθρωπος αὐτός θὰ κουρασθῇ καὶ θὰ νευρίσῃ στὸ τέλος. 'Ετσι, ἡ ζωντανὴ καὶ ζωερὴ ἐκφρασις τοῦ προσώπου θὰ ἐξαφανισθῇ καὶ τὸ μοντέλλο θὰ ἀποκτήσῃ ὕψος ἡλίθιο καὶ βέβαια ἀπληγόν. Αὐτὸ εἶνε λοιπὸν ἐκεῖνο ποὺ φοβοῦνται οἱ ζωγράφοι περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο. Οἱ μεγάλοι μάλιστα προσωπογράφοι προσπαθοῦσαν μὲ κάθε τρόπο νὰ διασκεδάσουν τὰ μοντέλλα τους γιὰ νὰ τὰ κάνουν νὰ μὴν κουρασθῶν. 'Ετσι, ὁ Βάν-Ντάιχ, ὅταν ἤθελε νὰ ζωγραφίσῃ κανέναν πορτραῖτο, προσκαλοῦσε τὸ μοντέλλο σὲ γεῦμα κατὰ τὴν διάκριαν τοῦ ὁποῖου ἐκλεκτοὶ μουσικοὶ ἐπαίξαν διάφορα κομμάτια καὶ δὲν ἐργάζονταν παρὰ μὴ ὥρα μόνον.

Ῥώτερα ἔπειαν ἄλλο πορτραῖτο γιὰ νὰ μὴν κουρασθῇ τὸ μοντέλλο του καὶ γιὰ νὰ μὴν κουρασθῇ κι' ὁ ἴδιος.

Οἱ ζωγράφοι γενικῶς ἔχουν τὴ συνήθειαν νὰ τραγουδοῦν ἢ νὰ συρίζουν κατὰ τὴν ὥρα ποὺ ζωγραφίζουν.

Εἰπίσης, καὶ οἱ σιχατζήδες ἔχουν τὴν ἴδια συνήθειαν κατὰ τὴν ὥρα ποὺ βάζουν τοὺς τοίχους μὲ τις ρυθμοὺς τους. Μερικοὶ μάλιστα ἀποδίδουν τὸ κέφι αὐτὸ σὲ μὴ ἐλαφρὰ μὲθῃ ἢ ὅποια προκαλεῖται ἀπὸ τίς ἀναθυμιάσεις τοῦ νεφθοῦ ποὺ ὑπάρχει στὴ λαδομπογιά. 'Όπως κι' ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, οἱ ζωγράφοι συνήθιζον νὰ τραγουδοῦν ἐνὸς ἑορτάζονταν, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ ζωγράφου Τερμπόρ.

Ὁ Τερμπόρ εἶχε ἀναλάβει κάποτε νὰ κἀν τὸ πορτραῖτο τοῦ Ἰσπανοῦ πρέσβους στὸ Παρίσι. Μόλις ὅμως ἄρχισε ἡ πόδα, ἄρχισε κι' αὐτὸς τὸ τραγοῦδι. Ὁ πρέσβης, ὑπερήφανος καὶ εὐερέσιτος σὰν Ἰσπανὸς ποὺ ἦταν, θεώρησε τὸ πρᾶγμα προσβλητικὸν καὶ σηκώθηκε νὰ φύγῃ. Ὁ ζωγράφος ὅμως ἔτρεξε πίσω του καὶ τοῦ ζήτησε συγγνώμην, προσθέτοντας γιὰ δικαιολογίαν του, ὅτι τραγουδοῦσε χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ὅταν ἡ δουλειὰ του πήγαινε καλά.

— Ἄν ἔχη ἔτσι τὸ πρᾶγμα, εἶπε τότε ὁ Ἰσπανὸς πρέσβης ἱκανοποιημένος, μπορεῖτε, κύριε Τερμπόρ, νὰ τραγουδάτε ὅσο σᾶς κάνει κέφι.

Ὁ Κάρολος Ντυράν, ἕνας ἀπὸ

Τὸ μεγαλύτερο ἀπὸ τὰ μαρτυρία αὐτὰ εἶνε ἡ πόδα. 'Όταν ἕνας ἄνθρωπος καθίσει ἐπὶ πολλὴν ὥρα ἀκίνητος, προσπαθώντας νὰ διατηρῇ διαρκῶς τὴν ἴδια ἐκφρασίαν, ἀναγκαστικῶς ὁ ἄνθρωπος αὐτός θὰ κουρασθῇ καὶ θὰ νευρίσῃ στὸ τέλος. 'Ετσι, ἡ ζωντανὴ καὶ ζωερὴ ἐκφρασις τοῦ προσώπου θὰ ἐξαφανισθῇ καὶ τὸ μοντέλλο θὰ ἀποκτήσῃ ὕψος ἡλίθιο καὶ βέβαια ἀπληγόν. Αὐτὸ εἶνε λοιπὸν ἐκεῖνο ποὺ φοβοῦνται οἱ ζωγράφοι περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο. Οἱ μεγάλοι μάλιστα προσωπογράφοι προσπαθοῦσαν μὲ κάθε τρόπο νὰ διασκεδάσουν τὰ μοντέλλα τους γιὰ νὰ τὰ κάνουν νὰ μὴν κουρασθῶν. 'Ετσι, ὁ Βάν-Ντάιχ, ὅταν ἤθελε νὰ ζωγραφίσῃ κανέναν πορτραῖτο, προσκαλοῦσε τὸ μοντέλλο σὲ γεῦμα κατὰ τὴν διάκριαν τοῦ ὁποῖου ἐκλεκτοὶ μουσικοὶ ἐπαίξαν διάφορα κομμάτια καὶ δὲν ἐργάζονταν παρὰ μὴ ὥρα μόνον.

Ῥώτερα ἔπειαν ἄλλο πορτραῖτο γιὰ νὰ μὴν κουρασθῇ τὸ μοντέλλο του καὶ γιὰ νὰ μὴν κουρασθῇ κι' ὁ ἴδιος.

Οἱ ζωγράφοι γενικῶς ἔχουν τὴ συνήθειαν νὰ τραγουδοῦν ἢ νὰ συρίζουν κατὰ τὴν ὥρα ποὺ ζωγραφίζουν.

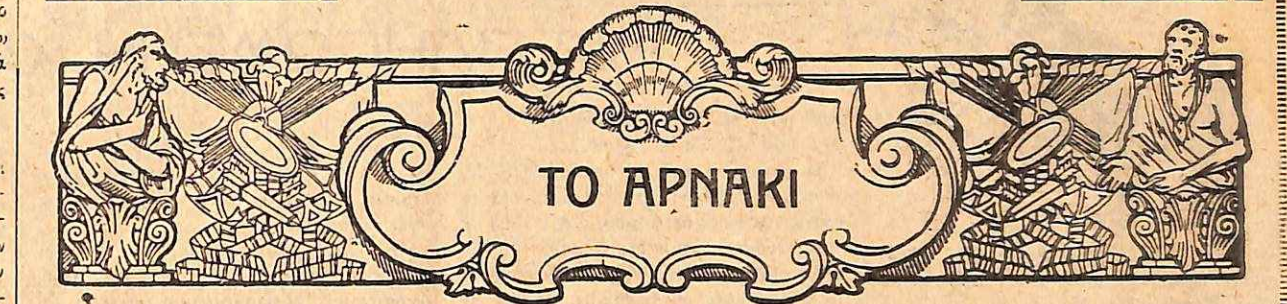
Εἰπίσης, καὶ οἱ σιχατζήδες ἔχουν τὴν ἴδια συνήθειαν κατὰ τὴν ὥρα ποὺ βάζουν τοὺς τοίχους μὲ τις ρυθμοὺς τους. Μερικοὶ μάλιστα ἀποδίδουν τὸ κέφι αὐτὸ σὲ μὴ ἐλαφρὰ μὲθῃ ἢ ὅποια προκαλεῖται ἀπὸ τίς ἀναθυμιάσεις τοῦ νεφθοῦ ποὺ ὑπάρχει στὴ λαδομπογιά. 'Όπως κι' ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, οἱ ζωγράφοι συνήθιζον νὰ τραγουδοῦν ἐνὸς ἑορτάζονταν, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ ζωγράφου Τερμπόρ.

Ὁ Τερμπόρ εἶχε ἀναλάβει κάποτε νὰ κἀν τὸ πορτραῖτο τοῦ Ἰσπανοῦ πρέσβους στὸ Παρίσι. Μόλις ὅμως ἄρχισε ἡ πόδα, ἄρχισε κι' αὐτὸς τὸ τραγοῦδι. Ὁ πρέσβης, ὑπερήφανος καὶ εὐερέσιτος σὰν Ἰσπανὸς ποὺ ἦταν, θεώρησε τὸ πρᾶγμα προσβλητικὸν καὶ σηκώθηκε νὰ φύγῃ. Ὁ ζωγράφος ὅμως ἔτρεξε πίσω του καὶ τοῦ ζήτησε συγγνώμην, προσθέτοντας γιὰ δικαιολογίαν του, ὅτι τραγουδοῦσε χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ὅταν ἡ δουλειὰ του πήγαινε καλά.

— Ἄν ἔχη ἔτσι τὸ πρᾶγμα, εἶπε τότε ὁ Ἰσπανὸς πρέσβης ἱκανοποιημένος, μπορεῖτε, κύριε Τερμπόρ, νὰ τραγουδάτε ὅσο σᾶς κάνει κέφι.

Ὁ Κάρολος Ντυράν, ἕνας ἀπὸ

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΑΡΝΑΚΙ

τοῦ, διασημοτέρους Γάλλους ζωγράφους, ἀναφέρει ὅτι, ἐνὸς ἔκταν το πορτραῖτο τοῦ συνθέτου τοῦ «Καὶ οὐκ ἔστιν ἡμεῖς» καὶ μουρμουρίζε χαμηλά γινώσκῃ μελωδίαν, ὁ μέγας μουσουργὸς τραγουδοῦσε κι' αὐτὸς μετὰ του!

Πόσον καιρὸ ὅμως ἄρχε κρατᾷ τὸ μαρτυριὸ τῆς πόδας; Αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον νὰ τὸ προσδιορίσῃ κανεὶς. Ὑπαρχουν πορτραῖτα ποὺ τελειώνουν μὲ μὴ μονάχα πῶς, ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ ἄλλα ποὺ ἀπαιτοῦν μῆνες ὁλόκληρους γιὰ νὰ τελειώσουν. Ἦτσι, ἕνας ἀπὸ τοὺς σύγχρονους ζωγράφους ἐστοιχημάτισε πῶς θὰ τελειώσῃ ἕνα πορτραῖτο σὲ μὴ ὥρα καὶ κερδίσει τὸ στοιχίμα του. Ὁ αὐαὸς ὅμως, γιὰ νὰ ζωγραφίσῃ τὸ Ναπολεόντα, χρειάστηκε ὅσο χρόνια ὁλόκληρα!

Ἐπὶ τοῦ ὅμως καὶ περιπτώσεις, κατὰ τίς ὁποῖες τὸ πραγματικὸν μοντέλλο δὲν ἔχει πόδα, οὐτε μὴ φορὰ στο ζωγάρο, ὁ ὁποῖος ἔκανε τὸ πορτραῖτο του. 'Ετσι, τὸ πορτραῖτο τοῦ Φραγκίσκου τοῦ Α' ποὺ βρισκεται στο Λουβρὸ, τὸ ἐφάρξε ὁ Τιτσιάνος ἐπὶ τῇ βάσει ἑνὸς μεταλλίου τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας.

Εἰπίσης, οἱ καλλιτέχναι γιὰ νὰ ζωγραφίσουν τὴν ἐνδομακίαν τῶν ἐπισημῶν προσώπων, τῶν ὁποίων κάνουν τὰ πορτραῖτα, δὲν βάζουν σχεδὸν ποτὲ τὸ ἴδιο τὸ ὄψηλὸ μοντέλλο τους νὰ ποζάρῃ, ἀλλὰ τὸ αντικαθιστοῦν πάντοτε μ' ἕναν «κουμπάρου» τοῦ ἰοῦ ὁπαυω-κατω ἀναστημάτων, τὸν ὁποῖον ντυνοῦν μὲ τὰ ρούχα τοῦ μοντέλλου.

Ὁ Βάν-Ντάιχ μάλιστα σὲν ζωγράφισε ποτὲ στὰ πορτραῖτα του τὰ ῥέματα τῶν μοντέλων του, ἀλλ' εἶχε ἕνα κοινὸ μοντέλλο, τοῦ ὁποῖου τὰ χερὶα ζωγράφισε σὲ ὅλα ἀνεξαρτήτως τὰ πορτραῖτα του!...

Ἐννοεῖται ὅτι αἱ μέθοδοι αὗτες ἔχουν συχνὰ δυσάρεστες συνέπειες. 'Ετσι, ἕνας Γάλλος ζωγράφος ἔκανε κάποτε τὸ πορτραῖτο ἑνὸς ἀκαδημαϊκοῦ μὲ τὴν ἐπίσημην στολή του. Ὁ ἀκαδημαϊκὸς πῆγαινε φυσικὰ στὸ ἀτελιεὶ τοῦ ζωγράφου μὲ τὰ καθήκοντα νὰ του ρούχα. Ἐκεῖ ὅμως φοροῦσε τὸ «επίσημον ἐνδυμασίον» τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ καὶ ποζάρει. Ἀλλ' ὁ ζωγράφος, γιὰ νὰ ξεπερασοῦ τὴν γρηγορότερα τὸ πορτραῖτο, εἶχε κι' ἕνα ἄλλο μοντέλλο, τὸ ὁποῖο φοροῦσε τὸ ἴδιο ἐπίσημον ἐνδυμασίον τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ καὶ το εἶχε νὰ ποζάρῃ γιὰ νὰ ζωγραφίσῃ τίς διαφόρους λεπτομέρειες τῆς στολῆς του. Ὁ ἀντικαταστάτης ὅμως αὐτοῦ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ εἶχε τὴ συνήθειαν νὰ καπνίσῃ πιπ. Μία φορὰ λοιπὸν ὁ ἀκαδημαϊκὸς—ὁ ὁποῖος δὲν ἐκπατίζε ποτὲ τὸν—φόρεσε τὴ στολή του γιὰ νὰ πᾶ σὲ μὴ ἐπίσημην τελετὴν, ἐκεῖσε ποὺ πῆγαινε βγαλὴ τὸ μαντήλι του, βρῶμερ πιπ τοῦ δαυτέρου μοντέλλου. Για καλὴ τύχη ὁ ὅμως τοῦ ζωγράφου, ἐνορίσε ὅτι αὐτὸς ἦταν κατὰρῶνα κανενὸς φαρσέρ καὶ ποτε τοῦ οὐκ ἐφανέρωσεν ὅτι αὐτὸς ὁ αὐτὸς καὶ τιμῆμενον ἐνδομὰ τοῦ ἐσκεπασε καὶ ἄλλους ὅμως ἐκτός ἀπὸ τοὺς δικούς του!

Τὰ ἀνέκδοτα φώτιστα τὰ σχετικά μὲ τὰ πορτραῖτα εἶνε ἀνεξάντλητα καὶ δὲν μποροῦν ν' ἀναφερθοῦν σὲ μὴ μονάχα σελίδα τῆς «Οἰκογενείας». Στὸ ἄλλο φύλλο θ' ἀναφέρουμε ἄκόμα μερικά χαρακτηριστικά.

Στὸ χωριὸ Χοτιμίριτσι εἶχαν ἐκεῖνὴ τὴν ἡμέραν τὴν γιορτὴν τοῦ προφήτη Ἡλίου.

Πολλοὶ πανηγυριῶτες ἐρχόντοσαν κάθε χρόνον ἀπ' τὰ περὶχωρα καὶ τρεῖς μέρες γύριζαν ἀπὸ σπιτοῦ σὲ σπιτοῦ, τραγοῦδόντας καὶ γλεντώντας.

Ὁ Βλάσης, ἕνας πλούσιος χωρικός, εἶχε ἀρχίσει πρῶτος τίς προετοιμασίας γιὰ τὸ πανηγύρι. Ἀγόρασε μπόλικη μύρα, προμηθεύτηκε ἄλλο τόσο ὄξος καὶ θέλησε νὰ σφάζῃ κι' ἕνα ἄρνι.

Μόλις πῆρε τὸ μαχαίρι καὶ μετὰ μὲ τὸ ἀρνὶ τράβηξε πρὸ πέρα ἀπ' τὸ σπιτοῦ γιὰ νὰ τὸ σφάζῃ, τὰ παιδιὰ του, ἡ Ἀνίσκα καὶ ὁ Σιέγκας, τὸν ἀκολούθησαν ἀπὸ περιέργειαν καὶ στάθηκαν κοντὰ του.

Ἡ Ἀνίσκα ἔκλεινε τὰ πάντα χρόνια, ὁ Σιέγκας ἔμπαινε στὰ τέσσερα καὶ τὸ καθεστὶ ποὺ ἔδωκεν γιὰ πρώτη φορὰ τοὺς ἦταν διασκεδαστικόν.

Στάθηκαν λοιπὸν γύρω ἀπ' τὸ ἄρνι, πιναμένα ἀπ' τὸ χέρι, καὶ κούταζαν μὲ ἀπορία, ἀνοιγόντας διάπλατα τὰ μάτια τους.

Σὲ μὴ στιγμὴν, ὁ πατέρας τους ἔφερε τὸ μαχαίρι στὸ λαμπὸ τοῦ ἁρνίου. Αὐτὸ βέλαξε κάμποσο κι' ὅστερα, ἐνὸς χτυπιόταν καταγῆς, τὸ αἷμα τοῦ ἁρνίος νὰ τρέχῃ κόκκινο καὶ πηχτό.

— ὦ, τί ὠραῖα ποὺ ἦταν!

Ἡ φωνὴς ὅμως τῶν παιδιῶν ἐνοχλοῦσαν τὸν πατέρα τους. Τὰ μάλασε, κι' αὐτὰ ἔφυγαν γελώντας...

Ὁ πατέρας εἶχε πᾶσι τώρα στὸ ζωγάρι, ἡ μάνα φρόντιζε γιὰ τὸ νοικοκυριὸ καὶ τὰ παιδιὰ ἐπαίξαν στὴν αὐλή.

Μεσ' στὰ παιγνίδια ἡ Ἀνίσκα εἶπε τοῦ Σιέγκα :

— Σιέγκα, παίξουμε τ' ἄρνάκι;

Ὁ Σιέγκας ἄρχισε νὰ γελάει καὶ, ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε ἀκόμα νὰ μιλήσῃ καθαρά, τραυλίσσε :

— Παίζουμε... Ἐγὼ θὰ γίνω ἄρνάκι...

— Ναι, εἶπε ἡ Ἀνίσκα. Ἐσὺ θὰ γίνῃς ἄρνάκι κι' ἐγὼ θὰ κάνω ἀπὸ νῦν στὸ λαμπὸ σου μὲ τὸ μαχαίρι χέρι-χέρι...

— Καὶ θὰ τρέξῃ αἷμα κόκκινο καὶ πηχτό; ρώτησε ὁ Σιέγκας.

— Ναι, θὰ τρέξῃ αἷμα, ἀποκρίθηκε ἡ Ἀνίσκα.

Καὶ γελούσαν κι' οἱ δύο καταχαρούμενα.

— Καὶ ποῦ θὰ βροῦμε μαχαίρι; ρώτησε ὁ Σιέγκας.

— Θὰ βροῦμε, ἀποκρίθηκε ἡ Ἀνίσκα. Ὁ πατέρας ἐκεῖνο ποὺ εἶχε ἡ αὐτὴ...

Καὶ μὲ τὴν ἀπόφασιν αὕτη μῆλχαν σιγὰ-σιγὰ μέσα στὸ σπιτοῦ.

Ἡ μητέρα δὲν ἄκουσε τίποτε. Ἐ-

τοίμαζε τὸ φαί γιὰ τοὺς μουσαφί-ρούς, ποὺ σὲ λίγο θὰ τῶλγαν.

Τὰ παιδιὰ ἔβαζαν καὶ βοῆχαν ἕνα μεγάλο-μεγάλον μαχαίρι, ἀπὸ κείνα ποὺ κόβουν τὸ ψωμί.

Ἡ μητέρα δὲν τὰ κατάλαβε. Δὲν εἶχε τώρα καιρὸ νὰ φροντίσῃ γιὰ τὰ παιδιὰ...

Τὰ παιδιὰ ἔτρεξαν ἔξω στὴν αὐλὴ καὶ κρούτηκαν σὲ μὴ γωνία.

— Ἐλα, γρήγορα, εἶπε ὁ Σιέγκας κι' ἄρχισε νὰ βελάξῃ παραπονιάρικα σὰν ἄρνάκι, κι' ἔπειτα νὰ γελάει μαζὺ μὲ τὴν ἀδελφὴ του

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΜΙΑ ΠΛΗΓΟΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ

ΤΟΥ HENRY DE FORGE

παρα μόνο το όνομα «Σιμών». Τι γινώσκω όνομα!... Το λατρεύω...

Η άγνωστη και θαυμασία αυτή Σιμών μου γράφει ότι έλαψε, διαβάζοντας τα ποιήματά μου. 'Α! τους άγαπώ τώρα τους στίχους μου, τους άγαπώ όποιον έγιναν αίτια να διακρίσουν τα μάτια μιας γυναίκας!... Μόλις διάβασα την έπιστολή της Σιμώνης, πήρα αμέσως την πένα και έγραψα μερικές στροφές γι' αυτή, τις όποιες και της έστειλα στη διεύθυνση που μου έγραψε σ'το γράμμα της. Φαίνεται ότι κατοικεί και αυτή στη Λυών.

Με πόση έκσταση έγραψα τις στροφές αυτές!... Για πρώτη φορά έννοιόσα ότι έγραφα υπό την έπηρεα μιας άληθινής έμπνευσης!...

Είμαι τρισευχαρισμένος.

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ

30 'Απριλίου.

Θέλω να σου γράψω, έστω και δυο λόγια μόνο. Έχω ανάγκη να σου άνοιγω κάθε τόσο την καρδιά μου, να σου λέω πόσο μεγάλη είναι η χαρά που πλημμυρίζει την ψυχή μου. Φίλε μου άγαπητέ μου, θέλω να ξέρεις πόσο είμαι ευτυχισμένος. Η Σιμώνη με ού άπάντησε, και μάλιστα έκτενώς. Μ' εύχαρίστησε για τους στίχους μου, τους όποιους δόποιους βοήθησε θαυμασίως. Μου λέει ότι ήταν πολύ δυστυχής και είχε και αυτή ανάγκη παρηγοριάς.

Και από τότε άναλλάσσονται ταχτικά γράμματα. Νοιώθω τώρα μέσα μου ένα άρροστο πόνο, αλλά πόσο μεγάλο, μιά δύναμη θεία, ή όποια μένει ν' άτενίξω μ' έμπιστοσύνη στο μέλλον... Τώρα αισθάνομαι πως είμαι πραγματικά ποιητής.

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ

12 'Ιουνίου.

Έχω καιρό να σου γράψω, καλέ μου φίλε. Δεν πρέπει όμως να θυμάνω γι' αυτό. Η Σιμώνη είναι πολύ άτακτη. Θέλει να της γράφω κάθε μέρα. Είναι άληθεια ότι ή μεγαλειότητα χαρά μου είναι τα γράμματα της. Τί γράμματα, φίλε μου, τρυφερά, θερμά, αισθηματικά όσο και έξυπνα, θελκτικά! Δεν μπορώ άκόμα να τη γνωρίσω προσωπικά. Δεν μου τό έπαρτε... Την έμπιστεύουν, λέει, όλοι οι οικογενειακοί. Σέβονται τη θέλησή της. 'Αλλά τη φαντάζομαι όμορφή, έξαρκτικά όμορφή. Της άπαντώ συχνά σε στίχους. Τώρα μόνο νοιώθω ότι έχω τάλαντο. Ό,τι έγραψα πριν, μου φαίνεται άνοστο και κρύο.

Σήμερα έχω την αντίληψη ότι για να γράψω ένας ποιητής όμορφα, πρέπει πρώτα ν' άγαπά. Μόνον ή άγάπη ένπνέει άληθινά!...

Οί γονείς μου, καθώς με βλέπουν κάπως άλλοιόμορφο τον τελευταίο καιρό, άνησυχοί. Η μητέρα μου μάλιστα καταλαβαίνει ότι κάποια γυναίκα παίζει όλο στη ζωή μου, γιατί ή μητέρα μου με μείνει μαζί μας. Μην έρθεις όμως αυτή την έβδομάδα. Η Τερέζα είναι λίγο άδιάθετη, και ξέρεις; Στενοχωριέται πάντα κανείς μέσα σ' ένα σπίτι, όπου μένει ένας άρρωστος. Είναι τόσο όληρο πράγμα ή άρρώστια. Γράψε μου.

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ

6 'Ιουλίου.

Πόσο λυπάμαι γιατί δεν μπορείς άκόμα νύκθης έδω, καλέ μου Λουδοβίκε. Μά προσκάθ' η σε νά τελειώσης, όλες αυτές τις ύποθέσεις, ή όποιες σε κρατούν εκεί. Εγώ, και σήμερα θά σου γράψω για μένα και για «Εκείνη». Μη θυμώνεις. Δεν μπορώ να σου γράψω για τίποτε άλλο. 'Αγαπούμαστε. Η λέξη «Σ' άγαπώ» είν' ε γραμμένη άμέτρητες φορές σε όλα τα γράμματα μου. Την πρώτη φορά που διάβασα την έρωτική της έσομολογή. Έλαψα. Δεν μπορείς να φαντασθής με τί τρυφερά και θελκτικά λόγια μου εξέφραζε την άγάπη της!... Πώς αισθάνεται τον έρωτα αυτή ή γυναίκα! Σε βεβαιώ ότι έγώ ό ποιητής δεν μπορώ να έκφρασθώ τόσο όμορφα όπως αυτή. Τί ευτυχής που είμαι! Σοφ έλα γράψε μου ένα πλάσμα τόσο ιδανικό!... 'Αν ήξερες τί μου γράφεις... Είναι άληθεια ότι μερικές της φράσεις μου φαίνονται λίγο μυστηριώδεις. Δεν καταλαβαίνω τί θέλει να πη μ' αυτές... 'Ισως να είναι ταραγμένη όταν μου γράφει.

Φωτοχ Σιμώνη! Φαίνεται ότι ή ζωή της δεν είναι καθόλου ρόδινη, και ή μόνη της χαρά είναι ή άλληλογραφία μας, ή άγάπη μας. Θέλω πεί να τη γνωρίσω και προσωπικά. Πρέπει, ναί! Πόσο καλύτερα θ' άγαπηθώμε άκόμα, όταν θά γνωρισθώμε. Ό χωρι-

σμός μας άρχίζει να μου γίνεται άδυνηρός. Είναι στιγμές που δεν μπορώ να ύποφέρω αυτό το μαρτύριο. Ναί, είναι ένα μαρτύριο!... Θέλω να την γνωρίσω, θέλω να ίδω τα μάτια της, το στόμα της. Θέλω να φιλήσω το χέρι που μου γράφει τόσο όμορφα λόγια. Δεν μπορώ να ύποφέρω πια όποτε το σπίτι μου. Ό Θεός να με συγχωρέσει! 'Ακόμα και ή Τερέζα μ' έννοχλεί. Είναι περσιόγιο, αλλά όλες ή άλλες γυναίκες μ' έννοχλούν τώρα και με περσιόγιο στα νύχια. Δεν ύπάρχει για μένα παρά μόνο ή Σιμώνη στον κόσμο.

Γράψε μου γρήγορα.

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ

15 Αύγουστου.

Τί φοβερό φίλε μου, τί φοβερό!... Η Σιμώνη, άχ!... Πάει, τελείωσε, δεν μου γράφει πια. 'Από τον καιρό που μου έκμισθηθήκα σε δύο-τρία γράμματα της, ότι μ' άγαπά, έπαψε πεί να μου γράφει. Τόσο άπότομα, τόσο άνέλεστα! Θεέ μου! Χτές μόνο πήρα ένα πολύ σύντομο γράμματά της. 'Επειτα από τόσο καιρό. Και δέ μου έλεγε παρά αυτά τί λίγα λόγια:

«Είπε προτιμώτερο να μην ιδω όδω με ποτέ. Δεν θά είμαστε ένδοξοί μένοι μαζί. Δεν μ' έκαταλάθε, δεν με μαγεύσατε, όχι! Και όμως σ' άγαπώ, όσο δεν άγάπησε καμιά καρδιά στον κόσμο. Χαίρετε! Φεύγω για πάντα και πολύ μακριά».

Αυτό ήταν όλο. Καμιά διεύθυνση, καμιά έλπίδα για νά την έναυθώ! Τί της έχω κάνει λοιπόν; Δεν μπορώ να καταλάβω. Εγώ την άγαπούσα σαν τρελλός.

«Ελα να με ίδης. Λυτήσου με!»

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ

27 Αύγουστου.

Σοφ γράφω βιαστικά. Κάτι θλιβερό μάς συμβαίνει. Η μικρή μου εξαδέλφη Τερέζα, αυτή ή όμορφη την όποιαν οί γονείς μου άγαπούν σαν κόρη τους, είναι πολύ άρρωστη, πεθαίνει... Φαίνεται ότι πάσχει ή καρδιά της. Για πόλη καιρό ύπέφερε, σερνόταν με την ψυχή στο στόμα. Τώρα πεί δεν βιάσται και έπεσε στο κρεβάτι. Όλο στο σπίτι είμαστε στενοχωρημένοι. 'Από την Σιμώνη δεν έχω καμιά είδηση πεί. Και ούτε γράφα στίχους. Πάει, χάθηκε το μόνο όμορφο μου όνειρο. Τί μελαγχολία! Τί άπελπίστος!

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ

30 Αύγουστου.

Α, Λουδοβίκε! Είναι φοβερό αυτό που έγινε... Είναι να χάσω τον νομ μου. Κλαίω σαν παιδί. Η Τερέζα πέθανε χτές, ύστερα από μιά μεγάλη άγονία. Σοφ είχα γράψει ότι είναι άρρωστη. Οί γονείς μου είναι κατακλιμένοι. Καί... 'Αχ, Θεέ μου!... 'Ακόμα δεν μπορώ να τό πιστέψω. Τη νύχτα, καθώς ή μητέρα μου κι' έγώ κοινοποιούσαμε το μικρό της γραφείο, βόγκηκε... Τί νομίζεις;... Τί!... Τα γράμματά μου, τους στίχους μου... Ναί, ήταν ή Τερέζα που μου έγραφε... Ήταν αυτή ή Σιμώνη! Πέθανε γιατί δεν μπορούσα νά την καταλάβω, λέθανε γιατί μ' άγαπούσε.

Αυτή τη στιγμή που σου γράφω είναι όμορφα μέσα, στο διαπλανό δωμάτιο έκταμένη στο νεκρικό της κρεβάτι, ντυμένη όλόλευκα και στεφανωμένη με

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΠΟΣ ΑΓΑΠΟΥΝ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

ΤΟΥ Α. ΝΕΓΑΝ

Σ' όλα τα μέρη του κόσμου, οι άνθρωποι άγαπούν... Σε όλη τη γή ή νέες καρδιές πάλλουν από έρωτα, με πουθενά, σε καμιά χώρα, δεν άγαπούν τόσο τρελλά, τόσο παράφορα, όπως στην Ισπανία...

Σ' άλλα μέρη, ένας νέος και μιά νέα μπορούν να κυττάζονται και να κοινοποιούνται, χωρίς όμως και να έρωτεύονται ή ένας τον άλλο. Στην Ισπανία όμως από την συνάντησή των βλέματων ενός όμορφου νέου και μιάς όμορφης νέας δεν είναι δυνατόν παρά να γεννηθί το φλογερό έρωτικό πάθος.

Μά και σε όποιονδήποτε άλλο μέρος του κόσμου κι' αν ζούσε ή 'Ινές, ή πεντάμορφη 'Ισπανίδα, πάλι θ' άναβε μ' ένα της βλέμμα τη φωτιά του έρωτα στις καρδιές αυτών που θά την κύτταζαν!

Η όμορφιά της ήταν άσυγκριτη... Ήγλη με σώμα όμορφό, με μαλλιά και ματιά μαύρα σαν τό σκοτάδι: τ' πιο πυκνό, με στόμα φλογερό σαν τριαντάφυλλο, με επιδερμίδα κεχριμπαρένια. Ήταν μιά από τις όμορφεστες κοπέλλες της πατρίδας της.

Όλοι οι νέοι ήταν έρωτευμένοι μαζί της, άλλ' αυτή δεν ένδοξαφερόταν, παρά για ένα μόνο, για τον Ματθαίο, το όμορφο παλληκάρι, που την άγαπούσε πιο παράφορα και πιο ζηλιακά απ' όλους.

Όλοι στην Ισπανία άγαπούν φλογερά, με ή άγάπη του Ματθαίου ήταν κάτι τρομερό. Ζήλευσε άκόμα και τον άέρα που άνιπνε ή άγαπημένη του και το χώμα που πετούσε. 'Αλλ' όλοι της, αν γυρίζε κάποτε να κυττάξ η ένα άλλο παλληκάρι! Της έκανε πικρά παθήματα και κάποτε την έβριζε.

Μά και ή 'Ινές, όσο πιο πολύ τη ζήλευσε και της μιλούσε με πάθος και θυμό ο Ματθαίος, τόσο περισσότερο τον άγαπούσε.

Η 'Ισπανίδα δεν άγαπούσε τους άνδρες με την πολύ τρυφερή και μαλακή καρδιά και τους άπαιτους τρόπους. Τους θέλουν παράφορους, άγρίους και δεσποτικούς. Είναι άληθινές γυναίκες και άγαπούν τους άληθινούς άνδρες. Θέλουν να νοιώθουν την κυριότητα του έρωτα και τη δύναμή του.

Μιά μέρα, ο Ματθαίος συνάντησε

άσπρα τριαντάφυλλα. 'Α, πόσο είναι όμορφα τώρα!... Δεν μου φαίνεται τώρα άσχημα, όπως ήταν ζούσε... Θεέ μου! Ποτέ δεν μπορούσα να φανταστώ ότι ή Τερέζα ήταν δυνατόν να νοιώθω και ν' άγαπά έτσι. Θά πάω πάλι να κλάψω και να προσευχηθώ σ' αυτή... Θά πάω να φιλήσω το χέρι της που μου έγραφε έκείνη τα γράμματα... Το μικρό της χέρι που είναι τόσο νεκρό, και άσπλετο, και δεν θά μου γράψει ποτέ πια...

ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ

στο δρόμο την 'Ινές ντυμένη όμορφα όπως ποτέ, με μεταξινό φόρεμα και μαύρο καπέλλο στο κεφάλι. Σ' αυτή της είχε κρεμασμένα χροιά μαύρα σκουλαρίκια κι' είχε στολισμένα με διαγυλίδια και βραχιόλια τα όμορφα της χέρια. Στο δεξί της χέρι κρεμούσε μιά μεγάλη βεντάλια από φτερά και στο άριστερό ένα αποκέτο.

— Πού πές; τη ρώτησε άπότομα ο Ματθαίος.

— Στις ταυρομαχίες, του άπάντησε εκείνη.

— Μονάχη σου; την έναρωτήσε.

— Πάω να πάω τις εξαδέλφες μου να πάμε μαζί! του άπάντησε ή 'Ινές.

— Δεν θέλω να πές ούτε μονάχη, ούτε με άλλους, της είπε τότε έπιτακτικά ο Ματθαίος.

Η 'Ινές χαμογέλασε και τον ρώτησε: «Γιατί;», ενώ ήξερε πολύ καλά για ποιο λόγο την έπαύθηκε ο Ματθαίος να πάει στις ταυρομαχίες.

— Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

«Γιατί, γιατί, της άπάντησε ή

— Θα τ' άξω στον ταυρομαχό Φίλιππο... Είμαι βέβαιος πως θά σκοτώσει τον ταύρο. Ό Φίλιππος είναι άνίκητος.

Ό Ματθαίος, άκούγοντας την άπάντησή της αυτή, άγρίωσε άκόμα περισσότερο και θέλησε ν' άρπάξ η το μπουκέτο από τα χέρια της 'Ινές. Αυτή όμως τον έσπρωξε. Τότε ο Ματθαίος σήκωσε το χέρι του και τη χτύπησε.

Η 'Ινές, φωνάζοντας άγρια, πέταξε το μπουκέτο της κατά γής κι' έσυρε τρέχοντας.

Μερικοί διαβάτες στάθηκαν και κύτταζαν περίεργοι. Ό Ματθαίος έκρυψε το πρόσωπό του στα χέρια του κι' έφυγε κι' αυτός.

«Τό χέρι το έρόσυλο, και τό καταραμένο που τόλμησε να σ' έχτυπήσει, έτσι έπρεπε να τιμωρηθί!»

Η 'Ινές, με καταλαβαίνοντας άκόμα, άνοίξε και το πακέτο, περίεργη να ιδή τί ήταν αυτό που της έστειλε ο Ματθαίος... Μόλις όμως το άνοίξε, κλονίστηκε σύγκοπη. Είδε μέσα ένα χέρι κομμένο. Ένα χέρι ματωμένο με δάχτυλα μακριά, στον παχέιο του όποιου έλαμπε ένα διαγυλίδιο με κόκκινη πέτρα.

Ήταν το χέρι του Ματθαίου, το δεξί του χέρι, το χέρι έκείνο με το όποιο είχε χτυπήσει την 'Ινές στο πρόσωπο και το όποιο είχε κόψει μαχαίρας του πάνω στη μετόπι του.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

πης. 'Αμέσως σηκώθηκε από το κρεβάτι της κι' έσπεξε ν' άνοίξη ό λότρειο, με την ιδέα πως ήταν ο Ματθαίος.

— Η Μαντόνα με λυπήθηκε, σκεφτόταν. Την παρακαλούσα όλη τη νύχτα και της έταξα τη διαμαντένια μου διαγυλίδιο. Αν μου ένασπείλει το Ματθαίο.

Μά δεν ήταν ο Ματθαίος. Ήταν ένας άγνωστος, ο όποιος της παράδωσε ένα πακέτο κι' ένα γραμματάκι με μέρους του φίλου της.

Η 'Ινές τ' άπρε και πήγε στην κάμαρά της. Άνοίξε το γράμμα και διάβασε τα λίγα αυτά λόγια που της έγραψε ο Ματθαίος:

«Τό χέρι το έρόσυλο, και τό καταραμένο που τόλμησε να σ' έχτυπήσει, έτσι έπρεπε να τιμωρηθί!»

Η 'Ινές, με καταλαβαίνοντας άκόμα, άνοίξε και το πακέτο, περίεργη να ιδή τί ήταν αυτό που της έστειλε ο Ματθαίος... Μόλις όμως το άνοίξε, κλονίστηκε σύγκοπη. Είδε μέσα ένα χέρι κομμένο. Ένα χέρι ματωμένο με δάχτυλα μακριά, στον παχέιο του όποιου έλαμπε ένα διαγυλίδιο με κόκκινη πέτρα.

Ήταν το χέρι του Ματθαίου, το δεξί του χέρι, το χέρι έκείνο με το όποιο είχε χτυπήσει την 'Ινές στο πρόσωπο και το όποιο είχε κόψει μαχαίρας του πάνω στη μετόπι του.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

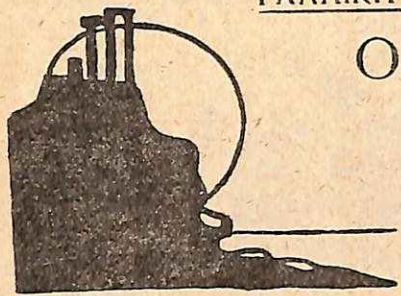
Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Η 'Ινές, άφου το κύτταξε λίγη ώρα με μάτια όρθανοίχτα από τον τρόμο και τη φρίκη, έφτυσε μιά μεγάλη κραυγή και λιποθύμησε.

Ο ΓΑΜΟΣ ΕΝΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

ΤΟΥ HENRY DE FORGE

Ἡ βαρὼν ντὲ Λουβίγκ πρὸς τὸν κ. Ροδέρτο Μενίλ, συγγραφέα.

Ὁραῖα μου ἀνεψιέ, Ἀρχίζοντας τὴν ἐπιστολὴ μου δὲν διαστῶ νὰ σὲ χαρακτηρίσω ὡς ἕνα τρέας καὶ νὰ σοῦ πῶ ὅτι χρειάζεται ἀπερὶαντὴ ἐπείκειν γιὰ νὰ μὴ σοῦ τραβήξω τ' αὐτὰ.

Συμπεριφέρεσαι, πράγματι, πρὸς τὴ γρηθὰ θεὰ σου μὲ τὸν πῶ ἀνταρκατικὸν τρόπο. Δὲν σὲ βλέπω πιά καθόλου. Κατὰ τὴν περασμένη πρωτοχρονιά, παρέλκεις νὰ μοῦ στειλῇς τὸ κουτί μὲ τὰ μαδρὸν γυαλίστρε, πού μὲ ἐστειλεις ἄλλοτε κάθε χρόνο. Ἀντίθετα, ὅχι: βέβαια γιὰ τὰ γυαλίστρε, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἀνταρκατικὴν ἐπείκειν σου.

Ἐπειτα ἀπὸ τρεῖς-τέσσερες ἀντήσεις σου νύχτες νὰ γράμμι καὶ κατέλκεις τέλος νὰ δεχθῇς μὴ πρόσκλησί μου σὲ γεῦμα. Ἀλλὰ στὸ γεῦμα αὐτὸ φανίσουν σὺ νὰ ἐπληττῇς τρυφερά. Καὶ ὅμως ἐγὼ εἶχα συγκεντρώσει ἐκείνη τὴ βράδυ στὸ σπίτι μου, ἐπειθὲς γιὰ σένα, τόσα γοητευτικὰ κορίτσια. Ἐπειτα ἐφυγες ἀπὸ τὴν δεκά μετ' ἡμέρας ὅτι ἤθελες νὰ διορθώσῃς τὰ δοκίμια τοῦ τελευταίου σου ἔργου.

Πρέπει νὰ παραδεχθῇς, ἀγαπητέ μου ἀνεψιέ, ὅτι οἱ συνδυασμοὶ μου ἀπογοητεύθηκαν λίγο μὲ τὴν ἀνταρκατικὴν σου. Ἐπὶ τὴν ἐπὶ συγγραφῆς τῆς μύθας καὶ ἡ γυναῖκες τραλίζουν γιὰ σένα. Φαντάζεσαι λοιπὸν τὴν ἀπελπισίαν τους!

Ἀπὸ τότε δὲν σὲ ξαναεἶδα πιά... Περίμενα, περμένα, ὡς ὅπου στὸ τέλος, ἀντιστοιχώντας μὴπως εἶσαι ἄρρωστος, ἔστειλα τὸν ὑπηρετὴ μου στὸ σπίτι σου γιὰ νὰ σοῦ φέρῃ νέα σου. Μὰ ὁ θυρωρὸς σου τοῦ ἀπάντησε ὅτι εἶχε πρὶν-τέσσερες ἡμέρας νὰ σὲ δῇ. Τότε ἐξελπίσθαι γιὰ νὰ σ' ἀνακαλύψω τὴν ἐξελπίσθαι σου καὶ φίλο σου ντὲ Ἐρμενόν, ὁ ὁποῖος μὲ μεγάλη δυσκολία μπόρεσε νὰ σὲ βρῇ μὴ νύχτα σ' ἕνα κέντρο πῆς μύθας, ὅπου συνπαίρξεις μὲ διάφορες καλλιτέχνιδες.

Προσάχλασε τότε τὸν ἀγγελιοφόρό μου νὰ συμπεριστῇ τὸ γλέντι σου καὶ ἦπαιτε μάλιστα ὅλοι σας στὴν ὑγεία τῆς πρὶν ἀνταρκατικῆς τοῦ κόσμου. Ὁ ντὲ Ἐρμενόν μὲ τὰ διηγήθηκα ὅλα αὐτὰ, μὰ νὰ εἶσαι βέβαιος πῶς δὲν σοῦ κρατῶ καθόλου χάριτα.

Ἄν σοῦ γράφω σήμερα, σοῦ γράφω ὅχι γιὰ νὰ σοῦ παραπονέθω, ἀλλὰ γιὰ ἄλλο σκοπὸ. Γι' αὐτὸ, σὲ παρακαλῶ, φωνῶ μὴ φορὰ σὺ ἀνταρκατικὴν τὴν ζωὴν σου καὶ ἄκουσέ με...

Ἀγαπητέ μου ἀνεψιέ, σὲ ἀγαπῶ πολὺ, μολοντὶ ἐντὶ μὲ περιφρονέω. Εἶσαι ὁ γυῖος τῆς ἀδελφῆς μου, τὴν ὁποία ἐλάτρευα καὶ ἄλλοτε, ὅταν ἦσαν μικροί, καθὼς πρὸς σὲ σὲ γυναικὰ μου, μὴ ἔκανες εὐτυχισμένη. Μὰ καὶ σήμερα πῶς μεγάλωσες

καὶ ἔγινες ὁ πῶ Παριζιάνος ἀπ' ὅλους τοὺς συγγραφῆς μας, ἐξακολουθῶ πάντα νὰ σ' ἀγαπῶ τὸ ἴδιο. Ἐξέω τί ἀξίζεις, καθὼς ἐπίσης ξέρω τὴν τέχνη καὶ τὴ λεπτότητα, μὲ τὴν ὁποία ἀναλύεις τὴν ἀνθρωπινὴ καρδιά. Οἱ πόνοι τῆς γυναικείας ζωῆς δὲν ἔχουν μυστικὸ γιὰ σένα. Σοῦ τὰ λέω ὅλα αὐτὰ, ἀγαπητέ μου ἀνεψιέ, γιὰ τὴν πρόθεσιν νὰ σὲ παγτώσω.

Τί: Νὰ σὲ παντρεύω!.. Τὸ πῶμα σὲ καταπλήσσει βέβαια!

Σίγουρα θὰ νοιώθῃς πῶς τραλίζω.

Καὶ ὅμως δὲν εἶμαι καμμιὰ ἀπ' αὐτὰς τῆς θεῆς πού ἔχουν τὴ μαγία νὰ παντρεύουν τοὺς ἀνθρώπους, καὶ δὲν θὰ ἔκανα, σοῦ ὀρκίζομαι, ποτὲ αὐτὴ τὴ σκέψιν, ἂν ἡ τύχη δὲν ἔβαζε στὸ δρόμο μου μὴ γυναικὰ τόσο ὑπέροχη, ὥστε εἶνε ζήτημα ἂν θὰ συναντήσω καὶ ἄλλη θεοὶ τῆς ζωῆς μου.

Ἐπειδὴ τὸ ἀριστοτέλεσμα αὐτὸ ἡ-

δανόρσοις μοναδικὴ γιὰ περὶ πῶς ἐρωτευμένους...

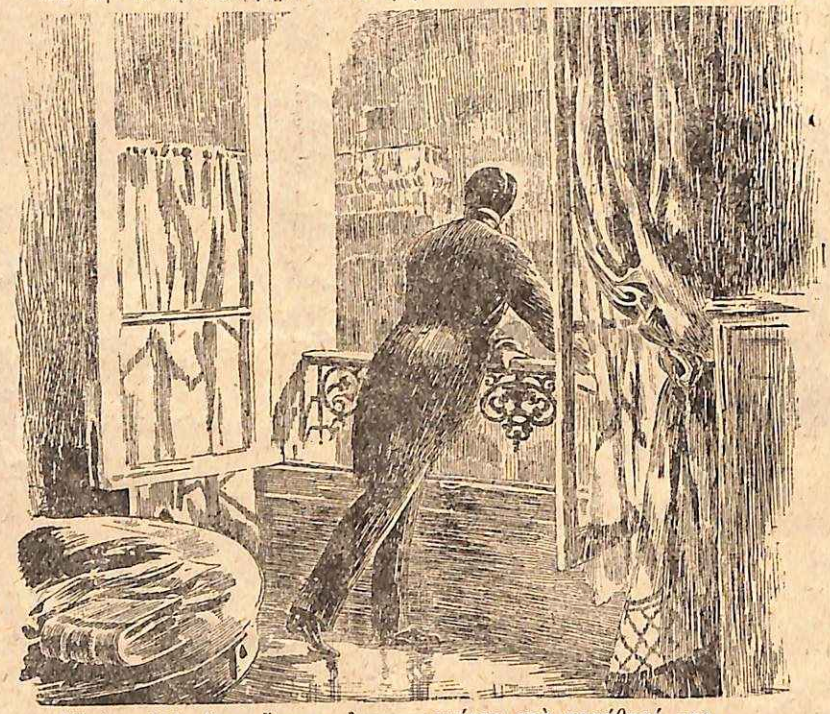
Περιμένοντας τὴν ἀπάντησίν σου, σὲ πῶμα ἡ θεὰ σου

ΒΑΡΩΝΗ ΝΤΕ ΛΟΥΒΙΓΚ

Ὁ κ. Ροδέρτος Μενίλ, συγγραφέας, πρὸς τὴν βαρὼν ντὲ Λουβίγκ.

Πολυαγαπημένη μου θεὰ, βρήκα πρὸ ὀλίγου τὴν ἐπιστολὴν σου καθὼς ἐγύρισα ἀπὸ τὸ θέατρο. Ἦταν ἀργά, μὰ ἔγω ἡ νύχτα ἦταν τόσο ὑπέροχη, ὥστε εἶχα τὸ καλύτερο κέφι τοῦ κόσμου. Μόλις εἶδα τὸ γράμμα σου, τὸ φάκελλο, χάριτκα ὑπερβολικά.

Διάβασα τὴν ἐπιστολὴν σου μονομιάς, χωρὶς νὰ σταθῶ καθόλου. Ἐμφανίστηκε λίγο στὴν ἀρχή, μὰ γρήγορα ἡ ἐκπληξίς μου μετεβλήθη σὲ συγκίνησι. βλεπόντας τὸ ἐνδιαφέρον σου γιὰ τὴν εὐτυχία μου. Ἐξ ἄλλου μὴ μιλούσατε γιὰ τὸν ἔρωτα μὴ;

Ἐπὶ πολλὴ ὥρα ἔμεινα ἀκουμπισμένος στὸ παράθυρό μου, βυθισμένος σὲ σκέψεις...

ταν ἐλεύθερο, σκέπτηκα ἀμέσως ἐσένα...

Τὴν ξέρεις ἄλλωστε... Καθόταν στὰ δεξιά σου ὅταν γενοῦνται σπῆτι μου. Θυμῶμαι τὴν: Μάτια γυάλιζαν, μαλλιά ἐκείνη καὶ φωνὴ μελωδική. Ὅσο γιὰ τὰ ψυχικὰ προτερήματά, ἀνακαμδάνω ἐγὼ κάθε εὐθύνη. Ἡ οἰκογένειά της εἶνε πρῶτης τάξεως καὶ ἡ ποίκα της μεγάλη...

Ὁρεῖλιν νὰ προσθέσω ὅτι ἡ νέα αὐτὴ εἶνε ἐρωτευμένη μαζὶ σου. Ἐν νὰ βρῶ μάλιστα ἦρθε καὶ αἰώνισες καὶ μὴ ἐξομολογήθηκε ὅτι δὲν θὰ παντρευόταν ποτὲ κανέναν ἄλλο ἐκτός ἀπὸ σένα.

Τώρα ἐγὼ ἐξεπλήρωσα τὴν ἀποστολὴν μου. Ἐὰν μπορεῖς νὰ κάνῃς ὅτι θέλεις... Ἐν πάσῃ περιπτώσει σου λέω ἀπὸ τώρα ὅτι, ἂν τὴν παντρευθῇς, θὰ σοῦ κάνω ὡς γαμήλιον δῶρο τὸν πύργο μου τῆς Τουρνέλ, ὅπου σοῦ ἄρσες τόσο ἄλλοτε νὰ κυνηγᾷς καὶ ὅπου ὑπάρχει μὴ θανασιάζου

ἀξέριστος νέας, τὴν ὁποία θυμῶμαι περιφρατὰ καὶ τίποτε δὲν μὲ συγκινεῖ περισσότερο ἀπὸ τὸ νὰ κατάνω τέτοιους ἔρωτες.

Ἐπὶ πολλὴ ὥρα ἔμεινα ἀκουμπισμένος στὸ παράθυρό μου, παραδομένος σὲ σκέψεις καὶ κατὰζόντας ἀφ' ὁρισμένης τῆς νυχτερινῆς κίνησιν τοῦ Παρισιῦ.

Καθὼς ἦμουν βυθισμένος σὲ σκέψεις μου, ξαναβλέπα μὲ τὴ φαντασίαν μου τὴ χαριτωμένη γειτονισσά μου στὸ τραπέζι σου μὲ τὰ βασιλῆ της μάτια καὶ τὰ ὄρατα της μαύρα μαλλιά. Ὁ, ἀσφαλῶς αὐτὴ ἡ γυναῖκα δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ἡ σύζυγος τοῦ ἀνεψιῦ σου καὶ θὰ σὰς ἐξηγήσω ἀμέσως μὲ κάθε εὐκαιρία τὸ γιὰτί.

Ἰσχυρίζεσαι πῶς ἔχω ταλέντο καὶ πῶς γράφω ἔργα εὐκρινῆ καὶ συγκινητικά. Ἡ φίλες σας, μὴ φαίνεται, σκέπτονται ὅπως καὶ ἐσεῖς καὶ κατὰ τῆς ἡμέρας τῶν δεξιότησεών σας, παρὼντας τὸ πῶμα τους, μὲ ἐγκωμιάζουν

σὲ ὅλους τοὺς τόνους. Μὰ οὐτα σεις, οὐτα αὐτὲς, δὲν ἀνταρκατικῶς ποτὲ πῶς ὁ Ροδέρτος Μενίλ, ὁ μυθιστοριογράφος, γράφει τὰ ἔργα του;...

Ἡ ἐφημερίδες ἔγραψαν σχετικῶς ὅτι ἀφίνω τὴν πέννα μου νὰ τρέχῃ σύμφωνα μὲ τὴ διάθεσιν τῆς ρομαντικῆς μου φαντασίας. Ἐχοντας λοιπὸν αὐτὸ ὅπ' ὀφείλεις, θὰ νομίζετε ὅτι δὲν μοῦ χρειάζεται παρὰ μὴ πέννα, χειρόγραφο καὶ δὴ γλυκὰ μάτια γιὰ νὰ δημιουργῶ...

Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶνε ἀλήθεια. Ὁ λοι μὴ ἔχουν παρεξηγήσει. Δημιουργῶ τὰ ἔργα μου βασιζόμενος σὲς ἀνταρκατικὰς μου καὶ στὸν ἀνθρώπινον πόνο, στὸν πόνο τὸ δικό μου δηλαδή.

Σὰς ἔξαναίξω, ἀγαπητὴ μου θεὰ, αὐτὰ πῶς εἶμαι: Λέω: Ἀγνοεῖτε λοιπὸν ὅτι ἡ δόξα κερδίζεται μονάχα μὲ τὸ ἔσθικισμα, μὲ τὸ κούρελλισμα τῆς ἴδιας αὐτῆς καρδιάς;

Καὶ ὅμως τίποτε πρὸ ἀληθινὸ ἀπ' αὐτοῦ. ὅπως ἐπίσης εἶνε ἀληθινὸ τὸ ὅτι: ἐγὼ ἀγαπῶ τὴ δόξα, γιὰτί ἀποτελεῖ ἀλόκληρὴ τὴ ζωὴν μου...

Ἐγὼ ἔχω ἀφοσιωθεί ἀλόκληρο, στὴν τρομερὴ θυσία νὰ σπουδάζω τὸν ἔρωτα, νὰ μελετῶ τὴν πληγὴν σου καὶ τὰ τραύματά σου ἀπάνω στὸν ἴδιον τὸν ἐκτὸς μου, σὺ ὅπως γιὰτὸς πού αὐτοπειραματίζεται γιὰ νὰ εἶνε βέβαιος ὅτι δὲν πέφτει ἐξ...

Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἡ ζωὴ μου εἶνε γεμάτη ἀπὸ ἐρωτικὸς δεσμός καὶ παύεται ἀπὸ σκάνδαλα γιὰ τὰ ὁποῖα μιλάει ὁ κόσμος.

Ναί, ἔχω δώσει τὴν καρδιά μου στὸν ἔρωτα παραπάνω ἀπὸ εἰκοσι φορές καὶ συχνὰ ἔχω ὑποφέρει γι' αὐτό. Ἐπει γινώρισα ὅλους τοὺς ἐνθουσιασμούς σου, ὅλες τῆς δόξης σου, ὅλους τοὺς σπαραγμούς σου καὶ ἔτσι δημιουργήσα τὰ ἔργα μου, τὰ ὁποῖα πολλοὶ λένε ἀριστουργήματα.

Ἐσεῖς ὅμως θέλετε νὰ μὲ παντρεύετε, νὰ μὲ τραβήξετε δηλαδή ἀπὸ τὴ ζωὴ αὐτὴ καὶ νὰ μοῦ δώσετε τὴν εὐτυχία τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς.

Μὰ αὐτὸ θὰ ἦταν τὸ ἴδιο σὺν νὰ κατέστρεφα τὴ σταδιοδρομίαν μου, σὺν νὰ ἀπεινώνω τὴ δόξα μου... Κι' ἐξ ἄλλου τί θὰ χρειάζεσθαι ἡ σύζυγός μου μὴ καρδιά σὺν τῇ δικῇ μου, πού δὲν ἔχει πῶς καμμιὰ ἀγνότητά, ἀλλ' εἶνε γυμνοκαμμένη στὸν ἔρωτα...

Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους πρέπει νὰ πείσετε τὴ μικρὴ σας φίλιν νὰ πᾶσιν καὶ νὰ συλλογίζεσθαι. Διηγήθητε τῆς τὴν ἀλήθειαν, ἂν θέλετε. Τὴ ζωὴν μου, ἐξ ἄλλου, τὴν ξέρει ὁ κόσμος.

Πρὸ πάντων δὲν θέλω νὰ εἰσθῇ, ἀγαπητὴ μου θεὰ, θυμωμένη μαζὶ μου... Συγχωρεῖτε με γιὰ τὴν παρὰ λειψί μου τῆς Πρωτοχρονιάς καὶ σὰς ὑπόσχομαι νὰρθῶ στὴν πρώτη συνάντησίν σου ὅτι ἔχετε σπῆτι σας... Φροντίστε μόνο νὰ μὴ εἶνε σ' αὐτὴ ἡ μικρὴ σας φίλιν πού μοῦ προσρίζετε...

Θὰ ἀπογοητευθῇ πολὺ μαζὶ μου καὶ ἐγὼ θὰ νοιώσω βαθυτάτη λύπη στὴν καρδιά μου...

Ὁ ἀνεψιός σας πού σὰς ἀγαπάει πάντοτε

ROBERTO MENIA

ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΙΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΡΙΚΗΣ

ΟΙ ΤΡΟΜΕΡΟΙ ΛΗΣΤΑΙ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

Στὰ τρομερά κάτεργα τῆς Αὐστραλίας. Ἡ σκληρὴ ζωὴ τῶν καταδικῶν. Τί ἔκαναν γιὰ ν' ἀποκτήσουν τὴν ἐλευθερίαν τους. Ἡ τρομερὴ σιτοδεία τοῦ 1803. Οἱ κατάδικοι ἀπελευθερώθηκαν γιὰ νὰ μὴ πεθάνουν τῆς πείνας. Πῶς οἱ κατάδικοι μετεβλήθησαν σὲ ληστὰς. Ἡ φρικτὴς τιμωρία τοῦ προδότη. Τὸ μαρτύριο τῶν κόκκινων μηρυγκιών. Τὰ κατεβάρματα τοῦ ληστήρχου Μικ Χόου. Ἡ ἀρπαγὴ τῶν γυναικῶν τῶν μαύρων. Ἡ «Μαύρη Μαρία». Ὁ θάνατος τοῦ Μικ Χόου, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Α'.

Κατὰ τὸν περασμένο αἰῶνα, οἱ Ἀγγλοὶ συνήθιζαν νὰ στέλνουν στὴν Αὐστραλίαν ἢ μᾶλλον στὰ τρομερά κάτεργα πού εἶχαν συστήσῃ στὴ μακρινὴ αὐτὴ ἀποικία τους, ὅλους σχεδὸν τοὺς καταδικῶν των. Μεταξὺ αὐτῶν μάλιστα, ἦσαν καὶ μερικοὶ οἱ ὁποῖοι, γιὰ τὶς πράξεις γιὰ τῆς ὁποῖας εἶχαν καταδικασθεῖ, θὰ ἐτιμωροῦντο σήμερα μόνον μὲ μερικὰς ἐβδομάδας φυλακίσεως.

Μέσ' στὰ κάτεργα τῆς Αὐστραλίας καὶ πρὸ πάντων στὸ κάτεργο τοῦ Νόρφολκ, τὸ ὁποῖο ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ χειρότερη φυλακὴ τοῦ κόσμου, ἡ ζωὴ ἦταν τόσο φρικτὴ, τόσο σκληρὴ, ὥστε οἱ κατάδικοι πέθαιναν κατὰ δεκάδες. Γι' αὐτὸ, οἱ δυστυχισμένοι αὐτοὶ ἄνθρωποι δὲν σκεφτόντουσαν τίποτε ἄλλο, νύχτα καὶ μέρα, παρὰ πῶς νὰ δρασκετεύουν καὶ νὰ καταφύγουν σ' ἀέραντα καὶ παρθένα δάση τῆς μεγαλονήσου ἢ στὰ ἄλλα γειτονικά νησιά.

Ἐτσι καθεὶ τόσο, σὲς φυλακὲς τῆς Αὐστραλίας, λαβαῖναν χώραν ὁμαδικὰς ἀποδράσεις καταδικῶν.

Οἱ περισσότεροι ὅμως ἀπ' τοὺς ὁμαδικὰς, προσπαθώντας νὰ φτάσουν σὲ καμμιὰ νήσιν τῆς Ὠκεανίας, πνιγόντουσαν μέσ' στοὺς τυφῶνες πού δέρονταν τὰ μακρινὰ αὐτὰ πελάγη ἢ κατεβροχίζοντο ἀπὸ τοὺς πενινασμένους συντρόφους των. Ἄλλοι πάλι ἐνοκόντουσαν μὲ τοὺς ἰθαγενεῖς καὶ σχηματίζαν μὲσ' τοὺς ληστρικὰς συμμορίες, ἡ ὁποῖες λεηλατοῦσαν τὶς διάφορες ἀγροικίες καὶ ἄλλοι τέλος μισοπεθαμένοι ἀπ' τὴν κόπωση καὶ τὴν πείνα, ἔξαναγύριζαν πάλι στὰ κάτεργα, ὅπου τοὺς ἐπεριμέναν ἡ τρομερώτερος τιμωρία. Τὸς ἐμαστίζοναν μέχρις αἵματος καὶ τοὺς φόρτωναν μὲ ἀλυσίδες στὰ χεῖρα καὶ στὰ πόδια ἐπὶ ἕνα ἀλόκληρο χρόνο...

Αὐτὸ ὅμως πού συνέτελεσε, ὥστε ἡ Αὐστραλία νὰ μεταβληθῇ σ' ἕνα ἀπέραντο ληστρικὸ ἄντρο ἦταν ἡ τρομερὴ σιτοδεία πού ἐθέρισε κατὰ τὸ 1803 τὴν ἐπαρχίαν τῆς Τασμανίας. Ἡ πείνα ἦταν τόσο, ὥστε ὁ Ἀγγλὸς Διοικητὴς τῆς μεγαλονήσου, βλέποντας πῶς οἱ κατάδικοι πέθαιναν καθημερινῶς κατὰ δεκάδες, ἀναγκάστηκε νὰ τοὺς ἀφήσῃ προσωρινῶς ἐλευθέρους. Προηγουμένως τοὺς συμφοῦνεν νὰ σκεπάζοντο μὲσ' στὰ δάση καὶ νὰ ἐπιδοθοῖν, γιὰ νὰ ζήσουν, στὸ κινεῖν τῶν καγκουρού καὶ ἄλλων ζώων.

Ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ ἐφάρσαν τράφημα ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν, ὁ κινεζικὸς τῆς συμμορίας του μὲ μὴ περὶ πολλοῦ τῆς χώρας ἔστειλε ἀγγελιοφόρους πρὸς ὅλες τῆς διευθύνσεις γιὰ νὰ ἐλθοῦντοὺν τοὺς καταδικῶν τους, ἔξαναγύρισαν σὲς φυλακὲς τους...

Ἐλάχιστοι ὅμως ἀπ' αὐτοὺς ἔξαναγύρισαν. Οἱ περισσότεροι εἶχαν σινη-

θῆσει ἐντομιεταξὺ νὰ ζοῦν ἀπὸ τὸ κινεῖν τους καὶ προτίμησαν, ὅπως ἦταν ἄλλωστε φυσικὸ, στὴν ἐλευθερίαν τους ἀπὸ τὴν φρικτὴν ζωὴ τοῦ κατέργου. Ἐνὰς μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς, ὀνομαζόμενος Βιτεχίντ, εἶχε καταρτίσει μὴ μεγάλη συμμορία, ἡ ὁποία ἐλήστανε τὶς ἀπομονωμένες ἀγροικίες τοῦ Χόβαρτ—Τόουν. Ἡ Διοίκηση τῆς νήσου τὸν ἀπεκέρχισε τότε ἀντὶ μεγάλου ποσού. Μὰ ὁ Βιτεχίντ δὲν ἦταν ἀπὸ τοὺς ληστὰς πού πιάνονται εὐκολα. Ἐλάμβανε ὅλα τὰ μέτρα του καὶ τιμωροῦσε σκληρὰ καὶ παραδειγματικὰ ὅσους ὑποψαζόταν ἀπὸ τῶς ἤδελαν νὰ τὸν σκοτώσουν...

Ἐπει, μὰ φορὰ πού ὑποψιάστηκε κάποιον ἀπ' τὰ μέλη τῆς συμμορίας τὸν ὀνομαζόμενον Τζὼν Χόπκινς, πῶς ἤθελε νὰ τὸν παραδώσῃ σὲς ἀρχές, τὸν ἔπιασε, τὸν ἔδεσε σὲ στή ρίζα ἐνὸς δέντρου, καὶ ἀφού τοῦ γύμνωσε τὰ πόδια, τοῦ φόρεσε ἕνα ξυγάρυ μπόττες πλατεῖες καὶ ψηλές, γεμάτες ἀπὸ τρομερὰ κόκκινα ἀγκυρώματα τῆς Αὐστραλίας, τὰ ὁποῖα οἱ ἰθαγενεῖς ὀνομάζουν «μπαν-τῆγκ».

Τὰ μηρυγκία αὐτὰ ἔχουν ἐντὶ ἑκατοστομίων μῆκος καὶ τὸ δάγκυμά τους εἶνε τρομερὸ, φρικτὸ, ἀντίφορο καὶ προκαλεῖ τὸ θάνατο ἔπειτα ἀπὸ ἀνώνια πού βασταί ὄρες ὁλόκληρες. Τὸ πρῶτο ἐργὸν δὲν σχετιζόταν ἐντὶ τὰς ἐμπονητῆς δὲν παύουν τὰ δάγκυμά τους παρὰ ἀφού σκάσουν!...

Ἐπὶ ὁχτὸ ἀλόκληρες ὥρες, ὁ δυστυχισμένος Χόπκινς, ὀρθαίως φοιτῶν, δεμένος στὸ δέντρο καὶ νοιώθοντας τὰ κεντριά χιλιάδων μηρυγκῶν νὰ μπαίνουν σὲς σάρκες του. Ὅταν δὲ ἐπὶ τέλους πέθανε, τὸ κορμὶ τοῦ ἀλόκληρου εἶχε μεταβληθῇ σὲ μὴ μεγάλη πλῆγη!...

Ἐπειτα ἀπὸ λίγο καιρὸ, ὁ Βιτεχίντ σκοτώθηκε κατὰ τὴν διάρκεια μᾶς συμπλοκῆς τῆς συμμορίας του μὲ μὴ περὶ πολλοῦ τῆς χώρας ἔστειλε ἀγγελιοφόρους πρὸς ὅλες τῆς διευθύνσεις γιὰ νὰ ἐλθοῦντοὺν τοὺς καταδικῶν τους, ἔξαναγύρισαν σὲς φυλακὲς τους...

Ἐλάχιστοι ὅμως ἀπ' αὐτοὺς ἔξαναγύρισαν. Οἱ περισσότεροι εἶχαν σινη-

θῆσει ἐντομιεταξὺ νὰ ζοῦν ἀπὸ τὸ κινεῖν τους καὶ προτίμησαν, ὅπως ἦταν ἄλλωστε φυσικὸ, στὴν ἐλευθερίαν τους ἀπὸ τὴν φρικτὴν ζωὴ τοῦ κατέργου. Ἐνὰς μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς, ὀνομαζόμενος Βιτεχίντ, εἶχε καταρτίσει μὴ μεγάλη συμμορία, ἡ ὁποία ἐλήστανε τὶς ἀπομονωμένες ἀγροικίες τοῦ Χόβαρτ—Τόουν. Ἡ Διοίκηση τῆς νήσου τὸν ἀπεκέρχισε τότε ἀντὶ μεγάλου ποσού. Μὰ ὁ Βιτεχίντ δὲν ἦταν ἀπὸ τοὺς ληστὰς πού πιάνονται εὐκολα. Ἐλάμβανε ὅλα τὰ μέτρα του καὶ τιμωροῦσε σκληρὰ καὶ παραδειγματικὰ ὅσους ὑποψαζόταν ἀπὸ τῶς ἤδελαν νὰ τὸν σκοτώσουν...

Ἐπει, μὰ φορὰ πού ὑποψιάστηκε κάποιον ἀπ' τὰ μέλη τῆς συμμορίας τὸν ὀνομαζόμενον Τζὼν Χόπκινς, πῶς ἤθελε νὰ τὸν παραδώσῃ σὲς ἀρχές, τὸν ἔπιασε, τὸν ἔδεσε σὲ στή ρίζα ἐνὸς δέντρου, καὶ ἀφού τοῦ γύμνωσε τὰ πόδια, τοῦ φόρεσε ἕνα ξυγάρυ μπόττες πλατεῖες καὶ ψηλές, γεμάτες ἀπὸ τρομερὰ κόκκινα ἀγκυρώματα τῆς Αὐστραλίας, τὰ ὁποῖα οἱ ἰθαγενεῖς ὀνομάζουν «μπαν-τῆγκ».

Τὰ μηρυγκία αὐτὰ ἔχουν ἐντὶ ἑκατοστομίων μῆκος καὶ τὸ δάγκυμά τους εἶνε τρομερὸ, φρικτὸ, ἀντίφορο καὶ προκαλεῖ τὸ θάνατο ἔπειτα ἀπὸ ἀνώνια πού βασταί ὄρες ὁλόκληρες. Τὸ πρῶτο ἐργὸν δὲν σχετιζόταν ἐντὶ τὰς ἐμπονητῆς δὲν παύουν τὰ δάγκυμά τους παρὰ ἀφού σκάσουν!...

Ἐπει, μὰ φορὰ πού ὑποψιάστηκε κάποιον ἀπ' τὰ μέλη τῆς συμμορίας τὸν ὀνομαζόμενον Τζὼν Χόπκινς, πῶς ἤθελε νὰ τὸν παραδώσῃ σὲς ἀρχές, τὸν ἔπιασε, τὸν ἔδεσε σὲ στή ρίζα ἐνὸς δέντρου, καὶ ἀφού τοῦ γύμνωσε τὰ πόδια, τοῦ φόρεσε ἕνα ξυγάρυ μπόττες πλατεῖες καὶ ψηλές, γεμάτες ἀπὸ τρομερὰ κόκκινα ἀγκυρώματα τῆς Αὐστραλίας, τὰ ὁποῖα οἱ ἰθαγενεῖς ὀνομάζουν «μπαν-τῆγκ».

Τὰ μηρυγκία αὐτὰ ἔχουν ἐντὶ ἑκατοστομίων μῆκος καὶ τὸ δάγκυμά τους εἶνε τρομερὸ, φρικτὸ, ἀντίφορο καὶ προκαλεῖ τὸ θάνατο ἔπειτα ἀπὸ ἀνώνια πού βασταί ὄρες ὁλόκληρες. Τὸ πρῶτο ἐργὸν δὲν σχετιζόταν ἐντὶ τὰς ἐμπονητῆς δὲν παύουν τὰ δάγκυμά τους παρὰ ἀφού σκάσουν!...

Ἐπει, μὰ φορὰ πού ὑποψιάστηκε κάποιον ἀπ' τὰ μέλη τῆς συμμορίας τὸν ὀνομαζόμενον Τζὼν Χόπκινς, πῶς ἤθελε νὰ τὸν παραδώσῃ σὲς ἀρχές, τὸν ἔπιασε, τὸν ἔδεσε σὲ στή ρίζα ἐνὸς δέντρου, καὶ ἀφού τοῦ γύμνωσε τὰ πόδια, τοῦ φόρεσε ἕνα ξυγάρυ μπόττες πλατεῖες καὶ ψηλές, γεμάτες ἀπὸ τρομερὰ κόκκινα ἀγκυρώματα τῆς Αὐστραλίας, τὰ ὁποῖα οἱ ἰθαγενεῖς ὀνομάζουν «μπαν-τῆγκ».

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Η ΖΗΛΕΙΑ

βαρῶνος ντῆξ Ούσσω ζοῦσε, πρὸ εἰκοσιδύο χρόνων, στὸν πύργο του τοῦ Μοντ-ὠ-Φέιγ. Δὲν ἔδωκε ποτὲ ζῶν, δὲν δὲ ἔχονταν κανένα κ' ἐξυπηρετεῖτο ἀπὸ ἓνα ἀνδρόγυνον ὑπηρετῶν, ἀπ' τοὺς ἐποίους ἡ γυναῖκα τοῦ χρησίμευε ὡς μαγιστρίτσα κ' ὁ σύζυγος ὡς καμπαριέρης.

Ὅλοι ἤξεραν πὼς ὁ βαρῶνος εἶχε ἓνα παιδί, μὰ τὸ παιδί αὐτὸ δὲν εἶχε ἔρθε ποτὲ στὸν πύργο. Εἶχε γεννηθεῖ στὸ Παρίσι καὶ τὸ εἶχαν βάλει ἐκεῖ σὲ μιὰ παρὰμνια. Ἡ μητέρα του εἶχε πεθάνει κατὰ τὸν τοκοτῆ.

Ἐλεγαν μάλιστα σχετικῶς, ὅτι ὁ βαρῶνος τὸν ὁποῖο εἶχε πληῖσει ὁ δυνήτης ὁ θάνατος τῆς συζύγου του, δὲν μπορούσε νὰ συχωρέσει τὸ παιδί του, γιατί εἶχε γίνει αἰτία τῆς συμφορᾶς αὐτῆς. Εἶχε κάνει ὅμως γι' αὐτὸ ὅ,τι ἔπρεπε νὰ κάνει ἕνας καλὸς πατέρας. Τὸ εἶχε ἀναβρέψει καὶ τὸ εἶχε σπουδάσει καὶ ἔπειτα το παρυσίασε μόνος του στὸν κόσμο. Τοῦ εἶχε χρηστήσει ἓνα κανονικὸ εἰσόδημα, ἀνάλογο πρὸς τὴν περιουσία του. Μὲ ἀπὸ τὸν καὶ πρὸς γεννήθηκε, ἐδῶ δηλαδή καὶ εἰκοσι δύο χρόνια, ἦταν ζήτλημα ἂν τὸ εἶχε δεῖ πέντ' ἔτη φορὲς καὶ μὲ δυσκολία θὰ τὸ ἀναγνώριζε, ἂν τὸ ἔβλεπε ἔξωθεν.

Ὁ βαρῶνος ἦταν πολὺ πλούσιος, ἔκανε μεγάλους ἐπιτηδεύματα, καὶ τέσσερες φορὲς τὸ μήνα, ὁ ἐφημέριος τῆς γειτονικῆς ἐκκλησίας ἔκανε, κατ' ἐντολή του, λειτουργίες γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς τῆς συζύγου του, ἡ ὁποία, καθὼς εἶπε ὁ ἴδιος, βρισκόταν στὸ Πουγκνιτόριο.

Ἡ τελευταία αὐτῆς λεπτομέρεια ἔκανε τὸν καθένα νὰ υποθέτῃ ὅτι, μέσα στὴ θλίψη τῆς χρείας του, ὁ βαρῶνος διατηροῦσε τὴν ἀνάμνησι μερικῶν παραλείψεων τῆς βαρὸννης πρὸς τὴ συζύγου πίστι. Ἡ βαρὸννη ἦταν πολὺ ὀρεκία καὶ ἠγνίστα Παριζιάνα. Ἐνα πορτραῖτο τῆς, ποὺ δὲν ἔφτανε ποτὲ ἀπὸ τὸ γραφεῖο τοῦ συζύγου τῆς, τὸ ἔδειχνε αὐτὸ πολὺ καλὰ. Μὰ ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁ βαρῶνος τὴν εἶχε συχωρέσει γιὰ τίς παραλείψεις τῆς αὐτῆς καὶ δὲν ἦταν ἀσφαλῶς αὐτὸς ὁ λόγος ποὺ δὲν ἤθελε νὰ ἔχῃ κοντὰ του τὸ γιοῦ του.

Ὁ βαρῶνος, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἦταν καὶ ἕνας περίφημος σοφός. Πολὺς ἀνθρωπολογικὸς ἑταίριος τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ τὸν εἶχαν ἀνακηρύξει ἐπίτιμο μέλος τους κ' ὅλοι ἐξεδίκαζαν τίς σχετικὲς του μελέτες. Ὅλες σχεδὸν τίς ὥρες του τίς περνοῦσε μελετώντας καὶ γραφοντας στὸ γραφεῖο του.

Μὲ μέσα, ὁ βαρῶνος ἔλαβε ἀπ' τὸ Παρίσι μιὰ ἐπιστολή, ἡ ὁποία τὸν ἐτάραξε πολὺ. Ἡ ἐπιστολή αὐτὴ προερχόταν ἀπὸ τὸ γιοῦ του κ' ἔγραφε: «Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, ἀγαπητέ μου πατέρα, πὺ συγκαταστήκατε στὸ γάμο μου. Ἡσυχάζετε!... Ἡ νύα, τὴν ὁποία πατρεῖνός μου, εἶπε τόσα κα-

λῆ, δύο καὶ ὅραία. Μπορεῖτε νὰ ἐνλογήσετε τὴν ἐνωσί μας, χωρὶς κανένα φόβο... Δὲν θάρρητε στὸ Παρίσι γιὰ τὸ γάμο...»

Μετέβησαν οὖν δύο συμβολαιογράφους τίς ὁδηγίες σας σχετικῶς μετὰ τὴν παρουσίαν ποὺ μοῦ παραχωρεῖτε. Πρέπει νὰ σὰς εὐχαριστήσω καὶ γι' αὐτό, γιατί δὲν φανταζόμουν ποτὲ πὼς εἶμαι τόσο πλούσιος.

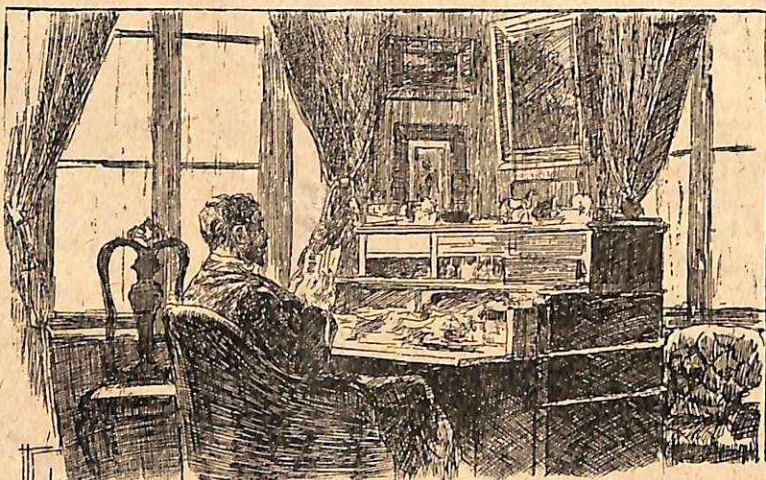
Σὰς ἀσπάζομαι

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΝΤΕΖ ΟΥΣΣΩ

Υ. Γ. Σὰς παρακαλῶ, ἀγαπητέ μου πατέρα, γιὰ νὰ μὲ διευκολύνετε στὴ σύνταξι τῶν πιστοποιητικῶν τοῦ γάμου μου, νὰ μοῦ πῆτε σὲ ποῦ δημαρχεῖο νὰ πάω γιὰ νὰ πάρω ἓνα πιστοποιητικὸ θανάτου τῆς μητέρας μου...»

Ἡ ἐπιστολή αὐτή, ὅπως εἶπαμε, προκαλεῖτο στὸ βαρῶνον ἐξαιρετικὴ ταραχή. Τὴ διάβασε καὶ τὴν ξαναδιάβασε καὶ πέρασε μιὰ ὀλόκληρη ἡμέρα, χωρὶς νὰ μπορέσῃ νὰ συντάξῃ τὴν ἀπάντησί του.

Ὁ γέρο-ὑπηρετῆς του, βλέποντας

Ὅλες του εἰς ὥρες τίς περνοῦσε μελετώντας καὶ γραφοντας στὸ γραφεῖο του.

τὴν ταραχή του, ἐτόλμησε καὶ τὸν ἐρώτησε τί ἔχει. Τὸ ἴδιο ἔκανε κ' ἡ γοργὰ ὑπηρετρίτσα, βλέποντας ὅτι εἶχε κοπῆ ἔξωθεν ἡ ὕψος τοῦ κυρίου τῆς. Ὁ σοφὸς βαρῶνος δὲν εἶχε κανένα μουσικὸ ἀπ' τοὺς ὑπηρετῆς του καὶ τοὺς ἔδειξε τὴν ἐπιστολή. Αὐτοί, μόλις τὴν εἶδαν, ἀλλάξαν ἔκφρασι ἀπὸ τὸν τρόπου...

Τέλος, ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες μετὰ τὴ λήψι τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς, ἡ ὁποία φαινομενικῶς ἦταν τόσο ἀπλή καὶ ἡ ὁποία εἶχε προκαλέσει ἓνα τόσο τόσο μουσικὸν ὁ βαρῶνος, ποὺ δὲν εἶχε κοιμηθεῖ καθόλου στὸ διδαστήριον αὐτό, τηλεγραφοῦσε ἐπειγόντως στὸ γιοῦ του:

«Εἶλα. Σὲ περιμένω».

Ὁ νεαρὸς Θεόφιλος ἔτρεξε ἀμέσως στὴν πόλιν τοῦ πατέρα του. Ὁ βαρῶνος τὸν δέχθηκε μὲ συγκίνησι πρᾶγματι καὶ εἰλικρινῇ καὶ ἀφοῦ κλείστηκε μὲ τὸν μὲς στὴ βιβλιοθήκη του, τοῦ εἶπε:

— Παιδί μου, μὲ θεωρεῖς τίμιον ἄνθρωπο;

— Ὁ, πατέρα μου, διαμαρτυροῦμαι καὶ ὁ νέος, ἀφιλόδοτος;

— Μὲ θεωρεῖς, ἐγκαταλείπεις ὁ βα-

ρῶνος, ἀνίκανο νὰ διαποῶζω ἓνα ἔγκλημα καὶ μάλιστα μιὰ ἀτιμία;

— Ναί, πατέρα μου...

— Βοήκεις ποτὲ σὲ ὅσα σοῦ ἔχω γράψῃ; καὶ στὴν ἐπιστημονικὴ μου ἐργασία τὴ σκιά ἐνός ψεύδους;

— Ὁχι...

— Ἐγὼ λοιπὸν τὴν ἐμπιστοσύνη σου;

— Τὴν ἔχετε ὀλόκληρη καὶ ἀπο-

λυτή...

— Ἐ λοιπὸν, παιδί μου, εἶπε ὁ βαρῶνος κατανικώντας μὲ δυσκολία τὴ συγκίνησί του, θὰ σοῦ ἀποκαλύψω τώρα ἓνα μεγάλο μυστικόν, ὁδυνηρὸν γιὰ τὴν οἰκογενειακὴν μας τιμὴ... Σ' ἄφησα ἐπὶ εἰκοσιδύο χρόνια νὰ πιστεύῃς ὅτι ἡ μητέρα σου εἶνε πεθάνη...

Σὲ ἀπατούσα, ὅπως ἀπατούσα καὶ ὅλο τὸν ἄλλο κόσμο... Ἡ μητέρα σου ζῇ... μὰ εἶνε τρελλή...

Ὁ νέος, ἀκούγοντας αὐτὴ τὴν ἀποκάλυψιν, δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ μιὰ κραυγὴ! Ἡ μητέρα του ζοῦσε καὶ δὲν τὴν ἤξερε! Ἡ μητέρα

καὶ μόνος μου στὴ μοναξιά καὶ ἔγινα ὁ φύλακας τῆς δυστυχισμένης τρελλῆς. Ὁ δὲ τὴν ἴδης... Ἐχεῖ γίνει πολὺ ἡμεροῦ κ' ἀναρωτιέμαι συχνά, ἂν θὰ ἦταν ἀπροννησία ἐκ μέρους μου νὰ τὴν ἀφήσω ἐλεύθερη... Μὰ οὐτε κ' ἡ ἴδια θέλει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ διαμνησμά της... Ἐλα καὶ πρόσχε μὴν τὴν ἐρεθίσῃς μὲ τὴ συγκίνησί σου.

Ὁ βαρῶνος σηκώθηκε καὶ ὠδήγησε τὸ γιοῦ του, ὁ ὁποῖος τὸν ἀκολουθοῦσε τρέμοντας σ' ἓνα ἀπὸ τοὺς πυργίσκους τῆς παλιᾶς ἀρχοντικῆς κατοικίας.

Ἡ ταραχὴ τοῦ Θεοφίλου διπλασιάστηκε ὅταν ὁ πατέρας του ἔδωκε τὸ κλειδί τῆς κλειδωνιά τῆς πόρτας ποὺ διαμερίσματος, μέσα στὸ ὁποῖο ἡ μητέρα του βρισκόταν φυλακισμένη εἰκοσιδύο ὀλόκληρα χρόνια.

Ἡ ταραχὴ τοῦ ὅμως διαλύθηκε ὅταν βρέθηκε μέσα στὸ ἀνετο καὶ κομψὸ διαμερίσμα, ὅπου ζοῦσε ἡ τρελλή.

Ὁ Θεόφιλος εἶχε ἓνα πορτραῖτο τῆς μητέρας του ποὺ τὴν παρίστανε νέα καὶ ὀρεκία ἄχρομα. Γι' αὐτὸ δυσκολευτόκε πολὺ νὰ τὴ γνωρίσῃ βλέποντας τὴν μὲ γκριζὰ μαλλιά, χλωμὴ σκυμμένη, ντυμένη χωρὶς κανένα γούστο, νὰ στρέψῃ τὰ βλέμματά της πρὸς τοὺς δύο ἐπισκέπτας της.

Φανόταν ἐξαιρετικὰ ἔξωφρενη, βλέποντας τὸ σὺζυγό της νὰ συνοδεύεται ἀπὸ ἓνα ἄγνωστο.

Ὁ γιαντρός! τραύλισε μὲ φωνὴ ἀλλόκοτη.

Ὁ βαρῶνος δὲν εἶπε τίποτε καὶ προχώρησε. Μὰ ὁ Θεόφιλος, παραφερόμενος ἀπὸ τὰ αἰσθήματά του, οἶχτηκε μπρὸς τὰ πόδια τῆς τρελλῆς.

Μητέρα! Μητέρα! φώναξε, παίρνοντας τὴν τὰ χεῖρα καὶ γεμίζοντας τὰ φιλήματά.

Ἡ τρελλὴ ἔδωκε τότε μιὰ κραυγὴ καὶ σωρίστηκε σχεδὸν λιπόθυμη σὲ μιὰ πολυθρόνα. Σὲ λίγο ὅμως συνήλθε καὶ κλαίγοντας κ' ὀλοφύροντας, ἐτραύλισε:

— Παιδί μου! Παιδί μου!

Μὰ, ἀντικρύζοντας ἔξωθεν τὸ βλέμμα τοῦ συζύγου τῆς, εἶπε φοβισμένη:

— Δὲν θὰ μοῦ τὸν πάρεις πίσω...

Δὲν εἶν' ἐστὶ...

Ὁ γιαντρός τῆς διηγήθηκε τότε μὲ γλυκύτητα καὶ προσφύλαξι ὅτι θὰ παντρευόταν κ' ὅτι θὰ τὴν ἔπαιρνε στὸ Παρίσι μαζί του γιὰ νὰ περνερεθὴ στὴν τελετή.

Ἡ τρελλὴ φαινόταν ὅταν νὰ καταλαβῇ, μὰ δὲν ἔδειχνε καμμιὰ χαρά.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ βαρῶνος, ἡ βαρὸννη καὶ ὁ γιαντρός τοὺς ἔφεραν κ' οἱ τρεῖς γιὰ τὸ Παρίσι. Κατὰ τὸ πλῆθος, ἡ τρελλὴ εἶναι σιωπηλὴ, πενιθρία καὶ φοβισμένη.

Τὴν παρουσίασαν στὴν οἰκογένειαν, στὴν ὁποία ὁ Θεόφιλος ἔμελλε νὰ μὴ μείνῃ. Τοὺς ἐξήγησαν τὴν τρελλὰ τῆς καὶ αὐτὴ, κουνώντας τὸ κεφάλι της, ἔλεγε:

— Εἶν' ἀλήθεια... Ἡμεῖς ἄρρω-

στη... Ἡμεῖς ἄρρωστη...

Κατὰ τὸ βράδυ τῆς ὑπογραφῆς τῶν συμβολαίων, ἡ κυρία ντῆξ Οὐσσώ, ἡ ὁποία καθόταν στὴν πρὶ σκω-

ταῖν γωνιᾷ τοῦ σαλονιοῦ, εἶχε σηκωθεί ἔξωθεν καὶ, προχωρώντας πρὸς τοὺς προσκεκλημένους, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν καὶ τρεῖς δικαστικοί, εἶπε μὲ φωνὴ γλυκεῖα καὶ σταθερή:

— Κύριοι καὶ κυρίες, δὲν ἐλπίζα ποτὲ νὰ παρευρεθῶ σὲ μιὰ συγκέντρωσι σὰν κ' αὕτη. Μὰ εὐχαριστῶ τὸ Θεὸ ποὺ μοῦ τὸ ἐπέτρεψε αὐτό... Σὰς ἐπικαλοῦμαι ὡς κἀντορας γιὰ νὰ ἐπαναλάβετε καὶ ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης, ἂν παραστῇ ἀνάγκη, τὰ λόγια ποὺ θὰ σὰς πῶ... Δὲν εἶμαι τρελλή... Δὲν ἤμουν ποτὲ τρελλή... Ὁ δὲ βοήτε μὲς' στὸ δωμάτιο, ὅπου βρισκόμουν κλεισμένη εἰκοσιδύο ὀλόκληρα χρόνια, τὰ ἀπονημονεύματά μου, στὰ ὁποῖα διηγοῦμαι ὀλόκληρη τὴ μαρτυρικὴ μου ζωὴ... Προσφέρω καὶ ἔδω νὰ μ' ἐξετάσουν οἱ γιαντρός ἂν εἶμαι πραγματικὰ τρελλή... Ζητῶ ὅμως νὰ ἐξετασθῇ καὶ ἡ διανοητικὴ κατάστασις τοῦ συζύγου μου... Γικτὶ κατὰ εἶνε πραγματικὰ τρελλός... Ὁ βαρῶνος ἦταν τρομερὰ ζηλότυπος καὶ ἡ ζηλοτυπία του αὐτὴ, ἡ ὁποία θὰ μπορούσε νὰ τὸν κάνει δολοφόνου, τὸν ἔκανε δῆμιον. Μετὰ τὴ γέννησι τοῦ παιδιοῦ μου, τὸ ὁποῖο εἶνε παιδί του, σὰς τὸ ὀρκίζομαι, κατελήφθη ἀπὸ τέτοια κρίσι ζηλοτυπίας, ὥστε, ἐνῶ δὲν εἶχα σηκωθεί ἀκόμα ἀπ' τ' κρεβάτι, μὲ χῶρις ἀπὸ τὸ παιδί μου, καὶ παίρνοντας μὲ στὸν πύργου του, μὲ φυλάκισε σ' αὐτόν. Τί υπορροῦσα νὰ κάνω; Ὁ δὲ μὲ σκότωνε ἂν ἀντιστεκόμουν... Ὑποτάχθηκα ἀπὸ τὸ φόβο μου, ἐλπίζοντας ὅτι τὰ λογικά του θὰ τοῦ ἐξαγαθύνουν... Ἐπειτα ὅμως, ἄρχισα νὰ ἐγκαταλείψω ἐλπίζοντας ὅτι ὁ θάνατος θὰ μὲ λύτρωνε... Τώρα ποὺ ὁ Θεὸς μ' ἀπελευθέρωσε, ζητῶ νὰ γίνῃ ἀντικρὺς καὶ τίθεμαι ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ νόμου...

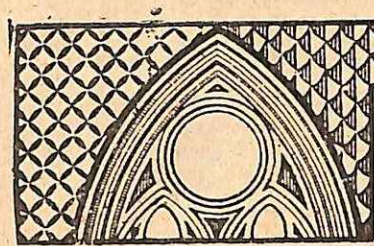
— Σὰς εἶπα πὼς εἶνε τρελλή! φώναξε ὁ βαρῶνος, χτυπώντας ὀργισμένον τὸ πόδι του.

Ὅλοι οἱ προσκεκλημένοι, εἶχαν μείνει κατάπληκτοι καὶ δὲν ἤξεραν τί νὰ συμπερινοῦν... Οἱ γυναικὲς τῆς νύφης ἐκύτταζαν τὴν κόρη τους μὲ τρόμου... Σὲ ποῖα οἰκογένεια θὰ ἐμπαινόταν... Ἐπειτα ἀπ' αὐτά, ἡ ὑπογραφή τοῦ συμβολαίου τοῦ γάμου ἀνεβλήθη.

Ἡ κυρία ντῆξ Οὐσσώ πῆγε κ' ἐγκαταστάθηκε μόνη της σ' ἓνα ἐνοδοχεῖο... Ἐν τῷ μεταξύ διεξήχθησαν ἀναγκαστικὲς, γιαντρός ἐξήτασαν καὶ τοὺς δύο συζύγους καὶ, ἔπειτα ἀπὸ περὶ ἑπτά ἡμέρας, ἀπεφάνθησαν πὼς ὁ βαρῶνος ἦταν τρελλός. Ἡ ἀποκάλυψις μάλιστα τῆς συζύγου του εἶχε ἐπιδεινώσει τὴν κατάστασί του καὶ ἡ ἐπιδείνωσις αὐτὴ ἐξεδηλώθη μὲ τρομαρὲς νευρικὲς κρίσεις...

Ὁ βαρῶνος βρισκεται σήμερον σ' ἓνα ἀρρωστητήριον. Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἐλπίς νὰ θεραπευθῇ... Ἐπειτα ἡ σύζυγός του ὑπέγραψε μόνη τὸ συμβολαίον τοῦ γάμου τοῦ γιοῦ τῆς... Τώρα, ἡ βαρὸννη εἶνε εὐτυχισμένη καὶ ἡ εὐτυχία τῆς τὴν ἔχει ἐξαλειφθεῖ καὶ τὴν ἔχει κάνει νὰ μοιάξῃ μὲ τὸ νεανικὸν τῆς πορτραῖτο ποὺ ὁ γιαντρός εἶχε μὲς' αὐτόν...

ΣΕΡΒΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΚΡΑΛΙΕΒΙΤΣ

Ἦταν Κυριακὴ κ' ὁ Μάρκος Κράλιεβιτς, ὁ γέρος πολέμιστής, εἶχε ξεκινήσει ἀπ' τὰ χαράματα, καθάλα σ' ἄλλογόν του, τὸ Χάρατς.

Πρὶν ἀκόμα ἀνατελεῖ ὁ ἥλιος, ἔφτασε στὰ ῥιζοβούνια τοῦ Οὐρβίνου. Μὰ καθὼς προχωροῦσε στὸ βουνὸν ὁ Χάρατς, ὀλοένα σκόνταφτε καὶ ξεφουσοῦσε.

— Τί ἔχεις, Χάρατς, τί ἔχεις, καλὸ μου ἄντι; ρώτησε ὁ Μάρκος παραγγέλλοντας. Τόσα χρόνια ζήσαμε μαζί, καὶ ποτὲ δὲν σκόνταφες... Τώρα γιατί κάνεις ἐστὶ; Ποῖος ἔχεις εἰς κακὸ θὰ στείλῃ ὁ Θεὸς σὲ σένα ἢ σὲ μένα!

Ἐστὶ μίλησε ὁ Μάρκος Κράλιεβιτς. Κ' ἄξαφνα, ἀπὸ τὴ μέση τοῦ βουνοῦ ἀκούστηκε ἡ φωνὴ μιᾶς νεράιδας νὰ τοῦ λέῃ:

— Μάρκο Κράλιεβιτς, ξέρεις γιατί σκόνταφτε; ἄλλογόν σου; Ὁ Χάρατς λυπᾶται τὴν ἀφέντη του, γιατί γογγύρα θὰ τὸν χωριστῇ...

Κ' ὁ Μάρκος ἀποκρίθηκε:

— Νεράιδα, βροθάσου! Πῶς θὰ μπορούσα νὰ χωριστῶ τὸ Χάρατς ποὺ μὲς' αὐτὸν ὅλο τὸν κόσμο, ἀπ' ἀνατολὴν σὲ δύσι;... Πῶς θὰ χωρίσουμε ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει οὐτὲ ἄλλο ἄνθρωπος ὅταν ἐμένα; Ποτὲ δὲν ἔχω ἀφήσω τὸ Χάρατς ἀπὸ κοντὰ μου, ὅσο τὰ μάτια μου βλέπουν τὸ φῶς...

— Καλέ μου, τοῦ εἶπε ἡ νεράιδα, κανένας δὲν σοῦ παίρνει τὸ Χάρατς, μὴ φοβάσαι. Ἐσὺ δὲν εἶνε γραφτὸ νὰ πεθάνῃς ἀπὸ τὸ χεῖρ ἀνθρώπου ἢ νὰ πᾶς ἀπὸ σπαθί, ἀπὸ κοντάρι ἢ ἀπὸ ῥοπαλὶ. Δὲν ὑπάρχει πολέμιστής, σὴν γῆ ποὺ νὰ ἀξίξῃ γιὰ νὰ τὸν φοβῇ ὅτις... Ὁ δὲ πεθάνῃς, Μάρκο, γιατί ἐστὶ εἶνε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὅταν θὰ φτάσῃς στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ, κτάταξ' δεξιὰ κ' ἀριστερά! Ὁ ἴδιος δὲν ἔλατα φηλὰ ποὺ ξεπερνῶν στὸ ὕψος ὅλα τὰ ἄλλα καὶ ποὺ στολίζουν τὸ δάσος μὲ τὴν πράσινη φυλλωσιά τους.

Ἀνάμεσα στὰ δύο αὐτὰ ἔλατα βρισκεται μιὰ βρύσι. Σὺς μὲ τὸ Χάρατς πρὸς τὰ καὶ, ξεπέζεψε καὶ δέσε τον σ' ἓνα ἀπὸ τὰ δύο ἔλατα. Σκύψε ὕστερα πάνω ἀπὸ τὴν πηγὴ καὶ μὲς' στὸ νερὸ θὰ ἴδῃς τὸ πρόσωπό σου. Τότε θὰ καταλάβῃς πότε θάλῃς ὁ Χάρατς νὰ σὲ πάρῃ...

Ὁ Μάρκος ἄκουσε μὲ προσοχὴ τὰ λόγια τῆς Νεράιδας καὶ ἔκανε ὅπως τοῦ εἶπε.

Ἀμα ἔφτασε στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ, κτάταξ' δεξιὰ κ' ἀριστερά κ' εἶδε τὰ δύο ἔλατα ποὺ ξεπερνοῦσαν στὸ ὕψος ὅλα τὰ δέντρα τοῦ ὕψους καὶ ποὺ στολίζουν τὸ δάσος μὲ τὴν πράσινη φυλλωσιά τους.

Τράβηξε μὲ τὸ Χάρατς πρὸς τὰ καὶ, ξεπέζεψε καὶ τὸν ἔδεσε στὸ ἓνα ἀπ' τὰ δύο ἔλατα.

Ὑστερα ἔσκυψε πάνω ἀπ' τὸ νερὸ

κ' εἶδε μέσα σ' αὐτὸ τὸ πρόσωπό του.

Καὶ σὰν ἀντίκρισε τὴν ὄψιν του, ἔμαθε πότε θὰ πεθάνῃ κ' εἶπε κλαίγοντας:

— Ψεύτικε κόσμος, ἦσουν ὡμορφος, μὰ δὲν πρόφτασα νὰ σὲ χαρῶ καλὰ! Ἐξήσα μονάχα τραχὺν χρόνια καὶ τώρα ἦρθε ἡ ὥρα ν' ἀφήσω τὸν κόσμο...

Ἐδῶκα τότε τὸ σπαθί του καὶ σίμως τ' ἄλλογόν του. Μὲ μιὰ σπαθιά τοῦ πήρε τὸ κεφάλι, γιὰ νὰ μὴν πέσῃ ποτὲ στὰ χεῖρα τῶν Τούρκων καὶ τὸν βάλουν σ' ἀγγαρεία νὰ κουβαλᾷ νερό...

Ἀφοῦ σκότωσε τ' ἄλλογόν του, τὸ ἔβαψε ὅπως εἶχε βάψει καὶ τὸν ἀδερ-

φύ του τὸν Ἀντρέα ποὺ εἶχε σκοτώσει, σὲ μιὰ ἀγλή ποσότητος.

Ἐπειτα ἔσπασε τὸ σπαθί του τὸ κρεμῶν. ἔκανε τὸ κοντάρι του ἐκτὰ κομματά καὶ τῶριξε μὲς' στὰ κλαδιά τῶν ἐλάτων.

Πῆρε κατόπιν τὸ ῥοπαλὶ τοῦ τοῦ ῥιζοβουνίου καὶ τὸ πέταξε μέσα στὴ θάλασσα, λέγοντας:

— Ἀν αὐτὸ τὸ ῥοπαλὶ βγῇ ποτὲ στὸ νερὸ, τότε θὰ ἐξαγαθῇ παλληκαρὶ σὰν ἐμένα!

Ἐπειτα ἔδωκε ἀπὸ τὴ μέση τοῦ ἓνα κομματι, ἄγραφο γατοῖ κ' ἔγραψε:

«Ὅποιος περνώντας ἀπὸ τὸ Οὐρβίνου φτάσῃ στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ, ἀνάμεσα στὰ δύο ἔλατα, καὶ βροῇ τὸ Μάρκο τὸν ἀφοδο, ἂς μὴ πάσῃ ὁ Μάρκος εἶνε πεθαμένος! Ἀπάνω τοῦ θὰ βροῇ τρία μερίδια χρυσάφι, ὅλο

τὸ μερίδιον καὶ τὸ ῥοπαλὶ καὶ τὸν πλατὺ μανδύα του καὶ ἔλατῃς στὸ Ζέτινγια τὸν ἀφαιρμένο...

Τὸ παλληκαρὶ κῶδε τὸ ῥοπαλὶ καὶ φτάνει κολλώπωντας στὴν ὄχθη τὴν ἀντικρύν. Μὰ τὴ στιγμή πο

ΤΑ ΕΣΧΑΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΞΑΘΛΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΕΚΙΝΟΝ, Η ΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΖΗΤΙΑΝΩΝ

Ἡ ἐπαίτεια, τὸ καλύτερο ἐπάγγελμα στὴν Κίνα. Ἡ βρώμα τῶν ζητιάνων!... 100.000 ζητιάνοι ζοῦν στὸ Πεκίνο. Ἡ παράξενος ἀντιλήψεις τοὺς γιὰ τὴν κοινωνικὴ ἀξιοπρέπεια. Τὸ πάθος τοῦ χαρτοπαιγνίου. Τὰ δικαιώματα τοῦ «Βασιλέως τῶν Ζητιάνων». Ἐτήσιοι συνδρομαὶ γιὰ ἐλεημοσύνη! Ὑπὸ τὸν ἑνα-στρον οὐρανόν!... Τὸ κσπίτι μὲ τὰ φτερά τῆς κέτας. Τὸ καθημερινὸ συσσίτι τῶν ζητιάνων τοῦ Πεκίνου.

Ἡ γυναίκες, ποὺ ζητιανεύουν εἶνε, κατὰ κανόνα, περισσότερο ντυμένες ἀπὸ τοὺς ἄνδρες. Ἐν τούτοις αὐτὲς εἶνε περισσότερο ἀκάθαρτες ἀπὸ τοὺς ἀρσε-νικοὺς συναδέλφους τῶν.

Ὁ Κινέζος ζητιάνος θεωρεῖ τὴν ἐ-παίτεια ἐπάγγελμα καὶ προσπαθεῖ νὰ κρατᾷ ὀρισμένους τύπους κοινωνικῆς εὐταρείας. Πλένεται δηλαδὴ καὶ μὴ φορᾷ τὴ βδομάδα! Ἐξ ἀντιθέτου, ἡ ζητιάνου τοῦ Πεκίνου εἶνε ἑνα πλάσμα ποὺ ζέσπεσε ἡθικῶς καὶ κοινωνικῶς καὶ ὑδιαφορεῖ διὰ τοὺς πάντας καὶ τὰ τάν-τα. Δὲν ἐνδιαφέρεται διόλου γιὰ τὴν καθαριότητα τοῦ σώματός της, οὔτε καὶ γιὰ τὴν ἐμφάνισί της.

Ὅπως ὅλοι οἱ ζητιάνοι τοῦ κόσμου, εἶται καὶ οἱ ζητιάνοι τοῦ Πεκίνου εἶνε εὐθιμοὶ καὶ ἀμέεμμοι σὰν τὰ στρου-θία. Μοναδικὴ τὸν σκέψης εἶνε πῶς νὰ γεμίσουν τὸ στομάχι τῶν—ἀδιάφο-ρο μὲ τί. Συχνὰ μάλιστα ἀνοίγουν μύ-

ταστήματος, παρεμποδίζοντας τὴν κυ-κλοφορίαν, γιὰ νὰ ἐξαναγκάσουν ἑνα δυστροποῦντα ἔμπορο νὰ τοὺς δώσῃ ἐ-λεημοσύνη. Γιὰ νὰ συγκατήσουν τίς σκληρὲς καρδιές, καταφεύγουν σ' ὅλα τὰ μέσα. Ἀνοίγουν μόνον τῶν μεγα-λῆς πληγῆς στὸ σῶμα τῶν γιὰ νὰ τίς ἐπαδεικνύουν στὸ πλῆθος. Ἄλλοτε μέ-νουν νηστειοὶ μέρες ὁλόκληρες γιὰ νὰ πέφτουν ἐξαντλημένοι στοὺς δρόμους καὶ νὰ... πέφτουν καὶ ἡ ἐλεημοσύνης σὰν βροχή.

Ἀλλοῖμονο στὸν ξένο ποὺ θὰ βγάλῃ νὰ δώσῃ ἐλεημοσύνη σ' ἑνα Κινέζο ζητιάνο. Στὴ στιγμὴ θὰ τὸν περιου-κλώσῃ ὁλόκληρο σμήνος ἀπὸ ρυταροὺς ζητιάνους, οἱ ὅποιοι θὰ τὸν τραβῶν ἀπὸ τὰ ροῦχα γιὰ νὰ τοὺς ἐλεῇ καὶ αὐτοὺς. Τοῦ κῶνον ὁ ξένος θὰ δια-μαρτύρεται! Καὶ αὐτὴ ἀκόμα ἡ ἐπεί-μασις τῶν ἀσυνήτων εἶνε ἀνοηφελής. Οἱ ζητιάνοι τοῦ Πεκίνου δὲν ἀνοί-νουν

νοὺν ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως τῶν, τοῦ ὁ-ποίου αἱ ἀποφάσεις εἶνε πάντοτε ὀρι-στικὲς καὶ ἀμετάκλητες! Ἀλλοῖμονο σ' ἐκεῖνο τὸ ζητιάνο ποὺ δὲν θὰ ἐκτελοῦσε μὴ βασιλικὴ διατα-γή. Ἀπὸ τὴν στιγμὴ ἐκείνη, ἡ μέρε-τῆς ζωῆς τῶν εἶνε μετρημένες. Ἐνα ὀραῖο πρωί, ἡ ἀστυνομία θὰ τὸν βοᾷ μαχαυρομένο σὲ κανένα ξορημο δρόμο —χωρὶς νὰ ξέρῃ κανεὶς ποῖος εἶνε ὁ δολοφόνος του...

Πολλοὶ ἔμποροι, γιὰ ν' ἀπαιλλαγῶν ἀπὸ τὸ μαρτύριο τῶν ἐνοχλήσεων ἐκ-μέρους τῶν ἐλαττωδῶν, κάνουν συμφωνία μὲ τὸν Βασιλέα τῶν Ζητιάνων, καὶ τοὺς δίνουν ἐκ' ἀπαξ ἑνα ποσόν. Μό-λις ὁ βασιλεὺς ἐισπράξῃ τὰ χοήμα-τα, δίνει στὸν ἔμπορο μὴ κανονικὴ ἀ-πόδειξη καὶ κολλάει ἔξω ἀπὸ τὸ κα-τάστημά του μὴ κίτρινη ἐπιγραφὴ, ποὺ λέει τὰ ἑξῆς: «Παρακαλοῦνται οἱ ἀδελφοί μας νὰ μὴ ἐνοχλοῦν αὐτὸ τὸ μαγαζί».

Τὸ χαρτί αὐτὸ ποὺ φέρει καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ Βασιλέως τῶν Ζητιάνων!—ἔχει μαγικὴ δύναμη. Καὶ ἂν κανεὶς ζητιάνος ἀψηφίσῃ τὴν διατα-γὴ τοῦ βασιλέως καὶ ἐνοχλήσῃ ἑνα ἔμπορο, ἐκεῖνος ἔχει τὸ δικαίωμα ὅχι μόνον νὰ τὸν διώξῃ χωρὶς νὰ τοῦ δώ-σῃ τίποτα, ἀλλὰ καὶ νὰ παρανοηθῇ στὸν ἀνότατο ἄρχοντα. Ὁ παραβάτης καλεῖται τότε πρὸ τοῦ βασιλέως, ὁ ὁποῖος τὸν ἐπιπλήττει δριμυτάτα. Συ-χνά, ἡ ἐπιπλήξις συνοδεύεται καὶ ἀπὸ σωματικὰς ποινάς, τόσο αὐστηρές, ὥ-στε νὰ προκαλοῦν καὶ τὸν θάνατο τοῦ ἐνόχου. Ἡ ἀστυνομία, φρονήτως ποι-οῦσα, δὲν ἀνακατείνεται ποτὲ στὰ οἰ-κογενειακὰ τῶν ζητιάνων.

Ἀπὸ φορὲς τὸν χρόνον, τὴν ἄνοιξη καὶ τὸ φθινόπωρο, γιορτάζεται ἡ «Ἡ-μέρα τῶν Ζητιάνων». Κατὰ τὴν διάρ-κεια δώδεκα ὡρῶν, ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ ὡς τὴν δύση τοῦ ἡλίου, οἱ ζητιάνοι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ παίρνουν μὴ χούφτα ρυζι ἢ σιτάρι ἀπὸ τὰ σκαζὰ καὶ τὰ κιβώτια ποὺ εἶνε ἐκτεθειμένα

Ζητιάνοι Κινέζοι μουσικοὶ

χες μὲ σκυλιὰ γιὰ νὰ τοὺς ἀρπάξουν κανένα κόνταλο, στὸ ὁποῖο θέμεινε ἡ-κόμια κῆποιος ἔχοντος κρέατος...

Τὸ μεγαλύτερο ὅμως πάθος τῶν εἶ-νε τὸ ξάρι.

Ἐνα ἀπὸ τὰ συνηθέστερα—καὶ πε-ριεργότερα—θεάματα ποὺ εἶνε νὰ πα-ροναίσῃ τὸ Πεκίνο στοὺς ξένους εἶ-νε καὶ ἡ εἰκὼν πέντε ζητιάνων, γονα-τισμένων στὴ μέση τοῦ δρόμου, οἱ ὁ-ποιοὶ παίζουν μὲ πάθος στὰ ξάρια τὰ λίγα χοήματα ποὺ ἐκέρδιον ὑστερ' ἀπὸ κλάψεις καὶ παρακλήσεις βλοκλή-ρων ὡρῶν ἢ καμμιὰ χούφτα ρυζι, ποὺ τότε ἔδωκε γιὰ ἐλεημοσύνη ἑνας φι-λεῖσπλαγγνος παντοπόλης. Πολλὲς φο-ρὲς παίζουν καὶ αὐτὰ τὰ κουρέλια ποὺ τότε χρησιμοποιοῦν γιὰ ροῦχα. Παίζουν ἀκόμα καὶ τὴν γυναῖκα τῶν ἢ τὰ παι-διά τῶν...

Ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ ἀναιδεια τῶν ζη-τιάνων τοῦ Πεκίνου εἶνε ἀνεξάντλη-τες.

Μποροῦν νὰ μένουν ὥρες ὁλόκληρες ἐπαλωμένοι μπρὸς στὴν πόρτα ἐνὸς κα-

τὸ θῆμα τῶν, ἂν δὲν τὸ γδάρουν!...

Οἱ ζητιάνοι τοῦ Πεκίνου ἔχουν με-γάλη δύναμη. Κι' αὐτὸ εἶνε πολὺ φυ-σιολ. Γιατὶ ὅταν μὴ τάξις ἀποτελεῖ τὸ 1)6 τοῦ πληθυσμοῦ μᾶς πῶλεως, ἐπόμενον εἶνε νὰ ἔχῃ μεγάλη δύναμη. Καὶ οἱ ζητιάνοι τῆς πρωτευούσης τῆς Κίνας δὲν εἶνε λίγοι. Ὑπερβαίνουν τὰς 100.000...

Ἡ κοινωνία τῶν ζητιάνων ἔχει τὸ Βασιλεὺς τῆς. Ὁ «Βασιλεὺς τῶν Ζη-τιάνων» ἐξασκεῖ ἀπεριόριστον ἰσχύιν ἐπὶ τῶν ὑπάρχοντων του. Ἐχει τὸ δικαί-ωμα νὰ τοὺς διευθύνῃ, νὰ τοὺς δια-τάσσῃ καὶ... νὰ παίρνῃ τὸ μεγαλύτερο μερίδιον ἀπὸ τὰ κέρδη τῶν. Ἐκτέγε-ται δὲ διὰ νηροφορίας. Σπανίως ἐμ-φανίζεται στὸ λαὸ του. Κρατᾷ ὑψηλὰ, βλέπετε, τὸ γόητρό του ὡς βασιλεὺς. Γιὰ νὰ τὸν δῇ ἑνας ζητιάνος, πρέπει νὰ ὑποβιβασθῇ σὲ μὴ ἀτελείωτη σειρά διατυπώσεων, ποὺ θὰ τίς ἐξήλεσαν καὶ οἱ παλατοὶ μονάρχαι τῆς Γαλλίας...

Ὅλες τίς μεταξὺ τῶν διαφορῶν, οἱ ζητιάνοι τοῦ Πεκίνου τὰς ἐξουσιλι-

ΠΗΓΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΜΑΤΑ

Κινέζα ζητιάνου μὴ χιονισμένη ἡμέρα

μπρὸς στὰ παντοπολεῖα. Ἀλλοῖμονο δὲ στὸν ἔμπορο ἐκεῖνο, ποὺ θὰ ἔκανε τὴν ἀπρόνοησιν νὰ διώξῃ κανένα ζητιάνο!... Τὸ κατὰστῆμα τοῦ θὰ τὸ ἀδει-α-ζαν ἀμέσως τὰ κοπάδια τῶν ζητιάνων, ποὺ θὰ ἔφευγαν σὰν κοράκια ἐ-πάνω τοῦ!...

Οἱ ζητιάνοι τοῦ Πεκίνου κοιμοῦνται ὅπου τύχει! Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἔχουν μόνιμο ἄστυ. Τὴ νύκτα, ἀπο-σφύονται σὲ πλῆθος, ἀκατοῦτητα σπῖτια καὶ ἐκκορυάζουν λίγο τὸ σῶμα τῶν ἀπὸ τοὺς περιπάτους τῆς ἡμέρας. Ἀλ-λοὶ ζητιάνοι χτίζουν πρόχειρα καλύ-βια ἀπὸ χυριὰ καὶ λάσπη, κάτω ἀπὸ τοὺς τοίχους τῶν μεγάλων σπιτιῶν. Κι' ἐκεῖ, μέσα σ' ἑνα στενὸ χῶρο, ὁ-ποῖο δὲν μποροῦν νὰ κινήθουν οὔτε δύο ἄνθρωποι, ζοῦν στοιβαγμένα τὰ μέλη ὁλοκλήρου οἰκογενείας.

Τὸν τελευταῖο καιρὸ, ἡ Κίνα, βλέ-ποντας τὴν καταπληκτικὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζητιάνων—καὶ τὴν τρομα-κτικὴν φτώχεια ποὺ τοὺς δέχεται—ἀπο-φάσισε νὰ λάβῃ μέτρα προνοίας γι' αὐτοὺς. Κι' ἔχτισε ἑνα μεγάλο σπῖτι, δηλαδὴ μὴ ἀτέραντη αἰθουσα, ποὺ εἶ-νε γνωστὴ μὲ τ' ὄνομα «Κ'—Μ'—Α'—Φ'—Α'», δηλαδὴ: «Τὸ σπῖτι μὲ τὰ φτε-ρά τῆς κόττας».

Ἡ σάλα αὐτὴ εἶνε στραμμένη μὲ φτερά κόττας καὶ κάθε φτωχὸς μπορεῖ νὰ βοῇ ἐκεῖ ἑνα ἄστυ γιὰ τὴ νύκτα, πληροῦντας ἑνα ὀψί-μαστο χρηματικὸ ποσό. Στὴν αἰθουσα αὐτὴ γίνονται δεκτοὶ καὶ ζητιάνοι κά-θε ἡλικίας τῶν δύο αἰώνων.

Ὑπάρχει ἐπίσης στὸ Πεκίνο καὶ ἑνα φιλοφροσινὸ ἴδρυμα, τὸ ὁποῖο δίνει συσσίτιο, μὴ φορᾷ τὴν ἡμέρα, στοὺς φτωχοὺς. Μπρὸς τὴν πόρτα τοῦ ἴδρυ-ματος αὐτοῦ ἐκτελίσσονται κάθε μέρα σκληρὲς ἀπεριγοράτου δυστυχίας. Τὸ ἀνθρώπινο κτήνος δείχνεται ἐκεῖ σὲ ὅλη τὴν μεγαλοπρέπειά του. Κατὰ τὴν ὥρα τῆς διανομῆς, ἡ μητέρα δὲν ἀ-ναγνωρίζει τὸ παιδί της καὶ τὸ παιδί ἀδιαφορεῖ γιὰ τὸν γέρο πατέρα του.

Ὁ καθένας θέλει νὰ προλάβῃ νὰ γε-μίσῃ τὸ πᾶτο του, πρὶν ἀδείσῃ τὸ καζάνι. Ἡ πείνα κάνει τὸ μητρικὸ φίλτρο καὶ τὴν ἰδικὴ στοργὴ νὰ σι-γοῦν. Ἡ μητέρα διώχνει μὲ ὑπέρσπου-τὸ παιδί της γιὰ νὰ τοῦ πάρῃ τὴν σειρά...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξαθλίωσης, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κοινώνει καὶ πεινᾷ, ὅλα πρέ-πει νὰ τοῦ τὰ συγχωροῦμε...

ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΞΕΝΑ

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ, ΠΕΡΙΕΡΓΑ

—Οἱ νόμοι γιὰ τοὺς δικη-γόρους, ἔλεγε ὁ μακαρίτης νομομαθὴς Ποταμιάνος, εἶ-νε ὅ,τι τὸ δέμα γιὰ τοὺς ὑ-ποδηματοποιούς.

—Ἄν τὸ δέμα δὲν φτά-νει, τὸ λασκάρουν μὲ τὰ δόν-τια τους, τὸ μακραίνουν ἢ τὸ πλαταίνουν καὶ τοῦ δι-νουν ὅποια μορφή θέλουν.

—Τὸ ἴδιο κάνουν καὶ οἱ δικηγόροι. Ἐκτείνουν, περιορίζουν, διαστρέφουν τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου, σύμφωνα μὲ τίς ἀνάγκες καὶ τὰ μέσα τοῦ πελάτου τῶν.

—Ἡ ἀλχημεία, ἔλεγε ὁ Κίσιαν-σῶ, μοιάζει μὲ τὴν ἱστορικὴ Βασιλο-σα τῆς Ἀγγλίας Ἐλισάβετ, ἡ ὁποία, καθὼς ἔλεγε, εἶχε μὲν πολλοὺς ἐρα-στάς, σὲ κανένα ὅμως δὲν ἔδινε τὴν καρδιά της.

—Ὅχι ἀδίκως ἡ Ἰθάκη ἔγινε ὀνο-μαστή στὴν ἱστορία, γιατί βρέθηκε σ' αὐτὴ ἐπὶ τέλος μὴ γυναῖκα ποὺ θύμι-νε πιστὴ στὸ σῖνγρό της.

—Ὁ Λονδοβίκος ὁ 11ος ἔλεγε:

—Ἄν τὸ καπέλλο μου ἐγγώριζε τὰ μυστικά μου, θὰ τὸ ἔκαιγα...

—Ὁ Λεονάρδος Νταβίντσι, ὁ μέγας καλλιτέχνης, ἔλεγε:

—Ἡ εὐτυχία τῆς ζωῆς βρίσκεται στὴ λατρεία τοῦ ὁράου.

Οἱ ἀρχαῖοι δὲν ἔφεραν καμμιὰ ἐκ-τίμησι πρὸς τίς στειρὲς τίς γυναῖκες. Οἱ Κινέζοι καὶ οἱ Ἀράβες τίς πε-ριφρονούσαν.

Οἱ Ἑβραῖοι θεωροῦσαν τὴν στειρό-τητα ὡς θεῖα τιμωρία.

Οἱ σημερινοὶ ὅμως Γάλλοι τὴν ἐπὶ-ζητοῦν. Ἐχοντας μάλιστα αὐτὸ ὅ-τι τοῦ ὁ κ. Μπριάν εἶπε κάποτε φι-λοσοφικά:

—Πόσον διαφέρει ὁ ἀρχαῖος κό-σμος ἀπὸ τὸν σύγχρονον!

—Ὁ διάσημος Γάλλος συγ-γραφεὺς Φοντενέλ εἶχε ἑνα ἀδελφὸ, ὁ ὁποῖος ἦταν ἱερο-κήρυξ καὶ ὁ ὁποῖος τὸ ἔπαινε λίγο.

Κάποιος φίλος του τὸν ρώ-τησε μὴ μέρα:

—Τί λέει ὁ ἀδελφός σας;

—Ὁ ἀδελφός μου: τοῦ ἀπάντησε ὁ Φοντενέλ. Τὸ πρωτὸν ἐκκλησιάζει λέει ὅτι θέλει καὶ τὸ βράδυ στὸ σπῖ-τι δὲν ἔξεραι τί λέει!...

Σχετικῶς μὲ τὴ δημοτικό-τητα τοῦ Βερανζέρου ὑπάρ-χει τὸ ἀνέκδοτο ἀνέκδοτο:

Μία ἡμέρα ὁ ποιητὴς ἔ-δωσε σ' ἑνα ἐπαίτη διὰ πεντάρες.

Ἐνας πλούσιος, ὁ ὁποῖος

τὸ ἀντελήφθη αὐ-τό, ἔτρεξε ἀμέσως στὸ Πεκίνο καὶ τοῦ εἶπε:

—Σοὺ δίνω πέν-τε φράγκα, ἂν μοῦ δώ-σης τίς διὰ πεντάρες, ποὺ σοὺ πέταξε στὸ κα-πέλλο σου ὁ κύριος.

—Γιατὶ μοῦ δίνεις τόσα πολλά; ρώτησε ὁ ζητιάνος ξαφνιασμένος γιὰ τὴν πρότασί του.

—Γιατὶ αὐτὸς ποὺ σοὺ τίς ἔδωκεν εἶνε ὁ Βεραν-ζέρος.

—Ποῖος εἶπες; Ὁ Βε-ρανζέρος;

—Ναί.

—Ἐ, τότε, εἶπε ὁ ζητι-άνος, τίς φυλάω καὶ ἐγὼ γιὰ τὸν ἑαυτόν μου.

—Ὁ Ὀρμίδας, ὁ βασιλεὺς τῶν Περ-σῶν, συνήθιζε νὰ λέγῃ:

—Οἱ βασιλεῖς μοιάζουν μὲ τὴ φω-τιά, ποὺ ἀπὸ μακριὰ ζεσταίνει καὶ ἀπὸ κοντὰ καίει αὐτοὺς ποὺ τὴν πλησιάζ-νουν.

—Τὸ δεύτερο ποὺ κύτταζε πρὸς τὸ δόγμα εἶπε:

—Βλέπω κατὰ μικροὺς ἀνθρώπους ποὺ κουθεντίζονται καὶ διαβάνουν, διαβάνουν ὁλόσ' αὐτοὺς...

Τὸ πρῶτον εἶπε:

—Τὰ δικά μου μένοντα στὸ ἴδιο μέ-ρος. Φοβοῦμαι μήπως στὸ τέλος ἀφα-νίσουν τοὺς ἀνθρώπους.

Καὶ τὸ δεύτερον τοῦ ἀπάντησε:

—Μὴ σε νοιάζει γι' αὐτὸ. Ὑπάρ-χουν οἱ γιαντοὶ ποὺ σκοποῦν καὶ τὰ μικροῦ καὶ τοὺς ἀνθρώπους!

—ΤΑ ΔΥΟ ΚΑΡΙΑ

Ἐνα μεγάλο φάρι ἔπαισε ἑνα ἄλλο μικρὸ καὶ ἔβλεπε νὰ τὸ φάῃ.

Τὸ μικρὸ τοῦ εἶπε:

—Αὐτὸ ποὺ θὰ κάνω εἶνε ἀδικία. Ἐγὼ καὶ ἐγὼ νὰ ζήσω ὅπως ἐσύ...

—Ὅλα τὰ φάρια εἶνε ἴσα.

—Μήπως ἐγὼ λέω πῶς δὲν εἶμαστε ἴσα; ἀποκρίθηκε τὸ μεγάλο φάρι.

Ἄν δὲν ὅς νὰ σε φάω ἐγὼ, τότε πῶς με σὺ. Ἐγὼ, μὴ φοβάσαι. Κά-νε το ὅν ἀπορῆς...

Τ

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΩΜΕ

Η βροχή ντε Κλεσσύ, μία από τις κομικώτερες και κομψότερες Παρισινές κυρίες, η οποία παρακολουθεί τη μόδα και γράφει γι' αυτή στα καλύτερα γαλλικά περιοδικά, προαναγγέλλει τα έτη για τη χειμερινή, σελόν:

— Κατά τις πολύ ψυχρές ημέρες, θα φορεθούν παγιές από λαινά, ζανταί, καθώς και ρομπ-μαντώ, κάτω από τα επανωφόρια. Στις άρχες του χειμώνα όμως θα μπορούμε να τα φορέσουμε και χωρίς επανωφόρια, μόνο με μία γούνινη εσάρπα στο λαιμό.

— Επίσης, κατά το χειμώνα, θα είναι της μόδας και το τζέρσεϊ, το οποίο είχε ένα ύφασμα τόσο μαλακό, ελαφρύ και ζεστό συγχρόνως, και πέφτει τόσο ωραία επάνω στο σώμα, ώστε λεπταίνει τη σιλουέττα.

— Εξέτος θα ιδούμε και τζέρσεϊ δίχρωμα, όπως π. γ. καφέ και κόκκινα, μπλε και κίτρινα, κόκκινα και μπλε, μαύρα και άσπρα, πράσινα και γκριζα. Τους συνδυασμούς αυτών των χρωμάτων θα τους ιδούμε και σε άλλα χειμερινά ύφασματα.

— Κατά το χειμώνα θα είναι πολύ «άν-βόγκ» και τα ντερά, τα διάτικτα με βούλες.

— Θα ιδούμε επίσης ανασφάλ με φόρεμα και επανωφόρι από λαινά. Το επανωφόρι θα είναι μακρύ, όσο και το φόρεμα. Θα ιδούμε ακόμα και επανωφόρια πιο κοντά από το φόρεμα, αλλά ποτέ λιγότερο από τοουά-κέρ.

— Όλα τα φορέματα από λαινά, θα γαρνίζονται με γιανιά και παραμέντα ανοιχτόχρωμα από γκιμπού, από ζωρέτ, από κρέπ-στέν, ξεχωριστά ή ενσωματωμένα στο φόρεμα, με βελανίς ή με φέττα.

— Επίσης άρεκατά φορέματα θα γαρνίζονται με πλάστρον ίσια και με τριόγκους διαφόρων σχεδίων.

— Εξέτος θα είναι της μόδας και τα μανσόν. Θα ιδούμε άρεκατά από γούνα. Τα περισσότερα όμως θα είναι άσορτι με το φόρεμα.

— Καθώς θα είναι πολύ «άν-βόγκ» εξέτος τα βελούδινα φορέματα, θα φορεθούν και μανσόν από βελούδο ή από ή έμπονιέ, ανάλογως του φορέματος.

— Με μαύρα βελούδινα φορέματα πηγαινούν μανσόν από μαύρο επίσης βελούδο, εσκαμμένα με σφιχτοφωλιές.

— Τα γάντια εξέτος θα εινε διαφόρων σχεδίων και φανταζι. Άρεκατά απογευματινά και βραδυά γάντια θα έχουν παραμέντα δαντελένια και πολλά γάντια μακρὰ θα γαρνίζονται με χρωματιστά μονογράμματα και με εικονιστισμόν από διχρώμια ή τριχρώμια δέματα σε σχήμα υπακτίας ή βραχυλίων.

— Τα μονόχρωμα γάντια—ρόζ, πράσινα, μπλε, κόκκινα ή μελάνια—θα φοριούνται με σουαλέττες ή σορτί.

— Για το βράδυ θα είναι της μόδας φρεσάτζα λακό, δηλ. όμως και βελούδα. Η γυναικεία ποδηλάτι

ΤΑ ΦΙΓΟΥΡΙΝΙΑ ΜΑΣ

- 1) Μπλούζα από σατέν με κάρτα ιδιόρρυθμη από τζέρσεϊ.
- 2) Μπλούζα μακρὰ από ζωρέτ, επάνω σε φόντο από κρέπ πλισέ.

— Άπο τις απορρώσεις αυτές διαλέγετε όποιαν προτιμάτε και όποιαν συμφωνεί με το χρώμα του ποσώπου σας.

ΟΛΟΙ ΟΜΟΛΟΓΟΥΝ ΟΤΙ Η ΣΚΟΥΪΜΠ ΕΙΝΑΙ

ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΑΝΩ ΤΩΝ 50% ΓΑΛΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΓΕΥΣΙΣ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑ ΙΔΕΩΔΗ

γυναικεία και θα άπαιτούν πολλή φροντίδα και γούστο.

— Κάθε κομψή κυρία θα διαλέγν το χτένισμα που πηγαινεί στον τύπο της, έτσι που ν' αποτελέσθ ένα αρμονικό και ταιριαστό πλίσισο γύρω στο πρόσωπό της.

— Τα ίσια και άπτόλιστα μαλλιά δεν θα είναι πια καθόλου «άν-βόγκ». Με τα εφετεινά ωραία μακρὰ φορέματα πηγαινούν χτενίσματα πολύ πεποιημένα, με όντυλασιόν, μπούκλες και διάφορες χτένες και διατάγματα για το βράδυ.

— Ένα από τα νέα ύφασματα που θα χρησιμοποιηθούν για βραδυά φορέματα είναι και το μεταξωτό και μαλακό όργκαντί. Το ύφασμα αυτό είναι από πάντων κατάλληλο για φορέματα νέων κοριτσιών. Άλλ' εκτός από το χρωματιστό όργκαντί, θα ιδούμε και μαύρο όργκαντί. Τα φορέματα, τα κειμαμένα από αυτό, θα γαρνίζονται με ρόζ.

— Τα κουμπιά δεν θα γαρνίζονται μόνο τα φορέματα της ημέρας, αλλά και τα βραδυά. Έτσι, θα ιδούμε φορέματα από ύφισο σατέν γαρνισμένα με κουμπιά από μαύρο ζαί, και φορέματα από μαύρο βελούδο γαρνισμένα με χρυσά κουμπιά. Επίσης θα ιδούμε και σουαλέττες από σατέν χρωματιστά, γαρνισμένα με χρυσά κουμπιά άσορτι.

— Το βράδυ θα φορέσουμε και σουαλέττες από μπλε-μαρέν ή καφέ βελούδο, ή όποιες θα γαρνίζονται επίσης με χρυσά ή άσορτι κουμπιά.

— Θα ιδούμε ακόμα ζώνες ντραπέ γύρω στους γοφούς, μύτερες έμπονιές και πίσω και γαρνισμένες με σειρές από κουμπιά με σφράς.

— Πολλά φορέματα θα έχουν άμπισμάν στην τάγια, γαρνισμένα πίσω στην πλάτη με σειρά από κουμπιά χρυσά ή άσημένια ή άσορτι με το φόρεμα.

— Αν θέλετε να μακρύνετε ένα περισινό σας επανωφόρι, μπορείτε να το προσθέσετε κάτω μία μπουντούρα γούνινη ή, αν προτιμάτε, βελούδινη.

— Άλλ' ένα επανωφόρι περισινό είναι δυνατόν να μακρύνει και με ντεκούπ από άλλο ύφασμα, στην τάγια. Η ντεκούπ αυτής μπορεί να είναι και από ίσια γούνα ή από βελούδο, ή έτσι το επανωφόρι θα γίνη έντελώς μοντέρνο.

— Ντεκούπ από ίσια γούνα και από βελούδο θα ιδούμε και σε καπελλάκια από φέττα.

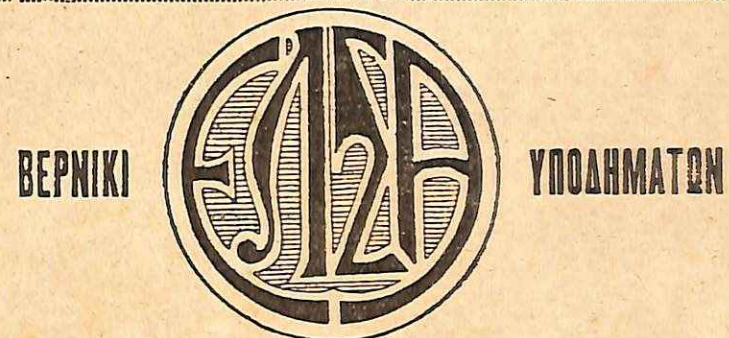
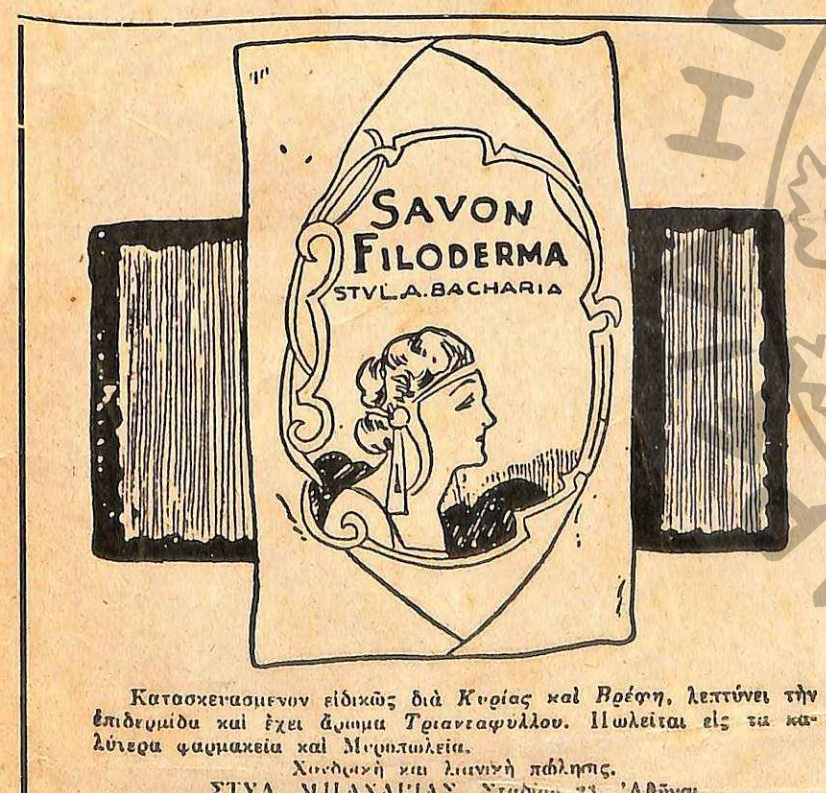
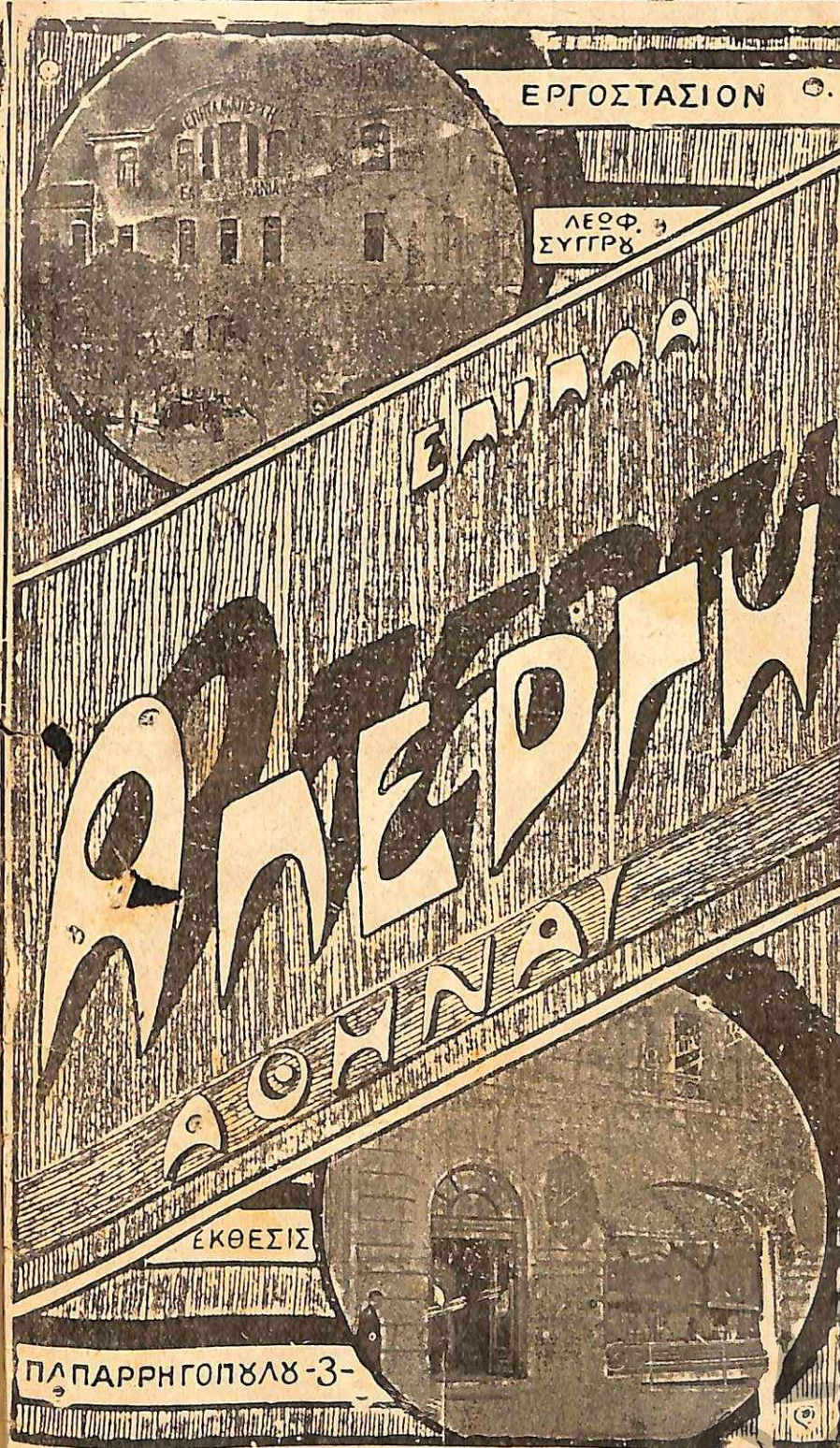
— Οι μακάδες των επανωφοριών θα είναι ύψηλοι ή θα λήγουν σε εσάρπες ντοσάπ γύρω στο λαιμό.

— Όσο μεγαλύτερες είναι ό γούνινος μακάς του επανωφοριού, τόσο μικρότερο θα είναι το καπελλάκι.

— Με τα φθινοπωρινά επανωφόρια, τα όποια έχουν μακάδες χαμηλούς, μπορούμε να φορέσουμε καπέλλα με ύπό. Είναι δέ της μόδας ή καπέλλιν και τα κλό: από βελούδο και από φέττα.

— Θα φορεθούν εξέτος και επανωφόρια από μαύρο ντρα ή βελούδο, γαρνισμένα με άπορη γούνα, έμπονι ή λαιτάσιον.

Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ

ΑΣΦΑΛΙΣΑΤΕ ΤΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ ΣΑΣ

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΑΤΕ ΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ ΣΑΣ, ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΑΣ, ΤΗΝ ΠΡΟΙΚΑ ΤΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ ΣΑΣ
TO ISTITUTO NAZIONALE DELLE ASSICURAZIONE
(ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΡΩΜΗΣ)

Σας προσφέρει κάθε εύκολιαν διά την επιτυχίαν του ανώτερου σκοπού.
Κεφάλαια ήσφαλισμένα μέχρι σημερον. Τεσσαράκοντα εισεκατομμύρια δραχμαί.
'Ασφαλιστήρια ήγγυημένα παρα του Θησαυροφυλακείου του 'Ιταλικού Κράτους

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ : Γωνία Σταδίου 47 - Γ. Σταύρου 2, (2ος δροφος).

ΘΕΡΜΑ-ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Έρχισεν ή λειτουργία των θερμών θαλασσίων ιαματικών λουτρών, με τα όποια ό καθείς δύναται ν' αντικαταστήσθ ανεξόδως τα λουτρά Αιδηψού, Μεθάνων, Λουτρακίου και Υπάτης.

ΕΙΣ ΤΟ ΥΑΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΝ "Ο ΦΟΙΝΙΞ,"

Έτους 5 Πλατ. Όμοιοις (παραπλεύρως θεάτρου Κοτεπούλη)
ΤΕΛΕΙΑ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΙΣ, ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΕΣΙΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΙΣ
Ίατρικαί συμβουλαι άπολύτως ΔΩΡΕΑΝ
Ώραι εργασίας 7 π. μ.—8 μ. μ.

ΒΟΥΤΥΡΟΝ ΘΡΑΚΗΣ

ΠΑΝΤΟΤΕ ΝΩΠΟΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΙΜΗΝ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΝ

Π. ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Αιέλου 79

Τηλ. 12-23

ΑΠΟΘΗΚΗ ΣΙΔΗΡΩΝ

ΙΩ. ΑΘ. ΡΕΜΠΟΥΤΖΑΚΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΘΗΣΣΥΝΙΑΣ

(Πάροδος Έρμού 207)

ΣΙΔΗΡΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ

Ασκαρίνες μαύρες, Ατσάλιν, Αύλακωτές

Αάμες, Ακμάκικ, στρουγγυλά, τετράγωνα,

Σιδηρογωνιές, Τάφ, κ.λ.π. κ.λ.π.

ΕΙΣ ΠΛΟΥΣΙΑΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ

ΣΑΣ ΣΥΝΙΣΤΩ

Νά ωένετε κάθε ωρωϊ σέ μισό
ωοιῆρι κρύο νερό ένα κουταλάκι

ΜΑΓΝΗΣΙΑ

Σ. ΠΕΛΛΕΓΡΙΝΟ

Τότε θά είσθε άπρόσβλητοι άπό τās μολυσματι-
κās νόσους τών έντέρων και θά διατηρήσθε πάντα
έν άκμῇ και ύγεια

ΘΑ ΠΑΥΣΟΥΝ αί κεφαλαλγίαι, αί
όξυρεγμίαι, ή δυσπεψία και τó συνεχές
φούσκωμα, αί κακοδιαθεσίαι και αί
ζαλάδες, αί νευρικοί ταραχαι και ή
καθ' έξιν δυσκοιλιότης. κυριωτέρα
αιτία όλων τών άσθενειών

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΣΤ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 6 - ΑΘΗΝΑΙ

